

”RAPPEN REDDEDE OS”

ET STUDIE AF SENMODERNE STORBYDRENGES
IDENTITETSARBEJDE I FRITIDS- OG SKOLEMILJØER

Andreas Stæhr

Københavnstudier i Tosprogethed bind 54
Københavns Universitet
Det Humanistiske Fakultet
København 2010

Copyright 2010: Andreas Stæhr
”RAPPEN REDDEDE OS” – ET STUDIE AF
SENMODERNE STORBYDRENGES
IDENTITETSARBEJDE I FRITIDS- OG
SKOLEMILJØER

Københavnstudier i Tosprogethed bind 54
ISBN: 978-87-91621-84-0
ISSN: 0901-9731
Omslag: Michael Schølaradt
Oprindelig trykt hos: Røde Hane

Københavnstudier i Tosprogethed er en fagfællebedømt
skriftserie, som udgives af Københavns Universitets
Humanistiske Fakultet

Trykningen af dette bind er sket med støtte fra BUPL's
Forskningsfond.

Redaktion:

Juni Söderberg Arnfast, Center for Dansk som Andetsprog,
Københavns Universitet
Anne Holmen, Danmarks Pædagogiske Universitetsskole,
Aarhus Universitet
Jacob Steensig, Afdeling for Lingvistisk, Aarhus Universitet
J. Normann Jørgensen, Center for Dansk som Andetsprog,
Københavns Universitet

Distribution: Københavns Universitet

Redaktion af dette bind: J. Normann Jørgensen

Denne e-bog er en genudgivelse af et værk, der tidligere er udgivet
i trykt format i serien Københavnstudier i tosprogethed.

Genudgivelsen er en del af et større projekt, der har til formål at
gøre en række tidligere udgivelser i Københavnstudier i
tosprogethed og Studier i Parallelsproglighed gratis tilgængelige på
internettet.

Projektet er påbegyndt i forbindelse med, at Københavnstudier i
tosprogethed og Studier i Parallelsproglighed er gået over til
hovedsageligt at udgive gratis e-bøger.

INDHOLDSFORTEGNELSE

KAPITEL 1: INDLEDNING	6
1.1 Fokus og problemstilling	9
1.2 Placering i det sociolingvistiske landskab	10
1.3 Afhandlingens opbygning	11
KAPITEL 2: FELTEN	14
2.1 Portræt af kvarteret	14
2.2 Amager Fælled Skole	17
2.3 Portræt af klubben	20
KAPITEL 3: FELTARBEJDET – FRA DET GENERELLE TIL DET MERE SPECIFIKKE	24
3.1 Holdetnografi og vidensdeling	25
3.2 Begyndelsen	30
3.3 Optagelser initieret af de unge og os	34
3.4 Valg af deltagere og indsnævring af fokus	36
3.5 Nye omgivelser – med de unge i klubben	37
3.6 Konstruktion, tilskrivning og forhandling af feltroller	41
3.7 Data og udstyr	53
3.8 Transskription	57
KAPITEL 4: DELTAGERE	59
4.1 Rapmusik og rapkultur	59
4.2 Skole og lektier	61
4.3 Diasporatilknytning	61
4.4 Drengenes beretninger om deres sprogbrug	63
KAPITEL 5: SPROG OG IDENTITET	66
5.1 Sprog	67
5.2 Senmoderne urban ungdomsstil	72
5.3 Identitet	73
KAPITEL 6: RAPIDENTITETER OG SKOLEAMBITIONER	80
6.1 Introduktion	80
6.2 Seriøs rapidentitet og skoleambitioner i sameksistens	81

6.2.1 Identitetsaspekter i drengenes raptekster - etablering af en seriøs rapidentitet	82
6.2.2 Rapidentitet og skoleambitioner	86
6.2.3 Fra "Gangsters" til "Generation"	93
6.2.4 Konstruktion og forhandling af forholdet mellem skole- og rapidentiteter	98
6.3 Identiteter associeret med skoleorientering som ressource i forskellige situationer	104
6.3.1 Konstruktion og tilskrivning af skolerelaterede identiteter	104
6.3.2 Skoleorientering som ressource i forhandling af sociale relationer	111
6.4 Positiv skoleorientering og rapidentitet i sameksistens	121
KAPITEL 7: MASKULIN URBAN GADEIDENTITET	125
7.1 Introduktion	125
7.2 Gangsteridentitet	126
7.3 Sej maskulin gadeidentitet	132
7.4 Klanidentitet	138
7.5 Identitetstræk associeret med maskulin urban gadeidentitet	148
KAPITEL 8: ETNICITET SOM IDENTITETSTRÆK HOS MINE DELTAGERE	152
8.1 Introduktion	152
8.2 Mahmouds tilknytning til Marokko	154
8.3 Lokal forankring frem for global tradition	157
8.4 Global tilknytning som ressource i selvfremstilling	165
8.5 Global ungdomskultur som ressource i selvfremstilling	168
8.6 Samspillet mellem globale og lokale aspekter	170
KAPITEL 9: KONKLUSION	172
9.1 Perspektiver	178
LITTERATUR	180
RESUMÉ	186
SUMMARY	189

KAPITEL 1: INDLEDNING

Jeg bliver i klassen hele frikvarteret, da jeg falder i snak med en gruppe af eleverne [...] Jeg får først forklaret, hvilken national mindretalsbaggrund de forskellige elever har i klassen [...] Det fører til en snak om dansk- og perker identitet. De benytter selv termen perker. Yasmin siger for eksempel, at hun opfatter Mark som dansker: *'jeg kan bare ikke se dig som perker'*. Jeg spørger til, hvad en perker er, lige som Mahmoud kommer ind i klassen og går op til katederet og finder en pose slik frem fra skuffen [han har måske gemt den der eller fået den konfiskeret?]. Mark siger: *'se det er en rigtig perker han stjæler'*. Mark finder så sin lommeregner i katederskuffen og kommer med glade udbrud. Yasmin bruger hans reaktion på lommeregneren som et eksempel på, hvorfor han ikke kan være perker. Mahmoud tager tydeligvis pis på perkerstereotyper – han siger først noget med at stjæle og så: *'nej nu laver vi rap'*, men han understreger også, at han er født i Danmark og derfor er dansker (Feltdagbog, Lian, 05.03.09).

Dette feltdagbogseksempel er et godt eksempel på, at unge er bevidste om de stereotype forestillinger og fordomme, der eksisterer om ”perkere” i det danske samfund. Yasmin kan bare ikke se Mark som perker, blandt andet fordi han bliver glad for at finde sin lommeregner i lærerens skuffe og dette på trods af, at Yasmin ved, at Mark har en tyrkisk mor og en polsk far. Men da Mahmoud, som er en af de tre drenge denne afhandling handler om, har fingrene i lærerens skuffe, siger Mark: ”se det er en rigtig perker han stjæler”. De unge artikulerer altså her den stereotype opfattelse, at perkere laver ballade og ikke er gode i skolen. Når jeg har observeret de unge, har jeg mange gange set eksempler på, at sådanne perkerstereotyper har været bragt i

spil. Endvidere har jeg ofte set de unge lave sjov med dem, som Mahmoud gør her.

De unge er altså bevidste om de stereotyper, der findes om minoritetsunge i det danske samfund. Stereotyper, som de unge her artikulerer, er i det seneste årti blevet behandlet på humoristisk vis i forskellige tv-programmer og internetspil. Eksempler herpå er satireserien *"OPS - Oplysning om perkere til samfundet"*, der blev sendt på DR2 i 2001, hvor forskellige fordomme blev taget op på humoristisk vis i en blanding af sketcher, interviews, musikvideoer og statistik (alt fra forskningsrapporter til dameblade). Kultspillet *"Mujaffaspillet"*, som (stadig) kan spilles på DR's hjemmeside, er et andet eksempel på humoristisk behandling af indvandrerstereotyper. I spillet kører man en tur i "Mujaffas bimmer" og får respekt på gaden ved at score piger, samle guldkæder og hilse på sin fætter. Oprindeligt blev spillet lanceret under navnet "Perkerspillet", men dette valgte DR på grund af protester senere at ændre. Seneste skud på stammen er DR's julekalender *"Yallahrup Færgeby"*, som blev sendt første gang i december måned 2007. Serien er i sit visuelle udtryk en parodi på DR's klassiske julekalender "Julerup Færgeby" fra 1974, men er sat ind i en tidssvarende kontekst, der på humoristisk vis afspejler nutidens multikulturelle urbane miljøer. I disse forskellige populærkulturelle tilbud til unge bliver der fra et humoristisk og ironisk perspektiv leget med mange af de stereotyper, der findes om minoritetsunge i det danske samfund. Dette kommer blandt andet til udtryk i parodier af karakteristisk sprogbrug og stereotype fremstillinger af minoritetsunge som småkriminelle gangstere, der er med i gadebander.

Også den danske rapscene behandler stereotyper om minoritetsunge i det danske samfund. Den politiske rapper Vakili er et eksempel på dette. For eksempel indleder han nummeret "Mikrofon Tjek" med ordene: *"Mezian, de ser mig som var jeg en stjerne/ fordi jeg er indvandreren der rapper, men som stadig har en hjerne"* (Politiken 2009). Vakili skriver politiske raptekster, læser statskundskab på fjerde år og har

iransk baggrund. I et interview til Berlingske Tidende, i forbindelse med udgivelsen af ep'en "Når alt kommer til alt", fortæller han, at han er dødtræt af at blive kaldt "den kloge perker". Han giver i denne forbindelse udtryk for, at det må være det mest indlysende i verden, at ikke alle indvandrere er bandemedlemmer. Her slår han ned på en af de fordomme, der findes om minoritetsunge i Danmark – nemlig at de er ses som ballademagere og dermed som en gruppe, der ikke forbindes med at være ambitiøse i skolen. Vakili fortsætter:

"Der ligger jo et billede i samfundet af, hvad en indvandrer er, og det vokser indvandrerne også op med. Når man oplever, at en indvandrer er en, der står i et pizzeria eller kører taxa, er det også den idé, man selv får. Jeg er indvandrer, ergo må jeg tilhøre det samfundslag." (Politiken 2009).

Det handler for Vakili om at tage kampen op ved tilegne sig viden, og derved se igennem de fordomme og løgne samfundet opdeler befolkningen ud fra. I denne forbindelse giver han udtryk for, at han er vokset op i et samfund, der: "*hele tiden fortæller os, at vi ikke er danskere*". Vakili ser imidlertid sig selv som dansk, men som han tilføjer, måske ikke Pia Kjærsgaard-dansk. Han artikulerer her, som i den populær-kulturelle mediediskurs, en række samfundsskabte stereotyper. Disse stereotyper arbejdede han også med på kreativ vis, da han i 2008 var en af bagmændene bag pladen "Når blokken kalder", der blev udgivet som en del af integrationsprojektet Ghetto Gourmet.

Det er imidlertid ikke kun rappere og satire-programmer, der er optaget af danskernes fordomme om minoritetsunge. Også ledende erhvervsfolk fra DI og Dansk Erhverv blander sig i debatten. Enstemmigt advarer de mod den tone, der er i indvandrerdebatten i Danmark, idet den på sigt kan risikere at koste det danske samfund i vækst og velstand (Berlingske Tidende 2009). Jørgen Huno Rasmussen, FLSmidths koncernchef, udtaler i denne forbindelse:

”Situationen er ikke ret god i dag. En chokerende stor del af de velfungerende og veluddannede unge andengenerationsindvandrere overvejer at forlade landet, fordi de føler sig under pres af debatten og tonen.” (Berlingske Tidende 2009).

Erhvervslivets ledere er altså også bekymrede over den tone, der er i indvandreredebatten i Danmark. Fordommene om minoritetsunge er altså et emne, der bliver taget op og anskuet fra forskellige perspektiver af forskellige aktører i det danske samfund. Fælles for dem er, at de tegner et billede af et samfund, hvor vi er opdelt på baggrund af stereotyper og fordomme om forskellige etniske og kulturelle værdier. Dagbogscitatet, som jeg indledte med, vidner endvidere om, at de unge også er bevidste om disse stereotyper og endnu vigtigere, at de er i stand til at gengive dem og anvende dem i deres identitetsarbejde. Eksempelvis – som en af de unge sagde – da han skulle præsentere sin nye bedste ven for klassen: *”Mathias han kommer fra Danmark, han er en ornli’ dansker, en kartoffel”*, hvorefter klassen blev præsenteret for Matthias med ordene: *”vi er ornli’ perkere herinde”*. Spørgsmålet er således, hvordan det påvirker unge med minoritetsbaggrund at vokse op i et samfund, hvor sådanne stereotyper er en del af deres daglige tilværelse. Med en blanding af detaljerede etnografiske og interaktionelle analyser af de unges sociale og sproglige hverdag, vil jeg belyse dette i min afhandling.

1.1 Fokus og problemstilling

Min afhandling omhandler tre unge senmoderne storbydrenges hverdag i en skole og i en ungdomsklub på Amager, hvor jeg belyser, hvordan de konstruerer og forhandler identiteter i interaktionen med hinanden og deres omgivelser i forskellige sammenhænge. Jeg fokuserer i denne sammenhæng på, hvilke sociale og sproglige ressourcer mine deltagere anvender i konstruktionen af henholdsvis *rapididentiteter*, identiteter associeret med *skoleambitioner*, *maskulin urban gadeidentitet* og endelig, hvordan *etnicitet* indgår som identitetstræk i de

unges selvfremsstilling. Disse måder at fremstille sig på er, som jeg har belyst, forbundet med en række makrodiskursive stereotype opfattelser. Det styrende spørgsmål for min afhandling er således:

Hvilke sociale og sproglige ressourcer anvender mine deltagere i deres identitetsarbejde i forskellige skole- og fritidssammenhænge, og hvordan bruger de disse ressourcer?

Ved at studere de unge i både skolen og i fritiden kan jeg sige noget om, hvordan nogle identiteter følger dem i forskellige sammenhænge, og hvordan andre identiteter er underlagt begrænsninger. Jeg vil nu placere min afhandling i forhold til andre studier af børn og unges identitetsarbejde.

1.2 Placering i det sociolingvistiske landskab

De fleste sociolingvistiske studier af børn og unge er foretaget i skolemiljøer (Eckert 1989, Mægaard 2007, Quist 2005, Jørgensen 2008, Møller 2009, Rampton 2006), og kun få studier omhandler unge i fritidsmiljøer (Madsen 2008) eller unges sprogbrug i hjemmet (Ag 2010). Mit studie adskiller sig fra ovennævnte, idet jeg både belyser de unges identitetsdannelse i fritidsmiljøer, og når de befinder sig på skolen. Tilsammen udgør disse to aspekter størstedelen af de unges hverdag, når de er væk hjemmefra. Endvidere repræsenterer fritids- og skolemiljøer både situationer, hvor de unge dels kommer på eget initiativ og dels situationer, hvor de unges tilstedeværelse ikke er op til dem selv. Et studie af unges identitetsdannelse og sprogbrug både i skole- og fritidsmiljøer vil således være et bidrag til allerede eksisterende sociolingvistisk forskning i henholdsvis skole- og fritidsmiljøer, men også give indsigt i forholdet mellem de unges sprogbrug og identitetsarbejde i disse sammenhænge.

Min afhandling adskiller sig endvidere fra tidligere etnografiske studier af unge i heterogene miljøer (Haglund 2005, Quist 2005, Rampton 2006, Jonsson 2007, Mægaard 2007 og Madsen

2008), idet jeg anvender holdetnografisk metode (Erickson & Stull 1998, Creese et al. 2008). Karakteristisk for denne metode er, at man modsat traditionel etnografisk metode er flere om at beskrive det felt, man undersøger. Selvom denne metode er blevet mere almindelig inden for etnografien, er den kun i begrænset grad beskrevet inden for litteraturen (Erickson & Stull 1998). Således bidrager mit studie også til metodologiske diskussioner inden for holdetnografien, både i forhold til det praktiske omkring at arbejde som et hold i felten, men også i forhold til at belyse forskerens muligheder for at indgå i forskellige roller i det fællesskab, der studeres.

Min tilgang til studiet af de unges sprogbrug i skolen og i fritiden er forankret i den interaktionelle sociolingvistik (Rampton 1995, 2006 og Madsen 2008), hvor etnografisk metode gerne kombineres med sekventielle sproglige analyser. Med denne interdisciplinære tilgang undersøger jeg gennem en blanding af etnografiske og lingvistiske mikro-analyser sammenhænge mellem mine tre deltagers sproglige hverdag i skolen og i deres fritid. Dette belyser jeg ud fra bredt datamateriale indsamlet i en periode på godt et år, der foruden etnografiske observationer tæller forskellige typer af samtaledata, interviews, hjemmeopgaver og raptekster skrevet af de unge.

1.3 Afhandlingens opbygning

Min afhandling er udover min indledning opdelt i 8 kapitler. Jeg beskriver her kort opbygningen af de forskellige kapitler.

I *kapitel 2* introducerer jeg rammerne for mit etnografiske feltarbejde. Her tegner jeg et portræt af mine deltagers lokalområde og dets befolkningssammensætning. I denne forbindelse fokuserer jeg på befolkningstal, alderssammensætningen og andelen af flygtninge og indvandrere i området. Jeg introducerer i dette kapitel også læseren til Amager Fælled Skole, hvor mine deltagere går, samt giver en beskrivelse af den klub, hvor de unge kommer i deres fritid.

Kapitel 3 omhandler mit feltarbejde. Her redegør jeg for holdetnografisk metode og inddrager i denne forbindelse de erfaringer, jeg har gjort i forhold til at arbejde sammen med andre forskere i felten. Jeg gennemgår i dette kapitel også de forskellige faser i feltarbejdet samt belyser de situationer, jeg har observeret de unge i. I forbindelse med dette belyser jeg også, hvilke udfordringer der har været i forhold til observation af de unge i henholdsvis fritids- og skolemiljøer. Herefter beskriver jeg de feltroller, jeg typisk indgik i, når jeg var sammen med de unge, og hvordan vi som hold havde mulighed for at indgå i forskellige roller over for de unge. Endelig beskriver jeg i dette kapitel mine data og de transskriptionskonventioner, jeg anvender i mine uddrag.

I *kapitel 4* giver jeg et portræt af mine deltagere, hvor jeg fokuserer på de aspekter, der kendetegner dem som gruppe. Kapitlet omhandler således mine deltageres fælles interesse for rapmusik, deres tøjstil, deres forhold til skolen og lektier samt deres diasporatilknytning til andre kulturer og sprog. Endelig fokuserer jeg på drengenes egne udtalelser om sprogbrug i forskellige sammenhænge.

Kapitel 5 udgør afhandlingens teoretiske fundament. Her præsenterer jeg det sprogsyn og den terminologi, der anvendes til at tale om sprog i mine analyser. I denne forbindelse introducerer jeg det begreb, jeg bruger til at referere til de lingvistiske resurser, som de unge selv kalder ”gadesprog”, ”perkersprog” eller ”ghettodansk”. Jeg præsenterer også i dette kapitel den senmoderne identitetsopfattelse, der bliver anvendt i analysen af mine deltageres identitetsarbejde.

Kapitel 6, 7 og 8 udgøres af mine analyser, hvor jeg beskæftiger mig med forskellige aspekter af mine deltageres identitetsarbejde i skolen og i fritiden. I *kapitel 6* belyser jeg, hvordan mine deltagere konstruerer og forhandler identiteter associeret med rapkultur og skoleambitioner. *Kapitel 7* omhandler mine deltageres konstruktioner af maskulin urban

gadeidentitet, samt hvilke begrænsninger der findes i konstruktionen af denne identitet. I *kapitel 8* belyser jeg, hvordan etnicitet indgår som identitetsaspekt i drengenes selvfrestillinger i forhold til, hvordan de orienterer sig mod deres lokale tilknytning til Danmark, deres globale diasporakulturer og global ungdomskultur. I *Kapitel 9* samler jeg op på mine analyser.

KAPITEL 2: FELTEN

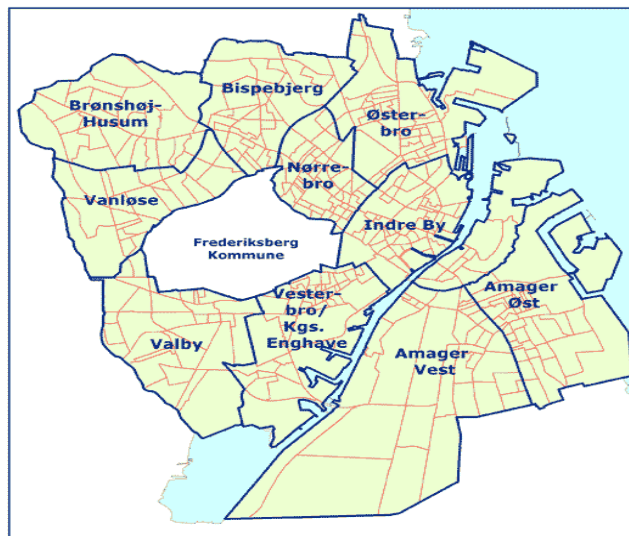
I en periode på næsten et år har jeg fulgt en gruppe unges hverdag på en folkeskole og i en ungdomsklub på Amager. Inden jeg beretter om min tid i felten (se kapitel 3), vil jeg give et portræt af det område, hvor mine deltagere bor, samt give en karakteristik af den skole og den ungdomsklub, hvor jeg har været sammen med de unge.

2.1 Portræt af kvarteret

Sundby, eller mere præcist Sundby Nord, er det område på Amager, der udgør lokalområdet for mine deltagere. Jeg vil imidlertid bruge betegnelsen "Amager Vest" om området, idet det er denne betegnelse Københavns Kommune anvender, når der gøres demografiske optegnelser for området. Området Amager Vest ligger, som vist på kortet, i den sydøstlige del af København på Amager.

Den østlige grænse mellem Amager Øst og Vest er trukket langs Amagerbrogade, som er hovedfærdselsåren på Amager. Med et befolkningstal på 55.082 personer er Amager Vest det største af de to distrikter, og områdets befolkning udgør omkring 10 procent af den samlede befolkning i Københavns Kommune. Hvad angår befolkningssammensætningen i Amager Vest, udgør de 19-24årige, 25-29årige og de 30-34årige de store årgange, som hver især udgør lidt over 10 procent af den samlede befolkning i området. Gruppen af 6-15årige, som er den

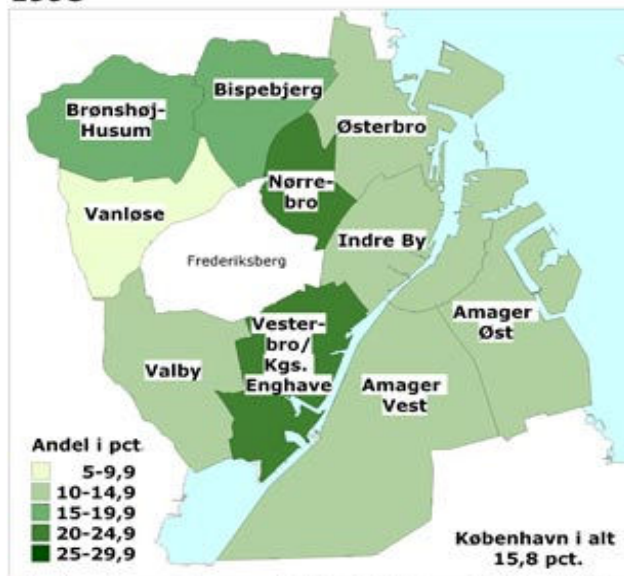
aldersgruppe mine deltagere hører under, udgør med 8,4 procent den fjerdestørste aldersgruppe i området. Andelen af indvandrere og efterkommere i området er vokset inden for det seneste årti. Det viser illustrationerne nedenfor tydeligt.

(Kilde: Statistik, Center for rådgivning og udvikling, Koncernservice, Københavns Kommune)

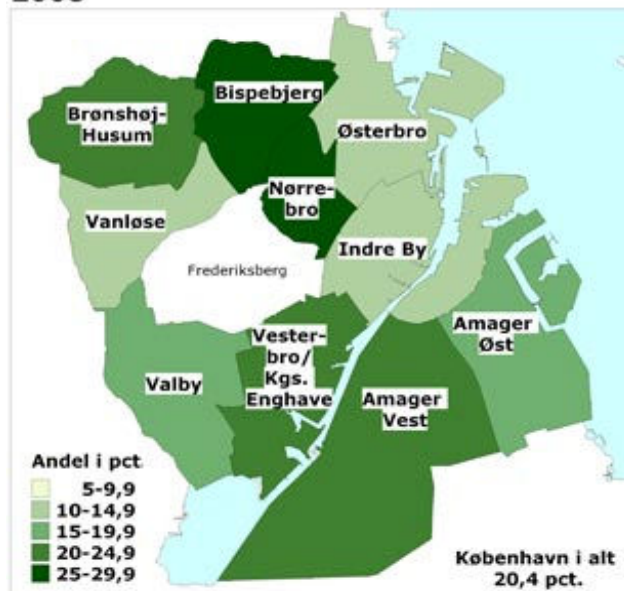
Kortene viser den procentvise andel af indvandrere og efterkommere i de forskellige områder i Københavns Kommune i henholdsvis 1998 og 2008. I Amager Vest ses en tydelig stigning i andelen af indvandrere og efterkommere i denne tiårsperiode. (Kilde: Statistik, Center for rådgivning og udvikling, Koncernservice, Københavns Kommune).

1998

Københavns Kommune, Koncernservice, Center for Rådgivning og Udvikling, Statistik

2008

Københavns Kommune, Koncernservice, Center for Rådgivning og Udvikling, Statistik

Andelen af indvandrere og efterkommere i området er fra 1998 til 2008 steget fra 14,8 til 20,9 procent af den lokale befolkning. Det betyder, at ca. hver femte i området i dag enten er indvandrer eller efterkommer af indvandrere. Kun Nørrebro og Bispebjerg, der traditionelt er kendt som områder med mange minoritetsdanskere, har en markant højere andel af indvandrere og efterkommere. Det område, mine deltagere bor i, kan karakteriseres som et beboelseskvarter. Det er beliggende i nærheden af Amagerbrogade, hvor der er et rigt cafe- og butiksliv, hvilket inkluderer Amager Centret. I området er der endvidere forskellige fritidstilbud til de unge, såsom sports- og ungdomsklubber. Spillestedet Amager Bio ligger også i mine deltageres lokalområde. Her har de både optrådt og været til forskellige musikarrangementer. Mine deltagere bor endvidere ikke langt fra Amager Strandpark, som er et populært opholdsted i sommerhalvåret. Her kommer de både sammen med deres venner, når de er på tur med klubben eller med skolen, som bl.a. bruger standen til forskellige arrangementer. Den skole, mine deltagere går på, hedder Amager Fælled Skole.

2.2 Amager Fælled Skole

Amager Fælled Skole er resultatet af sammenlægningen af Amagerbro Skole og Sundby Vester Skole i begyndelsen af halvfemserne. I dag er skolen tresporet med klasser fra børnehaveklassen til 10. klasse og har ifølge undervisningsministeriets opgørelse et elevtal på 459 elever. Amager Fælled Skole havde i 2007 med sine 62 procent tosprogede elever en overvægt af minoritets elever. Derved hører skolen til den gruppe af københavnske folkeskoler, der har en høj andel af elever med mindretalssprog som modersmål. Amager Fælled Skole har således en markant større andel af elever med mindretalssprog som modersmål end de øvrige skoler i distrikt Amager:

Tabellen viser endvidere, at Amager Fælled Skole i 2007 var den eneste skole i distriktet med en fordeling, hvor mindretal elever udgør markant mere end halvdelen af det

samlede elevtal. Amager Fælled Skole har næsten dobbelt så mange tosprogede elever som gennemsnitsfolkeskolen i kommunen. Andelen af mindretalselever, i de to syvendeklasser (senere ottendeklasser) jeg fulgte, er med henholdsvis 82 og 75 procent langt højere end både skolens eget og kommunens gennemsnit.

Distrikt Amager			
Skolenavn	Tosprogede i alt	Elever i alt	Tosprogede i %
Amager Fælled Skole	326	525	62%
Peder Lykke Skolen	298	827	36%
Sundpark Skole	100	355	28%
Sønderbro Skole	276	534	52%
Østrigsgades Skole	118	271	44%
Dyvekeskolen	259	510	51%
Gerbrandskolen	88	670	13%
Højdevangens Skole	116	604	19%
Skolen Ved Sundet	37	752	5%
Sundbyøster Skole	97	395	25%
Skolen på Islands Brygge	90	493	18%

Tabellen viser andelen af tosprogede elever i Distrikt Amager pr. juni 2007. Amager Fælled Skole er med sine 62 procent den skole med flest tosprogede elever i distriktet. (Kilde: Københavns Kommune, Integration og Mangfoldighed, Statistik).

Amager Fælled Skoles elevklientel har ikke altid været præget af et højt antal mindretalselever. Susanne er klasselærer for den ene af de to klasser, jeg fulgte. Hun beretter i et interview om, hvordan skolens elevklientel har ændret sig siden begyndelsen af 1980'erne, hvor hun tiltrådte på skolen som nyuddannet lærer:

[...] jeg vil sige, at elevklientellet har virkelig ændret sig rigtig voldsomt. Det er selvfølgelig noget med, at der er kommet en helt anden befolkning til i boligkvarterene, og vi har fået en meget mere multikulturel skole. Som klasselærer har jeg jo også

netop fornemmet, at det første hold jeg startede op, der var måske en lille enkelt dreng, som kom fra Marokko, og så var det dansk etniske elever. Så har man jo i næste hold modtaget en ny lille førsteklasse, og så bliver det sådan langsomt meget mere blandet op med dansk etniske og sådan andre nationaliteter. Så på den måde har det ændret sig rigtig meget rent sådan baggrundsmæssigt (Lærerinterview, 09.06.09).

I interviewet giver hun udtryk for, at elevklientellet har ændret sig, og at skolen som følge af dette er blevet mere multikulturel i forhold til tidligere. Denne stigning i antallet af mindretalselever beskrives som en udvikling, der har fulgt ændringerne i lokalområdets befolkningssammensætning. Dette stemmer overens med den udvikling, jeg tidligere har redegjort for, hvor vi kunne konstatere en markant stigning i gruppen af indvandrere og efterkommere i Amager Vest i perioden 1998 til 2008. Susanne giver senere i interviewet udtryk for, at ændringerne i elevsammensætningen ikke har været helt uproblematisk for skolen i forhold til dens omdømme og ry i lokalsamfundet. I denne forbindelse beretter hun om, hvordan skolens udvikling med et voksende antal mindretalselever har betydet, at flertalsforældre fra lokalområdet har fravalgt skolen til fordel for andre skoler. Hun giver endvidere udtryk for, at denne tendens er ved at vende.

Skolen blev i september 2009 udpeget til ”månedens gode eksempel”, en konkurrence på undervisningsministeriets hjemmeside, hvor skoler, der på en god måde arbejder med de problemer, de står over for, kan blive hædret. Af indstillingen fremgår det, hvordan skolen i en længere periode har kæmpet med dalende elevtal og et dårligt omdømme i lokalområdet. I denne forbindelse berettes der også om, hvordan især en del ressourcestærke forældre har haft tendens til at fravælge skolen. I indstillingen kan man endvidere læse, at denne negative udvikling er på vej til at blive vendt. Det tilskrives særligt, at skolen i juni 2007 fik ny ledelse og dermed en ny profil – en ny

profil, der kendetegnes ved styrkelse af indsatsområderne ”faglighed”, ”trivsel” og ”attraktiv skole”, hvilket ifølge skoleleder Yaşar Çakmak skal sikre, at Amager Fælled Skole bliver det attraktive og naturlige valg for distriktets børn og forældre.

Hvad angår de fysiske rammer, består Amager Fælled Skole af to over for hinanden liggende bygninger – nord- og sydbygningen. I nordbygningen har de store elever hjemme (7-10 klasse), inklusiv de to klasser jeg fulgte. Det er her, det meste af deres undervisning foregår. I samme bygning er der lærerværelse, gymnastiksale, edb-lokaler, hjemkundskab og administrationsgang. Ud over at huse skolens administrative personale og skolens inspektør, er administrationsgangen også det sted, hvor elever, der er blevet smidt ud af timerne, ender. På nederste etage findes skolens kantine og en mellemgang ud til gården med en stor rund bæk i midten. Denne bæk er et af de steder, hvor de unge ofte hænger ud i frikvarteret, når de ikke er i klasseværelset eller på bænke i gården. Det er mest pigerne og de drenge, som ikke spiller fodbold, der benytter disse steder. Mellem nord- og sydbygningen ligger den store skolegård, hvor mange af de unge spiller fodbold, basketball eller hænger ud på bænke – særlig de bænkerækker, der står op mod nordbygningen. I sydbygningen opholder de unge sig kun, når de har fysik/kemi og biologi, idet denne bygning hovedsagelig huser de mindste klassetrin fra børnehaveklassen til sjette klasse, som desuden har deres egen gård på den anden side af sydbygningen.

Ikke mere end fem minutters gang fra Amager Fælled Skole ligger klubben, som er en ungdomsklub, hvor en gruppe af de unge ofte kommer efter skole. Her begyndte jeg at mødes med de unge efter nogle måneders feltarbejde.

2.3 Portræt af klubben

Klubben er et sted, hvor unge mellem 10 og 15 år fra lokalområdet kan komme hver dag efter skole. Under klubben

ligger en anden klub, som er for de 15- til 21-årige. Klubben er inddelt i tre rum: et ”tøzerum”, hvor pigerne holder til, en café eller et alrum, hvor der er fællessamling hver dag klokken tre og endelig et opholdsrum for drengene, hvor der er computere, bordfodbold og en sofagrube med en Playstation. Klubben er således i sin indretning kønsopdelt, idet pigerne har et opholdsrum, hvor drengene ikke må komme, hvilket de i øvrigt heller ikke virker synderlig interesserede i.

I klubben kommer seks drenge og et varierende antal piger fra de to klasser, vi fulgte på Amager Fælled Skole. Tre af drengene er mine fokusdeltagere, og de har alle gået i klubben i flere år, mens pigerne først begyndte at komme i klubben kort før sommerferien 2009. I den periode, jeg kom i klubben, varierede antallet af unge fra dag til dag. Nogle dage kunne der være op mod 15-20 unge, mens der andre dage kun var et par stykker. Den etniske fordeling er ujævn – blandt drengene er der næsten kun minoritetsunge, mens der blandt pigerne er et par majoritetsunge. Jeg vil ikke forholde mig til pigerne i klubben, idet jeg ikke har tilbragt megen tid sammen med dem, fordi de har deres helt egen afdeling i klubben, som er lukket land for drenge. Det er begrænset, hvor meget samvær der er mellem piger og drenge i klubben. Dette kommer også til udtryk ved den daglige samling, hvor piger og drenge ofte vælger at sidde ved hvert deres bord.

Hovedparten af de unge, man møder i klubben, taler foruden dansk også arabisk. Der er dog også unge, der taler urdu og berbisk. Klubbens unge kommer alle fra de to samme kvarterer vest for Amagerbrogade. Klubben er egentlig åben for alle unge i lokalområdet, men på grund af stridigheder mellem de unge i de forskellige kvarterer, kommer der kun unge fra de kvarterer, der er på samme side i konflikten. Ifølge klubmedarbejdernes udsagn har det ikke altid været sådan, men det er det, jeg har observeret i den periode, jeg kom i klubben.

Klubbens personale består af to pædagogmedhjælpere med mindretalsbaggrund, Ilias og Ahmed, samt klubbens leder

Kirsten, der også er SSP-konsulent. Ilias er den første, de unge møder, når de kommer i klubben, idet det er ham, der står i klubbens café, hvor indgangen også er. Hans opgave er at hilse på de unge og registrere deres ankomst. I caféen kan de unge også få hjælp til deres lektier, hvilket Ilias også tager sig af. Endelig danner caféen rammerne for den daglige samling, hvor de unge får økologisk frugt og brød. Ahmeds ansvarsområde er drengenes opholdsrum, hvor han spiller computer med dem. Mens jeg kom i klubben, blev det også besluttet, at Ahmed og Ilias skulle stå for den daglige samling, for at de således kunne få erfaring med det mere pædagogfaglige arbejde. Ingen af dem var endnu uddannede pædagoger. Ved samlingen bliver de aktiviteter og ture, de unge kan melde sig på, planlagt. Der bliver lagt stor vægt på, at de unge har medbestemmelse i denne sammenhæng. Klubbens kvindelige leder står for det administrative arbejde i klubben og kontakten til de unges forældre. Hun er også ofte sammen med klubbens piger. I den periode, jeg var i klubben, var der ansat et skiftende antal kvindelige pædagogmedhjælpere, der sammen med Kirsten stod for pigeaktiviteterne.

Både Ilias og Ahmed er lokalt kendte, idet de bor i det samme område som de unge. Derfor har de begge daglig kontakt til de unge, også når de ikke er i klubben. Ilias fortæller i det følgende interview om drengenes forhold til de forskellige ansatte i klubben, og hvilket forhold Ilias og Ahmed har til de unge uden for klubben:

Ilias: Det er sådan at når der er personlige problemer med dem er det ikke sådan at de går direkte over til vores chef (.) eller for eksempel hvis jeg har et bedre tættere forhold med Mahmoud og Ahmed ikke har så tættere forhold med Mahmoud så er det sådan at han går over til mig og snakker med mig men det er også omvendt med de andre børn

Andreas: ja

Ilias: Så er det sådan at de snakker med en (.) hvor de spørger om øh jeg har et problem der hvad skal jeg

gøre og så prøver jeg at vejlede dem og så fortælle dem (.) og så fordi jeg synes at jeg har et tættere forhold med børnene fordi jeg kender dem fra lokalområdet også så er det sådan at jeg også hjælper dem uden for arbejdstiden der hvis det er (.) med nogle ting hvis de har brug for hjælp [...] jeg ser dem som regel hele tiden ude på gaderne altså og snakker lidt med dem og ser hvad de laver (.) prøver at få sendt dem hjem til tiden hvis det er weekend og klokken er mere end mellem ti og elleve så prøver jeg lige at sige til dem hey nu skal I lige hjem [...]

(Interview med Ilias, 02.09.09)

Både Ilias og Ahmed er altså dybt involveret i de unges liv, idet de også er opmærksomme på dem, når de færdes i lokalområdet. Denne kontakt bevirker, at det derfor primært er dem, drengene kommer til, hvis de har personlige problemer. Ifølge dem begge bunder det gode forhold til de unge i, at de også kender nogle af de unges ældre brødre, da de bor i samme område. Ilias kender eksempelvis en af mine fokusdeltageres brødre, som var pædagog for ham, dengang han var mindre og selv gik i klubben. Begge giver de udtryk for, at de, i deres funktion i forhold til de unge, gerne vil opfattes som rollemodeller og hjælpe de unge, så godt de kan, så de unge ikke roder sig ud i ballade. På den måde udgør klubben og dens ansatte en stor del af de unges hverdag og er en vigtig del af de unges voksenkontakt.

Jeg har således opridset rammerne for de miljøer, jeg har fulgt de unge i. Næste kapitel omhandler mit feltarbejde, hvor jeg indledningsvis belyser, hvad der karakteriserer dets forskellige faser.

KAPITEL 3: FELTARBEJDET – FRA DET GENERELLE TIL DET MERE SPECIFIKKE

”[...] the stages of observation form a funnel, progressively narrowing and directing researchers’ attention deeper into the elements of the setting they have emerged as theoretically and/or empirically essential.” (Adler & Adler 1994:381).

Etnografisk feltarbejde falder typisk i forskellige faser, hvor det ofte forholder sig således, at feltarbejderen tager afsæt i det generelle for derefter at arbejde sig i retning mod det mere specifikke og fokuserede. Tragtmetaforen illustrerer dette forløb. Hvor mange forskellige faser sådan et forløb kan have, er meget forskelligt og afhænger af det enkelte projekt, og hvordan man ønsker at omsætte sin tid i felten. Jeg anskuer med afsæt i Adler & Adler (1994) feltarbejdet som faldende i tre faser. Deres begrebsliggørelse af feltarbejde afspejler på mange måder min oplevelse af selv at have udført etnografisk feltarbejde.

Kendetegnende for Adler & Adlers (1994) første fase er, at der primært foretages *deskriptive* og *generelle* observationer baseret på brede forskningsspørgsmål. I denne fase handler det om at etablere en base, hvorfra man senere kan vælge retning. I den næste fase er man typisk blevet mere fortrolig med sine omgivelser, og har fået en forståelse for, de sociale processer, der er på spil, i det miljø man undersøger. Ens observationer vil derfor blive mere *fokuserede* i denne fase. Man begynder nu at kunne adskille karakteristiske træk fra hinanden og bliver derved i stand til at fokusere på nogle aspekter frem for andre. Eksempelvis vil man begynde at indsnævre den gruppe af personer, man ønsker at observere, udvælge hvilke adfærdsmønstre, man er interesseret i, få en klarere fornemmelse af tid og sted for sine observationer samt begynde at indkredse, hvilke sociale processer man finder interessante. Disse mere fokuserede observationer vil være med til at generere nye og klarere forskningsspørgsmål – spørgsmål, som kræver, at man

nøje begynder at *udvælge*, hvilke observationer man er særlig interesseret i at foretage. Således er man overgået til den sidste fase, hvor man udelukkende beskæftiger sig med det felt, de individer og de omgivelser, man har udvalgt som objekt for sit studie (Adler & Adler 1994:381).

Dette er kun én måde at operationalisere feltarbejdets faser på. Det væsentlige ligger ikke i, hvordan disse enkelte faser beskrives, men derimod i en forståelse af feltarbejdet som en glidende proces fra det meget generelle til det mere specifikke og fokuserede. Denne proces afspejles også i det feltarbejde, jeg selv har været involveret i. Karakteristisk for min tid i felten er, at jeg ikke har været alene om at observere og blive en del af den virkelighed, som udgør omdrejningspunktet for dette studie, idet jeg arbejdede sammen med et hold af andre forskere. I afsnit 3.1 ser jeg nærmere på metoden, der ligger til grund for at arbejde i felten på denne måde, og hvad den har betydet for mit studie.

3.1 Holdetnografi og vidensdeling

Holdetnografi er en metode, der er blevet mere og mere almindelig inden for etnografien (Erickson & Stull 1998 og Creese et al. 2008). På trods af at denne metode har spillet en vigtig rolle for udviklingen af etnografisk metode, har emnet kun været begrænset beskrevet inden for litteraturen (Erickson & Stull 1998:5). Karakteristisk for holdetnografien er, at den på mange måder gør op med den romantiske forestilling om etnografen som: "the romantic 'lone ranger' [...] or the solitary 'lone wolf' [...]" (Creese et al. 2008:199). Således udfordrer holdetnografien også den traditionelle 1:1:1 tilgang til felten: "one man, one village, one year" (Hackenberg, 1993:13). Det vil sige, at man i stedet for at være ene om at beskrive sit undersøgelsesobjekt udnytter de muligheder, der er ved at arbejde sammen som et hold.

I de måneder jeg var på Amager Fælled Skole, arbejdede jeg som en del af en forskergruppe, der foruden mig selv bestod af 5

andre feltarbejdere. Det var imidlertid kun fire af os, der gjorde regelmæssige observationer i de to klasser. Med to kvinder og to mænd fordelt inden for et aldersspektrum fra 26 til 58 år, udgjorde vi et hold, der både alders- og kønsmæssigt var blandet. De muligheder, der lå i denne konstellation af forskere, vil jeg komme ind på i afsnit 3.6. I begyndelsen fulgte vi alle de to syvendeklasser på skift, og eftersom feltarbejdet blev afviklet som en holdindsats, var det muligt for os at følge de unge næsten hver dag gennem det første halve år af vores tid i felten. Senere valgte vi at fokusere mest på den ene af de to klasser, hvor vi ligeledes kom på skift. Dog var det ikke muligt at følge de unge i sommerferien, idet mange af dem var med deres forældre på ferie. Senere begyndte vi at følge flere af de unge i andre situationer uden for skolen. I denne periode begyndte jeg jævnlige at komme i klubben med mine fokusdeltagere. Ingen af os havde på forhånd nogen relation til skolen, eleverne i de to klasser eller de unge i klubben. Det var altså et helt nyt fællesskab, vi sammen skulle til at forholde os til.

Eftersom vi sjældent var mere end én feltarbejder sammen med de unge ad gangen, var det nødvendigt løbende at holde hinanden opdateret om vores observationer. Netop vidensdeling fremhæves af Erickson & Stull (1998) som en forudsætning for god holdetnografi. Om dette skriver de: "Systematic sharing of observations and regular ongoing interpretation of their meanings are essential to successful team research" (Erickson & Stull 1998:18). Her fremhæver de ikke kun deling af observationer, som væsentlig for god holdetnografi, men de lægger også vægt på, at betydningen af holdets observationer og de tolkninger, der drages heraf, regelmæssigt diskuteres. De giver en række forslag til, hvordan man kan sikre denne vidensdeling. En af måderne er at lade to feltarbejdere observere den samme begivenhed på samme tid, hvorefter de taler om det, de har oplevet. Dernæst anbefaler Erickson & Stull (1998), at man i gruppen læser hinandens feltdagbøger og diskuterer fortolkninger af observationer eller tilføjer viden. Endelig beskriver de fordelene ved, at man i gruppen holder regelmæssige møder, hvor man præsenterer og analyserer sine

fund (Erickson & Stull 1998:18). I den tid, vi observerede de unge, brugte vi mere eller mindre de samme redskaber, som Erickson & Stull (1998) her anbefaler. Det er dog kun sjældent forekommet, at vi var flere feltarbejdere på samme sted på samme tid. Ud over deling af feltdagbøger og afholdelse af ugentlige møder, talte vi, særlig i de første par måneder, typisk med en eller flere af de andre feltarbejdere om vores observationer efter hvert besøg hos de unge. Udbyttet af vores faste møder, samt de mere spontane samtaler, belyser jeg nærmere, efter jeg har beskrevet, hvordan vores feltdagbøger blev inkorporeret i arbejdet med at beskrive de unge og deres omgivelser.

Feltdagbogen bliver hos Erickson & Stull (1998:23) beskrevet som: "[...] the first written products of a field team's ethnographic gazes". Vores feltdagbøger blev typisk skrevet samme dag eller dagen efter besøget hos de unge og blev hurtigt et vigtigt redskab, ikke kun som dokumentation til senere brug, men også som et redskab, hvor vi kunne følge med i hinandens observationer. Således får feltdagbogen inden for holdetnografien en ekstra funktion i forhold til, hvordan den traditionelt er blevet anvendt inden for etnografisk metode. Om dette skriver Erickson & Stull (1998:23):

“For lone ethnographers, fieldnotes serve as *aides mémoires*, initial analysis, and archives to be visited when away from the field. For team ethnographers, fieldnotes are all these things and more; they also are a means to share findings with other team members.”

Her fremhæver de feltdagbogen som et vigtigt redskab i den vidensdeling, som de tillægger så stor betydning for holdetnografien. Endvidere tilskriver de feltdagbogen en mere aktiv rolle under selve feltarbejdet, hvorfor denne slags dagbøger er bedre beskrevet som mindre rapporter eller notater, skrevet med det formål at blive læst og diskuteret af andre (Erickson & Stull 1998:25). Desuden lægger de stor vægt på, at

disse skrevne fremstillinger skal afspejle holdets fælles forståelse af felten og ikke kun den enkeltes, hvorfor regelmæssig diskussion af observationer og tolkninger er nødvendig.

De ugentlige møder, vi holdt i gruppen, var forum for sådanne diskussioner, hvor der blev fulgt op på de observationer, vi havde gjort os i den forgangne uge. På møderne lagde vi desuden strategier for, hvordan vi skulle koordinere vores observationer, hvilke deltagere vi skulle fokusere på, og hvordan vi i øvrigt skulle komme videre med vores arbejde. Endelig blev de mere spontane samtaler, vi ofte havde, når vi kom hjem fra felten, også vigtige for processen. De kom til at fungere som en form for yderligere orientering, hvor man typisk fik vendt gode så vel som dårlige oplevelser, man havde haft i løbet af dagen. På denne måde blev det muligt for os yderligere at koordinere vores observationer og forberede hinanden på, hvilke unge vi skulle holde lav profil i forhold til at optage eller skåne fra at deltage i projektet på andre måder. Det vigtige ved at afholde sådanne sessioner, spontane såvel som aftalte, er ifølge Erickson & Stull (1998:21), at man på denne måde sørger for, at alle løbende holdes i kontakt med data såvel som teori, mens de er i felten.

De diskussioner, vi havde på vores møder, bundede nogle gange i, at vi havde forskellige eller sågar modstridende opfattelser af vores deltagere, bestemte handlemønstre eller særlige begivenheder. For eksempel havde vi på et tidspunkt forskellige opfattelser af enkeltpersoners grad af orientering mod skolearbejdet. Andre gange havde vi forskellige ideer om, hvem der var årsag til ballade, splid eller andet i forskellige situationer. Når man arbejder som et hold, er sådanne modstridende eller forskellige opfattelser både forventelige og gavnlige for processen, idet man således både kan bekræfte og udfordre hinandens observationer. Vi arbejdede imidlertid ikke lige så struktureret med vores feltdagbøger som Creese et al. (2008). Til forskel fra os optog de deres diskussioner om data

som en del af deres metodeudvikling og skrev fælles dagbøger på baggrund af gruppens individuelle udkast.

At vi som individer oplever, tolker og beskriver det miljø, vi er en del af, på forskellige måder, og at der kan opstå diskrepans mellem vores opfattelse af deltagere og andre aktører i felten, beskriver Rosaldo (1993:8) således:

”All interpretations are provisional; they are made by positioned subjects who are prepared to know certain things and not others. Even when knowledgeable, sensitive, fluent in language, and able to move easily in an alien cultural world, good ethnographers still have their limits, and their analysis always are incomplete.”

Vi oplever altså ting forskelligt, fordi vi som individer er forskellige og har forskellige roller. I og med vi er forskellige, har vi også forskellige forudsætninger for at gå til det objekt, vi ønsker at undersøge. Disse forudsætninger er, ifølge Erickson & Stull (1998:35), bl.a. bestemt af køn, etnicitet, teoretisk orientering, erfaringsgrundlag og klasse. En anden vigtig pointe hos Rosaldo (1993) er, at alle de fortolkninger, observationer eller analyser, vi foretager, er ufuldstændige og ukomplette, og at selv etnografien har sine begrænsninger. Netop af denne grund kan man, ifølge Erickson & Stull (1998), drage fordel af at være flere om at observere den samme felt, idet man på denne måde opnår en mere alsidig opfattelse af den virkelighed, man undersøger. Således bidrager holdetnografien altså ikke med en mere *fuldstændig* beskrivelse af et undersøgelsesobjekt, men derimod med en mere *alsidig* forståelse. Der er endvidere bred enighed i litteraturen om, at brugen af holdetnografisk metode har positive indvirkninger på validiteten af den forskning, der produceres:

”[...] using multiple observers or teams, especially if they are diverse in age and gender, can enhance the validity of observations, as researchers can cross-

check each others' findings and eliminate inaccurate interpretations.” (Adler & Adler 1994:381).

Her tillægger Adler & Adler (1994) alsidigheden i holdets sammensætning stor betydning for validiteten af de observationer, der gøres, idet det er muligt at tjekke hinandens fund og derved rydde ud i og diskutere tvivlsomme fortolkninger. Dette er netop kun muligt, når samtlige involverede i processen har kendskab til feltet. I dette afsnit har jeg fokuseret på de positive sider af holdetnografisk metode. Dette betyder imidlertid ikke, at der ikke kan opstå problemer og udfordringer ved denne metode. Jeg kommer senere ind på disse i det afsnit, hvor jeg beskriver vores forskellige feltpositioner og min egen rolle i felten (se afsnit 3.6), men først beskriver jeg de forskellige faser i mit feltarbejde.

3.2 Begyndelsen

Det første møde, vi havde med de unge, var en seance, hvor de havde mulighed for at se og høre os alle sammen på en gang. Vi fortalte dem om projektet og spurgte blandt andet om deres holdninger til forskellige måder at tale på, hvad de lavede i fritiden, hvilken musik de godt kunne lide, og om de havde lyst til at være med i projektet. Herefter uddelte vi en folder med et billede af hvert enkelt medlem af forskergruppen samt gav dem et brev, de skulle tage med hjem til deres forældre, så de også kunne blive informeret om projektet. Senere i forløbet deltog to fra forskerholdet også i to forældrearrangementer, hvor de talte lidt med forældrene og fortalte om projektet.

I begyndelsen af vores arbejde i felten var vi næsten udelukkende sammen med de unge på skolen, hvor vi hver især kom én til to gange om ugen. Vi fulgte dem i timerne såvel som i frikvartererne, og når de var på ture med klassen uden for skolen. En enkelt gang i denne periode blev jeg dog inviteret med op i et studie på en ungdomsskole af en af de unge, hvor han og hans venner, som jeg senere lærte at kende i klubben, plejede at optage rapmusik. Der skulle imidlertid gå nogen tid,

før at jeg igen kom med de unge uden for skolen, da det viste sig ikke at være så nemt. I begyndelsen drejede det sig om at lære skolen og eleverne at kende og få dem til at føle sig trygge ved vores tilstedeværelse. Dernæst drejede det sig om at få et indtryk af de klasser, vi var kommet ind i. Vi begyndte derfor at ensrette vores observationer ved at lægge mærke til, hvem der gik sammen med hvem, hvor og hvornår, både i frikvartererne og i timerne. I denne periode var vi også interesserede i at registrere og systematisere, hvilket tøj de unge gik i, hvilken musik de hørte og hvilke interesser, de havde uden for skolen. Vi ville etablere en fornemmelse af hvilke typer og hvilke grupperinger, der fandtes i klasserne. Ud over at notere os, hvad de unge havde på af tøj, fulgte vi også, hvordan forskellige tendenser ytrede sig i de forskellige grupper i klasserne. I denne forbindelse noterede vi eksempelvis, hvilke af drengene der havde bukserne i sokkerne først, og hvilke der lod sig inspirere til at gøre det senere. Hvem af drengene der først fik barberet mønstre i håret, var også noget, vi lagde mærke til. På denne måde fik vi et godt billede af, hvordan de unge fordelte og grupperede sig i klasserne, og hvilke typer der fandtes. Da vi omkring fire måneder senere begyndte at foretage gruppe-interviews, hvor vi spurgte de unge om forskellige stile og grupperinger i klasserne, skulle det vise sig, at det, de unge fortalte, passede med det indtryk, vi selv havde fået.

En af de største udfordringer i begyndelsen, som fremmed i de unges fællesskab, var at vinde deres tillid, således at vi kunne færdes blandt dem uden at blive set eller behandlet som lærere eller andre voksenautoriteter. Spørgsmål som: ”er du lærer” eller: ”er du voksen” var i begyndelsen meget almindelige fra de unge. Senere, da jeg begyndte at gå med de unge i klubben, blev de erstattet af spørgsmål som: ”er du ny medhjælper her”. Mit svar på disse spørgsmål varierede i forhold til, hvad den enkelte unge tog sig til takke med, men indeholdt oftest ytringen ”jeg er her for at være sammen med klassen og for at finde ud af, hvad man laver, når man er ung på Amager”. Min interesse for sprog gjorde jeg kun noget ud af at forklare, hvis de spurgte mere ind til, hvad jeg lavede. I klubben var det selvsagt ikke de unge, jeg

kendte fra skolen, der var usikre på, hvem jeg var, men derimod de unge, der ellers kom i klubben. I klubben præsenterede jeg mig altid som en, der hang ud sammen med Bashaar, Mahmoud, Isaam, Tahir eller Shahid (alle unge fra Amager Fælled Skole). Hvis dette ikke var nok, fortalte jeg dem lidt om projektet og min tilknytning til Amager Fælled Skole. Oftest blev min tilstedeværelse dog accepteret, blot jeg fortalte, at jeg kom sammen med nogle af de unge fra skolen. Efter noget tid holdt de unge op med at spørge, idet de vidste, at jeg plejede at dukke op en eller to gange om ugen.

Det var imidlertid ikke altid lige let at komme ind på ind på livet af de unge og blive accepteret. Følgende eksempel er en episode, hvor jeg møder en dreng, der hedder Samir, som ikke har mødt mig før hverken i klubben eller på skolen. Jeg er på tur med klubben til Amager Strandpark, hvor vi skal grille og spille fodbold. Efter at have hjulpet pædagogmedhjælperen og nogle af de unge med at grille halalpølser, forsøger jeg at indlede en samtale med en dreng, jeg tilfældigt kommer til at sidde ved siden, da vi skal spise. Jeg har kun udvekslet få bemærkninger med ham på vej fra metroen til Strandparken, hvor han generelt har været afvisende. Jeg har dog fået det indtryk, at han er lidt af en rod, idet han på et tidspunkt, efter at være blevet drillet af en af de andre, siger, at han ikke vil drille tilbage, fordi han har et voldsomt temperament og vil holde sig på den rigtige side af strengen. Vores samtale forløb således:

Jeg sidder på et tidspunkt ved siden af Samir (som er fra Marokko ligesom Mahmoud). Han er lidt mistroisk over mine spørgsmål, da jeg begynder at snakke med ham. Jeg spørger ham blandt andet, hvad han har lavet med sin hånd, hvor han har plaster på knoerne. Han svarer: ”hvorfør vil du vide det?”. Jeg siger, at det bare er af interesse, og fordi det ser ud til at gøre ondt. Han vil ikke sige hvorfor, men at dømme ud fra hans reaktion skyldes det nok ikke, at han er faldet på cykel. Lidt efter spørger han: ”hvorfør følger du efter dem” og ”er det kun

dem du følger efter". Jeg forklarer ham, hvad jeg laver, og siger at jeg nok mere følger "med" dem end "efter" dem. Han ser på mig og siger, at jeg aldrig ville holde en dag uden at blive skudt, hvis jeg skulle følge "efter" ham. Han fortæller, at han bl.a. skal igennem en skummel gård efter skole og sådan noget. Jeg siger bare: "jamen så er det jo heldigt, at jeg ikke skal følge med dig rundt". Samtalen dør herefter (Feltdagbog, Andreas, 02.06.09).

Den mistroiskhed, som jeg blev mødt med i dette tilfælde, hørte heldigvis mere til undtagelsen end reglen. Dog vidner det om den usikkerhed, der kan opstå i mødet mellem feltarbejder og deltagere, når der ikke er etableret en fælles forståelse af de roller, der er i spil. Det er ikke underligt, feltarbejderens fremmede og til tider svært definerbare rolle taget i betragtning. Senere fik jeg dog et bedre forhold til Samir, da jeg begyndte at komme mere i klubben og i takt med, at jeg blev accepteret af de andre.

Ikke overraskende var det ret forskelligt, hvor lang tid der gik, inden den enkelte unge mistede interessen for os som fremmede og begyndte at lade os kigge ind i deres fællesskab. Endelig var der også nogle af de unge, især piger fra den klasse, jeg på et tidspunkt fravalgte at fokusere på, som jeg aldrig fik en relation til, og som modsat de andre knapt hilste på mig på gangen. Dette vidner blot om, at hyppig tilstedeværelse, tid og initiativ er vigtige forudsætninger for, at man kan komme bare tilnærmelsesvis ind på livet af de unge. Alle blev vi dog accepteret som tilstedeværende i klasserne.

Det var imidlertid ikke kun de unge, der skulle vænne sig til vores tilstedeværelse. Lærerne på skolen og pædagogerne i klubben skulle også vænne sig til at have fremmede i blandt sig. I forhold til lærerne gjorde vi i begyndelsen derfor meget ud af at forklare dem, at det ikke var dem eller deres undervisning, vi var interesserede i, men at vi derimod udelukkende interesserede os for elevernes sociale relationer og deres sprog. Dette gjorde

vi også opmærksom på i informationsbreve til skolens lærere, hvor vi vedlagde anonymiserede eksempler på de observationer, vi gjorde os i timerne. Således kunne vi vise, at det var elevernes aktiviteter og færdien, vi var optaget af. Det var imidlertid også forskelligt fra lærer til lærer, hvordan vi blev mødt og integreret i timerne. Nogle lærere var mere opmærksomme på vores tilstedeværelse end andre, hvilket til tider kunne være en udfordring i forhold til de feltroller, vi tilstræbte at indgå i.

3.3 Optagelser initieret af de unge og os

Ved det første møde, vi havde med de unge, varslede vi, at vi ville give alle, der havde lyst, en mp3-optager med hjem, så de kunne optage sig selv i forskellige situationer. Efter omkring en måneds feltarbejde besluttede vi os for at begynde at spørge de unge, om de ikke ville optage sig selv i skolen eller i fritiden. Vi ville begynde med dette så tidligt som muligt, således at de kunne vænne sig til optageren. Som udgangspunkt ville vi give alle eleverne muligheden for at tage mp3-optageren med hjem, således at alle fik en chance for og en følelse af at være med.

I begyndelsen var der stor interesse for optageren, og mange af eleverne ville gerne prøve. I denne periode blev optageren integreret som en aktiv del i de unges interaktion, idet de gik rundt og interviewede hinanden. Efter noget tid mistede de fleste interessen for at bruge optageren på denne måde. I stedet lod de den bare hænge om halsen. Der gik heller ikke lang tid, før nogle af de unge, ikke overraskende, fandt ud af, hvordan de kunne slette optagelser, hvis de syntes, de havde sagt noget, vi ikke måtte høre. Det handlede typisk om, at de kom til at bande eller kom til at sige noget om nogle af de andre fra klassen eller om lærerne. Dette foranledigede, at vi igen måtte understrege vores anonymitetsløfte over for de unge og gøre dem klart, at vi var ligeglade med om de bandede eller ej. Et andet problem var, at mange ikke fik optaget noget, når de havde optageren med hjem, enten fordi de glemte at tænde den, eller fordi de i virkeligheden ikke havde lyst til at deltage. For at imødegå disse problemer, begyndte vi at give de unge optageren i skolen, hvor

vi foreslog dem at optage i en time eller i et frikvarter, hvorefter de kunne aflevere den til os, hvis de ikke gad mere. Dette løste kun delvis problemet med at de slettede optagelser, men jeg fortsatte alligevel med metoden, da jeg begyndte at optage de unge i klubben:

Efter at have været i klubben omkring 30 min. spørger jeg Mahmoud, om han ikke vil have optageren på, mens jeg er væk i en halv times tid. Jeg siger, at jeg lige skal ordne noget. Jeg går en tur i Amagercentret og sørger for at være tilbage efter en halv time, så han ikke sletter noget. Da jeg kommer tilbage snakker jeg lidt med Tarif og Farid, der spiller pool. Mahmoud kommer hen til mig, så snart han ser, at jeg er tilbage og siger: ”nå der er du” og afleverer optageren. Der er kun optaget i 15 minutter (Feltdagbog, Andreas, 04.06.09).

Dette er et eksempel på, at det ikke altid går som planlagt, selvom man laver aftaler med sine deltagere om, at de ikke må slette noget selv. Den fremgangsmåde, som er vist i eksemplet, hvor jeg bad Mahmoud optage, mens jeg sagde, at jeg skulle ordne et eller andet, brugte jeg kun denne ene gang som et forsøg. Det havde alligevel ikke den store effekt. Derefter stillede jeg bare efter at få optageren afsat, efter at have snakket lidt med de unge, hvorefter jeg enten blev i lokalet, gik hen og snakkede med nogle af de andre eller forlod klubben. Det skal i denne forbindelse nævnes, at det ikke var alle de unge, der var lige slemme til at slette eller glemme at optage. Enkelte bar trofast optageren i timevis til vores store glæde. Senere begyndte jeg at foretage optagelser med et trådløst system, først i klubben og senere i skolen. Dette system betød, at vi kunne foretage optagelser af høj lyd kvalitet samtidig med, at de unge kunne bevæge sig frit. En anden fordel ved dette system var, at kun en lille knaphulsmikrofon var synlig til forskel fra, når de havde Mp3-optageren om halsen. Den eneste begrænsning ved dette system var rækkevidde, men dette viste sig ikke at være et

problem i klubben. Det var kun begrænsende, hvis de unge i skolen ville ned i skolegården.

Som sådan tror jeg, at de unge med tiden, i takt med at de lærte os at kende og blev trygge ved vores tilstedeværelse, blev mere vænnet til at optage sig selv, idet de lod optageren hænge om halsen og ikke rendte rundt og interviewede hinanden. Hermed ikke sagt, at de vænnede sig så meget til det, at de ligefrem stod i kø for at få optageren. At det ikke altid var lige nemt at overtale dem til at optage sig selv, fandt jeg ud af en dag, hvor jeg spurgte en af mine deltagere, om han ikke ville lave en optagelse, hvortil han svarede, halvt i spøg: ”Jeg skal nok, jeg gør det for samfundets skyld”.

3.4 Valg af deltagere og indsnævring af fokus

Efter en periode, hvor vi skiftevis havde fulgt den ene og den anden klasse, blev det klart, at vi måtte indsnævre vores fokus yderligere. Første skridt blev at udvælge, hvilke af de unge vi ville have som keredeltagere. Udvælgelsesprocessen tog lang tid, idet der var mange hensyn at tage, ikke mindst fordi de unge skulle være med på ideen. De kriterier, vi havde for udvælgelse, var, at vi skulle have en lige fordeling på køn, og at de deltagere, vi udvalgte, skulle have et andet modersmål end dansk. Tilgængelighed blev også en væsentlig faktor, idet det ikke var alle unge, vi havde udset os, der havde lyst eller mulighed for at deltage på de vilkår, vi havde opstillet. Vores fokusdeltagere skulle nemlig indvillige i, at vi fulgte dem alle i en række forskellige situationer, som passede til vores forskellige fokusområder. Vi ville følge dem i skolen, hjemmet, fritiden, og når de gik til sport eller andre fritidsaktiviteter. Desuden skulle de deltage i et enkelt- og et gruppeinterview, samt foretage nogle selvinitierede optagelser. Allerede ved vores første møde med klasserne fandt jeg ud af, at der var en gruppe på tre drenge på, der lavede rapmusik sammen. Jeg fandt det interessant og kom derfor allerede fra første dag til at snakke med dem om, hvilken musik de lavede, hvordan de lavede det, og i hvilken udstrækning de optrådte osv.:

Jeg snakkede med Isaam, Mahmoud og Bashaar i deres klasselokale. Vi talte lidt om deres musik og jeg fik lov til at høre en lille smule, men de er lidt generte omkring det. Jeg lavede derfor den aftale, at jeg kunne tage noget af min musik med, og så kunne jeg høre mere af deres. [...] De virker som nogle små gangsters, og de kunne være sjove at optage, da det lader til at de hænger meget ud sammen (Feltdagbog, Andreas, 28.01.09).

Således blev min egen interesse for musik selve indgangsvinklen til de tre drenges fællesskab. På denne måde udvalgte jeg altså ret tidligt i forløbet, hvilke af de unge jeg især ville fokusere på. Den primære årsag til at vælge dem var, at de havde denne fælles interesse for og fællesskab omkring musikken, men også at de var gode venner og derfor brugte meget tid sammen i fritiden, hvilket var den situation, jeg var særlig interesseret i at følge dem i. Det skulle også senere vise sig, at de tre alle brugte megen tid sammen i klubben. Jeg tegner et portræt af mine tre deltagere i kapitel 4.

I takt med at vi blev klar over, hvilke af de unge vi ville fokusere på, fik vi også indsnævret fokus for vores observationer yderligere. Ud over at jeg nu var særligt opmærksom på mine fokusdeltagere, begyndte vi også at notere elevaktivitet i timerne – både den officielle og den uofficielle. Med disse observationer fik vi et godt billede af de unges orientering mod skolen. Det næste skridt for mig, efter at jeg havde lært de unge at kende og havde etableret en hverdag på skolen, var at begynde at følge dem i fritiden.

3.5 Nye omgivelser – med de unge i klubben

Efter nogle måneders feltarbejde fik jeg adgang til en nærliggende ungdomsklub, hvor mine fokusdeltagere kom næsten hver dag sammen med nogle af de andre fra klassen. Mit første indtryk af klubben lyder som følger:

Efter sidste time følges jeg med Mahmoud hen til klubben, der ligger på [gade] i den ende, der støder op til Amagerbrogade. Mens vi går, spørger jeg lidt ind til, hvilken klub det er, og hvad man kan lave, når man er der. Han fortæller, at man kan lave lektier, se fjernsyn, spille pool, bordfodbold og spille computer. Klubben ligger på anden sal og består af to store lokaler, et kontor (som er aflåst) og et rum nede for enden af en lang gang, hvor man kan smide sin taske og sit overtøj. I det ene lokale er der en "bar", et poolbord, et tv-område med playstation og nogle borde, som man kan spise ved. I det andet lokale er der et bordfodboldbord og nogle borde med computere, der er forbundet i netværk, så de unge kan spille computerspil sammen. I dette rum er der også en dør, hvorpå der står "Tøzerum" med glimmerbogstaver. Jeg ved ikke hvad der gemmer sig bag denne dør, og jeg får heller aldrig spurgt. På tredje etage er der en stor sal, hvor der kan spilles fodbold og bokses. Jeg kommer aldrig derop, men Tahir fortæller om, hvordan de slås og spiller bold deroppe. Generelt er klubben i flot stand, velholdt og hyggeligt indrettet (Feltdagbog, Andreas, 19.03.09).

Efter et par gange i klubben får jeg spurgt ind til "Tøzerummet", som drengene ikke er synderlig interesserede i at fortælle om, og jeg kommer også op i salen i forbindelse med en klubfest.

For at komme med drengene i klubben spurgte jeg i begyndelsen altid, om de skulle i klubben efter skole. Det stoppede jeg dog hurtigt med, idet jeg ofte fik svaret: "det ved jeg ikke rigtig". Hvorvidt de virkelig ikke vidste, om de skulle i klubben, eller det var, fordi de ikke ville have mig med, var svært at få en fornemmelse af. Dog tror jeg, at der var en periode i begyndelsen, hvor de skulle vænne sig til, at jeg også skulle være sammen med dem efter skole. I stedet for at spørge, om jeg måtte komme med i klubben, begyndte jeg bare at dukke op,

hvilket viste sig at være en god ide, idet der altid var nogle af mine deltagere derhenne. En af grundene til, at jeg ændrede fremgangsmåde, var også, at jeg ønskede, at det skulle blive lige så uproblematisk for de unge, at jeg kom i klubben, som det var blevet, at jeg var til stede på skolen. Det endte det også med at blive i perioden op til sommerferien, hvor jeg kom i klubben omkring to gange om ugen og slet ikke kom på skolen. I denne periode tog jeg også med på ture uden for klubben. Efter sommerferien besøgte jeg også klubben jævnligt og begyndte at dukke op, når mine deltagere gav koncerter til forskellige arrangementer. Endvidere hjalp jeg også til i klubben under en klubfest. Jeg ønskede derved dels at vise min velvillighed over for klubben og dels at opleve de unge i denne situation.

Klubben var på mange måder et mere dynamisk miljø at observere i, end hvad jeg havde været vant til på skolen. I klubben var der ikke noget fast skema, de unge skulle følge, bortset fra den obligatoriske samling klokken 15, hvor der blev spist frugt og snakket. Med det nye miljø fulgte også et nyt observationsmønster, hvor jeg eksempelvis ikke noterede ned, mens jeg observerede, idet jeg syntes det virkede mærkeligt, når der var så få unge til stede i klubben i forhold til, hvordan det havde været på skolen. I stedet valgte jeg at deltage aktivt i de aktiviteter, de unge gav sig i kast med. At være sammen med de unge et nyt sted betød også, at der var en række nye sociale relationer, der skulle kortlægges. Selvom der var færre unge at holde styr på i klubben, var det i perioder også meget forskelligt, hvilke unge der kom i klubben, og hvornår de kom. Nogle kom hver dag, mens andre kom mere uregelmæssigt. Ret hurtigt fik jeg dog en fornemmelse af, hvem der udgjorde den faste kerne i klubben. To af mine deltagere, Mahmoud og Isaam, var blandt dem, mens Bashaar kom mere uregelmæssigt, idet han boede længere væk end de andre. Mahmoud, Isaam og Bashaar nævnes endvidere af begge klubmedarbejdere, som dem, der kommer mest i klubben. Mahmoud er den af dem, der kommer hyppigst, idet han kommer fast i klubben næsten hver dag efter skole, hvor man typisk vil finde ham enten i fuld gang

med sine lektier sammen med en klubmedarbejder eller fuldt optaget af at spille Fifa 2009, indtil de andre kommer.

Klubben er i princippet åben for alle i lokalområdet mellem 10 og 15 år. Dog kom alle de unge, der gik i klubben, i den periode jeg var der, fra det samme område vest for Amagerbrogade. Hvorfor dette ikke var helt tilfældigt, fandt jeg først ud af, da jeg interviewede Ilias, som er den ene af de to klubmedarbejdere:

Ilias: altså de fleste drenge vi har oppe i klubben det er det er som regel fra [gade 1] og [gade 2] og fra Amager Fælled Skole af men det er sådan skiftevis hele tiden øh nogle gange har vi de fleste drenge fra [gade 3] men det er sådan at de ikke kan være sammen med hinanden tror jeg (.) at de ikke kan enes på en måde

Andreas: mm hvordan kan det være

Ilias: altså jeg tror det er noget med områder og altså det er ikke sejt hvis du går rundt med dem fra [gade 1] og omvendt

(Interview med klubmedarbejder, 02.09.09)

At sammensætningen af unge i klubben ser ud, som den gør, hænger altså sammen med, at der er grupperinger af unge i lokalområdet, der ikke kan enes på grund af konflikter, hvilket Ilias senere fortæller. Ilias beretter endvidere, at disse konflikter går langt tilbage, til dengang han selv var mindre. Jeg kommer i kapitel 7 nærmere ind på mine deltageres holdninger til disse grupperinger. Her vil jeg blot konstatere, at det, ifølge Ilias beretning, fremstår som om, at klubbens sammensætning af unge er bestemt af, hvilken del af lokalområdet de kommer fra.

Efter jeg havde etableret i et forhold til de unge og pædagogerne i klubben, fortsatte jeg i efteråret og frem til juleferien med at komme i klubben og foretage trådløse optagelser. I denne periode foretog vi også enkeltinterviews med de unge (se afsnit 3.7) henholdsvis på skolen og på Københavns Universitet. Dette afhang af, hvordan det passede de unge. To forskere fra holdet

gennemførte endvidere i denne periode også et undervisningsforløb om sprog for de to klasser, hvor de talte med dem om sprogbrug. I denne forbindelse skulle de skrive en hjemmeopgave under titlen: Hvad betyder sprog for mig i min hverdag (se afsnit 3.7). Jeg vil ikke gå i detaljer med dette forløb her, da jeg ikke inddrager det i mine studier af deltagerens sprogbrug. I det følgende ser jeg nærmere på de forskellige feltroller, jeg indtog, blev tilskrevet og forhandlede mig frem til i løbet af min tid i felten. Desuden vil jeg også belyse, hvordan vi som hold blev tilskrevet forskellige roller, og hvordan dette blev udnyttet, samt se på de udfordringer, der ligger i at arbejde på denne måde.

3.6 Konstruktion, tilskrivning og forhandling af feltroller

Forholdet mellem subjekt og objekt er centralt, når man beskæftiger sig med feltroller og forskellige positioner i felten, og beskrives typisk i forhold til, hvilken deltagerposition feltarbejderen indtager. De forskellige deltagerpositioner varierer i et spektrum fra passiv deltagelse, hvor etnografen tilstræber at være så lidt påtrængende som muligt, til fuldstændig deltagelse, hvor etnografen modsat søger interaktionen med de andre aktører i felten, samt tilstræber at deltage i de samme aktiviteter, som dem, der undersøges (Duranti 1997:99). Om fuldstændig deltagelse skriver Duranti (1997:100):

“Complete participation, when possible and ethically appropriate, gives researchers a great opportunity to directly experience the very processes they are trying to document. Though it is by no means equivalent to entering the mind and body of a native speaker, performing gives a researcher important insights into what it means to be a participant in a given situation and suggests hypothesis and further questions.”

Fuldstændig deltagelse er altså ikke det samme som at være en del af fællesskabet på lige fod med dem, man undersøger. Der er ingen tvivl om, at deltagelse og involvering i den virkelighed, der undersøges, kan være en god ting; men involverer man sig for intenst, kan der opstå en fare for, at miste den nødvendige distance for at forholde sig deskriptivt til det, man oplever. Dette beskrives inden for etnografien som "the danger of going native" (Bryman 2001). Som feltarbejder vil man derfor almindeligvis søge at placere sig et sted i mellem disse to yderpunkter og derved finde en balance mellem at være fuldstændig involveret og fuldstændig afsondret (Adler & Adler 1994 og Duranti 1997):

"A successful ethnography, then, is not a method of writing in which the observer assumes *one* perspective – whether "distant" or "near" –, but a style in which the researcher establishes a dialogue between different viewpoints and voices, including those of the people studied, of the ethnographer, and of his disciplinary and theoretical preferences. This is indeed the style of the best ethnographies we have." (Duranti 1997:87).

Ud over at finde en balance inden for spektret af deltagerpositioner er det imidlertid vigtigt, ifølge Duranti (1997), at man vælger en stil, der muliggør etablering af en dialog mellem de forskellige aktører i felten samt de forskellige teoretiske elementer, der repræsenterer ens tilgang til den virkelighed, man undersøger. Netop det dialogiske aspekt peger i retning af, at de positioner, der indtages i felten, ikke er statiske størrelser. De er derimod dynamiske og bliver kontinuerligt gjort til genstand for forhandling på samme måde som andre relevante identiteter. Inden for holdetnografien sættes yderligere en aktør i spil, idet etnografen, ud over at skulle forholde sig til sig selv og sine deltagere, også konfronteres med de andre feltarbejdere og de positioner, de vælger at indtage: "Ethnographers who work in teams experience a double encounter: themselves, the "other," and the other researchers." (Erickson & Stull 1998:25). Dette

dobbelte møde bliver, ifølge Erickson & Stull (1998), først en realitet, når man som en del af feltarbejdet læser de andre forskeres feltdagbøger, eller når man observerer sammen med andre forskere i felten.

Man kan altså med fordel anskue konstruktion, tilskrivning og forhandling af feltroller på linje med andre former for identitetsarbejde. Jeg vil i denne forbindelse inddrage Zimmermans (1998) opdeling i *diskursive*, *situerede* og *transportable* identiteter i beskrivelsen af de forskellige dimensioner, der er i spil, når man foretager deltagerobservation i felten. Zimmerman (1998) karakteriserer diskursive identiteter som interaktionelle roller, dvs. taler, lytter, historiefortæller osv. Situerede identiteter omfatter den gruppe af identiteter, der bliver bragt i spil, når samtalepartnere orienterer sig mod dem i forskellige situationer. Det kan være identiteter som eksempelvis rapper, ekspert, dygtig skoleelev, bandemedlem osv. Om transportable identiteter skriver Zimmerman (1998:90):

”Transportable identities travel with individuals across situations and are potentially relevant in and for any situation and in and for any spate of interaction. They are latent identities that ‘tag along’ with individuals as they move through their daily routines [...]”

Transportable identiteter er altså karakteriseret ved, at de følger individet på tværs af forskellige situationer. Ydermere bliver de beskrevet som ”synlige”, hvilket skal forstås i forhold til, at de kan tildeles eller påtages på baggrund af fysiske eller kulturelt baserede kendetegn. Et eksempel på transportable identiteter er køn, fysiske tegn, der afslører vores alder, eller arbejdsrelaterede titler. Selvom Zimmerman (1998) ikke anvender sit begrebsapparat i forbindelse med beskrivelse af deltagerobservation inden for etnografisk feltarbejde, vil jeg alligevel bruge hans terminologi i denne sammenhæng. Både vores transportable, diskursive og situerede identiteter har indvirkning på, hvordan vi bliver opfattet af andre, fremstiller os selv og placerer os selv i

forhold til andre, når vi er i felten. I denne forbindelse vil jeg, som Gulløv & Højlund (2003:93) også gør opmærksom på, understrege faren ved at stirre sig blind på de transportable identiteter, såsom alder, særligt når man beskæftiger sig med børn, idet andre identitetsparametre ofte vil være fuldt ud så afgørende for etableringen af forskellige feltpositioner. Til at illustrere dette giver de et eksempel med nogle børn, der oplever feltarbejderen som ”stor”, hvilket medfører, at han ikke må være med i den leg, de er i gang med. Kategorien ”stor” har i dette tilfælde ikke noget at gøre med alder, men refererer derimod til feltarbejderens fysiske størrelse. At det er hans størrelse, der forhindrer ham i at være med, og ikke hans alder kommer til udtryk, idet han stadig ikke må være med, selvom han foreslår, at han kan sætte sig ned. Han må kun kigge på og ikke røre ved noget. I dette tilfælde er det altså fysisk størrelse, der spiller ind i forhold til de begrænsninger feltarbejderen møder i felten (Gulløv & Højlund 2003:93).

Mit syn på etableringen af forskellige feltroller og positioner i felten er altså, at det er en proces, der på linje med andet identitetsarbejde er dynamisk og til forhandling i interaktionen mellem feltarbejderen og de andre aktører i felten. I det følgende inddrager jeg en række eksempler fra vores feltdagbøger for at illustrere, hvordan vi internt i gruppen benyttede os af forskellige former for deltagerobservation, og hvordan vi hver især blev tilskrevet forskellige roller af de unge. Endelig inddrager jeg også en række eksempler, der illustrer de positioner og roller, jeg selv typisk indgik i, når jeg var sammen med de unge.

Første uddrag er fra et frikvarter, hvor jeg taler med to piger fra klassen om en episode, der har fundet sted tidligere på dagen mellem en af drengene og to af pigerne fra klassen. Vi står og venter uden for kontoret, hvor de tre elever bliver afhørt. Der er mange nysgerrige elever fra klassen, som også venter i spænding på udfaldet af samtalen inde på kontoret, heriblandt Isaam:

Da jeg står uden for kontoret og snakker med Yasmin og Lamis om ”Philip-Negasi-episoden”, står jeg lidt i vejen for Isaam. Idet han skal ud af døren, skubber han til mig. Jeg skubber igen, så han ryger blødt ind i væggen og spørger (for sjov) hvad fanden han har gang i. Et øjeblik hænger den i luften, og det ser ud som om, at det ikke var den reaktion han ventede. Han tager den dog hurtigt op og foreslår, at vi tager den ”mano-a-mano”. Han står og skyggebokser lidt, før han går til angreb, jeg afværger, og kampen går lidt i sig selv uden en klar vinder (Feltdagbog, Andreas, 22.04.09).

Set i forhold til de forskellige grader af deltagerobservation, som jeg tidligere har redegjort for, bliver jeg her behandlet som en (næsten) ligeberettiget deltager i situationen. Dette kommer både til udtryk i den måde, hvorpå Isaam agerer i forhold til mig (han skubber til mig), og i den måde jeg reagerer på (går med på legen ved at skubbe igen). Endvidere står jeg foran kontoret med samme formål som de andre elever, idet jeg også vil finde ud af, hvad der bliver sagt inde på kontoret, hvem der får skylden osv. I det næste uddrag skal vi se endnu et eksempel på, at jeg bliver behandlet som en deltager. Jeg sidder i en dansktime og observerer, mens de unge har diktat. Eleverne bruger computere som et forsøg, hvorfor de får deres resultat umiddelbart efter, at de har udfyldt diktaten:

Da de er færdige med diktaten hører man over alt i lokalet ”hvad fik du” og ”jeg fik bla bla”. Michael og Abed kommer også hen, og spørger mig, hvad jeg fik. Jeg skuffer dem ved at svare, at jeg ikke lavede testen (Feltdagbog, Andreas, 16.04.09).

Her ser vi et lignende eksempel på, hvordan jeg bliver behandlet som en (næsten) ligeberettiget deltager, idet de to drenge forudsætter, at jeg på lige fod med dem også udfyldte diktaten. På baggrund af denne erfaring har jeg som et forsøg deltaget i geografiprøver for at kunne være med i den efterfølgende snak

om prøven, hvilket har været en god indgangsvinkel til at kunne snakke med de unge. Rollen som deltager har jeg befundet mig godt med i mange situationer, særlig da jeg begyndte at observere i klubben. Inden jeg går i detaljer, skal vi se nærmere på, hvordan de andre fra holdet indtog eller blev tilskrevet feltroller, der ligger andre steder på skalaen for deltagerobservation. Lian, en af gruppens kvindelige forskere, træder ind i klasseværelset på et tidspunkt, hvor Lamis er i fuld gang med at bagtale Natasja om hendes brug af prævention:

Lamis siger, at hun tager p-piller og gør et eller andet mærkeligt med sine lår og gamacher - og Mahmoud fortæller om en eller anden, som har lovet Natasja bank, og at han har overvejet at gemme sig, så han kan se det ske. Midt under snakken siger Mahmoud pludselig til mig 'du optager ikke vel?'. Jeg siger, at det gør jeg ikke, og at jeg selvfølgelig nok skal lade være at sige noget til nogen. Han svarer 'jeg ved det godt vi kan stole på jer' (jeg kan ikke helt greje om han er lidt ironisk, men de er i hvert fald ikke blege for at bagtale de andre, mens jeg er der) (Feltdagbog, Lian, 14.05.09).

Til forskel fra de forrige eksempler deltager Lian her ikke på samme måde, idet hun ikke er med til at bagtale de andre, men nærmere står på sidelinjen og lytter, mens de unge taler. Således kan man argumentere for, at Lian indgår i rollen som tilfældig tilstedeværende – en rolle de unge øjensynlig accepterer, hvilket Lians kommentar sidst i citatet også vidner om. Dette eksempel vidner endvidere om tillid mellem deltagere og feltarbejder. Vi har i vores dagbogsmateriale flere eksempler på, at Lian opererer i denne ende af spektret for deltagerobservation, og at rollen som medhører er en rolle, hun i øvrigt har det godt med. De tre eksempler, jeg har gennemgået her, vidner om, at transportable identiteter spiller en rolle i konstruktionen af feltpositioner, idet Lian for det første aldrig kunne drømme om at skubbe til nogen af drengene og for det andet nok ikke ville modtage samme reaktion, som jeg fik. Her kan man argumentere

for, at både transportable identiteter (køn) samt personlige præferencer har indflydelse på, hvilke feltpositioner vi tilskrives og konstruerer.

Transportable identiteter spiller blandt andet også en rolle for forholdet mellem de unge og holdets ældste repræsentant. I dette eksempel observerer Normann i en dansktime, hvor følgende sker:

[Læreren] spørger også mig om ord. [Læreren fra a] kommer ind i b-klassen og går direkte hen til mig. Hun afleverer nogle papirer, bl.a. adresselister, til mig. Hun siger: ”det er vist dig, der skal have dem her”. Jeg kan mærke en (negativ) reaktion hos de unge – jeg synes, jeg kommer til at fremstå som officiel, som en, der hører med til skolen, lærerne og administrationen (Feltdagbog, Normann).

Vi ser her, hvordan tilskrevne roller har en negativ effekt i forhold til den måde, hvorpå Normann ønsker at blive set af de unge. Det faktum, at læreren her henvender sig direkte til Normann om timens faglige indhold, og det, at en anden lærer henvender sig i et administrativt ærinde, bevirker, at Normann her tilskrives en rolle som autoritet. Således kommer han til at fremstå som en person, der snarere forbindes med skolens lærere og administration, end som en person, eleverne kan stole på. Det var hverken Normanns intention eller ønske at havne i denne rolle, idet det begrænsede hans tilgang til eleverne. At han, til forskel fra os andre, blev behandlet på denne måde af skolens lærere, kan meget vel hænge sammen med hans transportable identiteter som femten år ældre end lærerne og hans stilling som universitetsprofessor. Omvendt må der også have været andre identitetsmæssige aspekter på spil, idet vi andre også i begyndelsen blev opfattet som lærere af eleverne. Til forskel fra Normann fik vi imidlertid genforhandlet denne rolle, således at eleverne, med tiden, ikke længere refererede til os som voksen-autoriteter. I vores materiale har vi en del eksempler på, at Normann blev genkendt som en autoritet af eleverne i

forskellige situationer. For alligevel at udnytte dette, og herved optimere fordelene ved at arbejde som et hold i felten, lod vi Normann stå for al officiel kontakt til lærerne og skolens administration, således at de øvrige i forskergruppen undgik at blive associeret med den voksne side af skolen.

Jeg vil nu kort illustrere, hvordan tilskrevne feltroller, som vi så det i det forrige eksempel, kan gøres til genstand for forhandling. Følgende eksempel er fra et frikvarter, hvor Astrid bliver konfronteret af en af de to klasselærere:

Susanne kommer hen og fortæller mig, at der kommer en ny vikar i næste time, og spørger mig, om jeg kan være i b-klassen i næste time, evt. kun i starten af timen, så eleverne opfører sig ordentligt, og så de sætter sig på deres nye pladser og ikke snyder vikaren [sikke en positionering af mig!]. Jeg siger til hende, at jeg godt kan være i b, men tænker samtidig, at jeg ikke vil opføre mig anderledes, end jeg plejer (Feltdagbog, Astrid, 11.05.09).

Der er ingen tvivl om, at lærerens intentioner er gode, men at dømme efter Astrids reaktion, er det ikke en rolle eller position, hun ønsker at indgå i, idet det kan komplicere hendes relationer til eleverne, hvis hun bliver opfattet som en autoritet. Hun vælger derfor ikke at påtage sig den foreslåede rolle.

De eksempler, jeg har vist, repræsenterer kun et lille udsnit af de feltroller, vi hver især indtog eller blev tilskrevet i løbet af den tid, vi var sammen med de unge. Det skal siges, at eksemplerne er udvalgt således, at jeg bedst muligt har kunnet fremhæve forskelligheden i vores tilgang til de unge og vores observationsstile. Således illustrerer eksemplerne yderpunkterne i vores forskellige tilgange, idet det ville have været for omfattende, i hvert tilfælde i denne sammenhæng, at tegne et mere nuanceret billede af hver enkelts rolle som feltarbejder med alle de forskellige roller og positioner, vi havde mulighed for at trække på og indgå i. For at illustrere at feltroller er situationelt

bestemte og foranderlige, fokuserer jeg nu yderligere på, hvilke roller jeg selv indgik i under feltarbejdet.

Jeg har tidligere omtalt min rolle som (næsten) ligeberettiget deltager, og at det var en metode, jeg udelukkende anvendte, da jeg begyndte at komme i klubben. Om dette har jeg noteret:

Eftersom vi er så få mennesker i klubben, giver det ikke mening for mig at skrive noget ned i min medbragte blok, så jeg pakker den væk i en pose, allerede inden vi tager til stranden – det vil virke mærkeligt særligt for de af de unge, der ikke er vant til, at jeg er der. Derfor beslutter jeg mig for bare at være sammen med de unge, lave det de laver og ellers bare snakke med dem. Der er dog nogle aktiviteter jeg ikke kan være helt så meget med til. Eksempelvis når alle de unge ”jumper” (tæsker) klubmedarbejderen. Det synes jeg ikke rigtig, at jeg kan være med til. Jeg tjatter dog lidt til Mahmoud og Isaam, der kommer og skubber lidt en gang i mellem. Det er dog kun i de tilfælde, hvor de søger den fysiske kontakt. De andre drenge virker til sidst også rimelig trygge ved min tilstedeværelse og søger for at inkludere mig i deres aktiviteter – bl.a. fodbold, bordfodbold og bordtennis. Generelt har jeg en fornemmelse, at jeg blander meget godt ind som en hybrid mellem en klubmedarbejder og en atypisk voksen, der stiller spørgsmål (Feltdagbog, Andreas, 02.06.09).

Som det fremgår af uddraget, fravælger jeg i klubben rollen som observatør til fordel for at deltage i de aktiviteter, hvor det forekommer mig upåfaldende. Både den omtalte dag på stranden og i andre sammenhænge har min lyst til at spille fodbold, bordfodbold, bordtennis, Playstation, pool samt høre og diskutere musik gjort, at der har været mange situationer, hvor jeg har kunnet deltage i de unges aktiviteter. Hermed ikke sagt, at jeg ser mig selv som en af de unge i disse sammenhænge. Jeg

har blot i nogle sammenhænge formået at skrue op og ned for min rolle som sprogforsker i en sådan grad, at jeg har kunnet indgå i de unges aktiviteter på en måde, de ikke har reageret negativt på. Det tillidsforhold til de unge, jeg har opbygget gennem de måneder, jeg har været sammen med dem, har været afgørende med hensyn til at få adgang til deres hverdagsliv. Hvordan jeg bliver set af en af de unge, illustreres meget godt ved følgende eksempel:

På et tidspunkt vender Isaam sig om og spørger, om han må få et stykke papir. Jeg siger ”jo seføli” og river et ark af til ham, hvorefter han siger ”tak bro”. Isaam bruger også senere ordet ”bro” i en anden sammenhæng. På et tidspunkt, hvor læreren står lige foran dem og hjælper Nadim, siger Isaam til Lamis: ”du glør rigtigt på hans røv”. Lamis svarer bare ”nej ellers tak”. Jeg kommer til at grine, fordi læreren virkelig står og vrikker med røven mod Lamis. Lamis hører mit grin og siger til Isaam: ”hey Isaam han griner af dig”, hvortil Isaam svarer: ”nå ham nej han er bare min bro” (Feltdagbog, Andreas, 12.05.09).

Med ordet ”bro” markerer Isaam dels en accept af min tilstedeværelse, og dels markerer han over for Lamis, at jeg er på de unges side. Om vi var på lærernes eller de unges side, var de unge meget optaget af i begyndelsen af feltarbejdet. Især var de meget eksplicite omkring, at vi ikke måtte sladre til lærerne. Dette er kun et af mange eksempler på, hvordan jeg (og for den sags skyld resten af gruppen) er blevet accepteret af de unge som tilstedeværende eller deltagende i de unges hverdagsliv.

Det har, som nævnt, ikke altid været muligt eller fordelagtigt at indgå i rollen som deltager, når jeg har været sammen med de unge. Om dette skriver Duranti (1997:101):

“[...] ethnographers must often restrain themselves from being complete participants. They learn to

assume the strange status of accepted **bystanders** or professional **overhearers**. This sometimes implies finding what amounts to a **blind spot** in the scene, that is, the least intrusive place where to sit or stand.”

I de tilfælde, hvor det ikke er muligt at deltage i de unges aktiviteter, må man skifte strategi. Duranti (1997) beskriver her, at man i sådanne tilfælde som feltarbejder lærer at indtage rollen som accepteret tilstedeværende eller professionel lytter, hvilket indebærer, at man finder, hvad Duranti (1997:101) kalder ”den blinde vinkel”. Den blinde vinkel er karakteriseret ved at være det sted, som er mindst påtrængende i forhold til observation af ens deltagere. I skolen var dette oftest ikke problematisk, da jeg bare placerede mig bagerst i klassen. Følgende eksempel viser, at dette dog ikke altid var nok. Jeg sidder bagerst i klassen og noterer elevernes aktivitetsniveau, og hvem de har talt med i løbet af timen:

Jeg mistænker Philip for at række hånden op for at få streger på mit skema. Nogle gange rækker han den hurtigt op for kort efter at tage den ned. Der er også et par gange, hvor han bliver valgt, hvor han modvilligt svarer eller læser op. Desuden sidder han konstant og følger med i, hvor stregerne bliver sat. Han brokker sig også over, at der er en streg mellem ham og Selma: ”jeg har ikke talt med hende i dag”. Selma kommer også hen og kommenterer sine streger (Feltdagbog, Andreas, 19.03.09).

Selvom jeg sidder bagerst i lokalet, kan jeg ikke observere, uden at der bliver lagt mærke til mig. Problemet er, at Philip i dette tilfælde forsøger at snyde sig til at få flere håndsoprækninger noteret, end hvis jeg ikke havde været til stede. Endvidere er både Selma og Philip mere opmærksomme på, hvem de selv mener, de har talt med, end selve undervisningen, hvilket både kompromitterer mine resultater og deres udbytte af undervisningen. Eksemplet er på mange måder karakteristisk

for, hvor svært det var i begyndelsen at finde den blinde vinkel, når man sad i klassen og observerede. Som tiden gik, og de unge vænnede sig til vores tilstedeværelse, blev den blinde vinkel større, hvilket det følgende uddrag viser. Eksemplet er fra en fysiktime, hvor de unge arbejder i grupper:

Mens jeg sidder og noterer, bemærker jeg en markant mindre interesse for min tilstedeværelse blandt eleverne. Kun et par stykker skæver til mit papir, når de går forbi, selvom at jeg sidder mindre end to meter fra gruppen, der arbejder. Tidligere har der været større fokus og flere, der har spurgt ind til, hvad jeg skriver. Det er der ikke noget af i dag (Feltdagbog, Andreas, 29.04.09).

Uddraget illustrerer, hvordan det blot en måned efter er blevet lettere at notere uforstyrret. Dette peger i retning af, at den blinde vinkel, ud over at være situationelt bestemt og defineret ud fra de fysiske omgivelser, også påvirkes af faktorer som tid og tilvænnning. Jeg har ingen eksempler fra klubben, hvad angår denne måde at observere på, idet jeg aldrig noterede i min blok, mens jeg var der. Kun enkelte gange anvendte jeg min mobiltelefon, under dække af at skrive en sms, til at notere navne på de tilstedeværende, eller hvis de unge sagde noget, jeg for alt i verden ikke måtte glemme. Hovedårsagen til, at jeg ikke skrev feltnoter i klubben, var, at det ville virke mærkeligt i forhold til, at der aldrig var mere end 10-15 unge i klubben ad gangen, og at det desuden var et mere dynamisk miljø at observere i end i skolen, idet de unge sjældent blev på det samme sted længere tid ad gangen. Eftersom jeg ikke skrev noter i klubben, skrev jeg som hovedregel altid dagbog, når jeg kom hjem fra felten.

I dette afsnit har jeg vist, at konstruktion og tilskrivning af feltroller hænger sammen med vores individuelle erfaringer, personlige interesser og forskellige identiteter. På baggrund af dette må vi konstatere, at vores muligheder for at indgå i forskellige roller, betyder, at vi får adgang til information på

forskellige måder, og at vi som et resultat heraf anlægger forskellige synsvinkler på den virkelighed, vi indgår i. Man kan argumentere for, at dette åbner en mulighed for at give et mere nuanceret og alsidigt billede af den gruppe af unge, vi har fulgt. Således har det, at vi har arbejdet som et hold, haft stor betydning for vores individuelle studier. Omvendt har det forhold, at vi har været flere feltarbejdere, der skulle prøve at blive en del af det samme fællesskab, uden tvivl påvirket de unge mennesker, vi har studeret, idet de har skullet lære en hel gruppe af forskere at kende frem for en enkelt person. Dette kan i sidste ende få en betydning for vores forhold til de unge. Enten betyder det, at vi har fået et mindre tæt forhold til eleverne generelt, eller, mere sandsynligt, at nogle af os har fået et tættere forhold til nogle af eleverne, mens andre har opbygget tættere relationer til andre elever.

På baggrund af dette vil jeg argumentere for, at arbejder man som et hold, og er man opmærksom på at udnytte gruppens forskelligheder, har man mulighed for at give et mere alsidigt billede af den virkelighed, man beskæftiger sig med. Gruppens størrelse har endvidere muliggjort, at vi over en længere periode har kunnet følge vores deltagere hver dag og senere kunnet følge dem i en bred vifte af situationer, hvilket også har stor betydning for den viden, der danner grundlaget for mine analyser.

3.7 Data og udstyr

Jeg har allerede i dette kapitel beskrevet nogle af de former for data jeg, i samarbejde med de øvrige forskere på holdet, har indsamlet. Ud over vores feltnoter har vi indsamlet forskellige former for data. Jeg har opdelt dem i 6 datakategorier.

1. Lydoptagelser initieret af vores deltagere eller os i forskellige situationer

Denne type optagelser har vi indsamlet i henholdsvis skolen (i timerne og frikvartererne), i klubben, hjemme hos de unge og i forskellige andre sammenhænge, når de befandt sig i lokalområdet. Til denne type optagelser brugte vi små Mp3-

optagere. Enten bestemte de unge selv, hvornår de ville tænde for optageren, eller også bad vi dem om at foretage optagelser på skolen, i klubben eller andre steder. Vi anvendte en såkaldt ”mobilsok”, så de unge kunne bære optageren om halsen. På denne måde forsøgte vi at skabe så gode optageforhold som muligt, samtidig med at det skulle være nemt for de unge at have optageren på. Nogle af de unge (en gruppe piger) gik allerede med ”mobilsok” i forvejen. Optagelsernes længde varierer, idet de unge selv bestemte, hvor længe de ville optage. Det udstyr, vi anvendte til denne type optagelser, var en Mp3-optager af mærket *Olympus Digital Voice Recorder WS-331M*. Denne optager kræver eksterne mikrofoner. Vi anvendte en *Olympus ME51S Electret Condenser Microphone*.

2. Optagelser foretaget med trådløst optageudstyr

Denne type optagelser har vi indsamlet i skolen (i timerne og frikvartererne) og i klubben. Disse optagelser varierer også i længden, idet de unge selv bestemte, hvor længe de ville optages. Mine erfaringer med trådløse optagelser er, at det er en ideel teknik til at optage med inden for afgrænsede områder (som en klub, en etage på en skole eller et klasseværelse), idet lyd kvaliteten er markant bedre end almindelige Mp3-optagere. Endvidere gav de unge udtryk for, at det trådløse system var mere behageligt at gå rundt med i forhold til at have en Mp3-optager om halsen. Til disse optagelser anvendte vi en harddisk-optager af mærket *Sound Devices 722 Digital Audio Recorder*. Af mikrofoner brugte vi knaphulsmikrofoner af typen *DPA microphones 4060 Omnidirectional, Hi-Sens*. Det trådløse system er af mærket *PSS Audio Limited*.

3. Semistrukturerede gruppe- og enkeltinterviews

Hvad angår de semistrukturerede gruppeinterviews, varede de i gennemsnit mellem 45-60 minutter. De blev alle foretaget på Københavns Universitet under afslappede forhold. De blev endvidere foretaget med udgangspunkt i en fælles interviewguide. Vi havde fem emner, vi som udgangspunkt gerne ville tale med de unge om:

- Sociale relationer og grupper i klassen
- Fritidsaktiviteter
- Stil (tøj, musik, ungdomsstile etc.)
- Skole og skoleambitioner
- Sprog

Under emnet *sociale relationer og grupper i klassen* bad vi de unge fortælle, hvem de var mest sammen med i skolen. Vi bad dem også forholde sig til, hvilke grupper der var i klassen, hvad klassekammeraterne i de forskellige grupper lavede, og endelig om de kaldte de forskellige grupper noget. Vi talte også i denne forbindelse med de unge om, hvem fra skolen de omgikkes i fritiden.

I forbindelse med emnet *fritid* bad vi dem fortælle om, hvad de lavede i fritiden, og hvem de var sammen uden for skolen. Sport og andre fritidsinteresser var også emner, der indgik i interviewene.

Under emnet *stil* skulle de unge forholde sig til tøjstil, musikstil og ungdomsstile generelt. De blev bedt om at forholde sig til deres egne præferencer, men blev også spurgt, hvilke forskellige stile man møder som ung på Amager.

I forbindelse med emnet *skole og skoleambitioner* talte vi med de unge om deres fag og deres lærere. Endvidere bad vi dem fortælle om deres ambitioner med skolen og herunder, hvorvidt de anså det for vigtigt at være god i skolen eller ej. Endelig talte vi også med dem om deres fremtidsplaner.

Under emnet *sprog* bad vi dem fortælle os om deres kendskab til sprog, herunder hvilke sprog de selv taler, og hvornår forskellige former for sprogbrug anvendes. Det sidste interviewemne handlede om, hvordan de taler med forskellige personer i deres hverdag. Desuden bad vi dem forholde sig til forskellige former for sprog. I den forbindelse begyndte de unge ofte selv at tale om ”gadesprog”, ”ghettodansk” og ”perkersprog”. Særligt for det gruppeinterview, jeg foretog med mine tre deltagere, var, at

emner som rapkultur og rapmusik fyldte meget. Under interviewene kom vi også ind på emner uden for de kategorier, jeg her har beskrevet. Derfor skal interviewguiden mere ses som en kilde til inspiration frem for et manuskript, der skulle følges under interviewet.

Hvad angår enkeltinterviewene, talte vi som udgangspunkt med de unge om mange af de samme emner, som vi talte med dem om i gruppeinterviewet. Således kunne vi sammenligne de unges svar i de to situationer. Eftersom vi indsamlede enkeltinterviews i den sidste del af indsamlingsfasen, fik vi et overblik over, hvordan de forholdt sig til de samme emner over tid. Vi tilføjede dog også nye aspekter. Eksempelvis tilføjede vi emnet *familie*. Her talte vi med dem om deres forældre og søskende samt om deres familie i forældrenes hjemlande. I denne forbindelse spurgte vi også ind til deres forældres beskæftigelse – både før og efter de kom til Danmark. Mange af de unge kunne imidlertid ikke svare på dette. Rejser og vores deltageres forhold til deres forældres hjemlande var også et emne, vi berørte med dette tema. Jeg brugte også enkeltinterviewet som en mulighed for at spørge mine deltagere om, hvordan de ville oversætte eller beskrive forskellige udtryk, jeg havde fundet i løbet af arbejdet med mine sproglige analyser. I forbindelse med enkeltinterviewene indsamlede vi også personoplysninger.

Til både gruppe- og enkeltinterviews anvendte vi den samme harddiskoptager, som vi brugte i forbindelse med de trådløse optagelser. I stedet for knaphulsmikrofoner anvendte vi imidlertid headsetmikrofoner af mærket *DPA microphones 4066 Omnidirectional Headband*.

4. Interviews med voksenpersoner fra de unges hverdag

Vi foretog også interviews med de voksenpersoner, der på forskellig måde indgår som en del af de unges hverdag. I denne forbindelse interviewede vi lærere, klubpædagoger og skolens inspektør. Disse interviews har jeg primært anvendt som baggrundsinformation eller til at nuancere forskellige aspekter

vedrørende mine deltageres hverdagsliv. Desuden interviewede vi også nogle af de unges forældre (se Ag 2010).

5. Raptekster og rapmusik indspillet og skrevet af de unge

Jeg har endvidere indsamlet rapmusik og raptekster, som de unge selv har skrevet. Jeg har fået adgang til dette materiale dels på YouTube og dels ved at spørge de unge. Materialet omfatter tre raptekster, de unge har offentliggjort på internettet. Udgivet materiale har de unge ikke kunnet udlevere.

6. Hjemmeopgaver

I forbindelse med et undervisningsforløb foretaget af to forskere i gruppen, bad vi de unge skrive en hjemmeopgave under titlen: Hvad betyder sprog for mig i min hverdag? I opgaven skulle de tage stilling til følgende spørgsmål: Hvem taler jeg hvordan til hvornår, hvordan taler andre til mig og hvilke andre typer af sprog støder jeg på?

3.8 Transskription

Af tidsmæssige årsager har jeg ikke udskrevet mine data i deres fulde længde. Jeg har kun udskrevet de passager, jeg har udvalgt på baggrund af mine aflytninger. Disse foreløbige udskrifter har jeg senere, i forbindelse med mine analyser, udskrevet igen efter grundigere aflytning. De færdige versioner af mine uddrag er mere eller mindre udskrevet efter, hvad Steensig (2005) betegner, minimale CA-konventioner. Her er de tegn, jeg anvender i mine uddrag:

<	-	overlap begyndt
>	-	overlap slut
[>] og [<]	-	markerer overlappets retning
(.)	-	mikropause (under 0.5 sekunder)
(1.0)	-	pause (tid er angivet i sekunder)
((abc))	-	kommentarer
[/]	-	afbrudt ord
:	-	vokalforlængelse
xxx	-	uforståelig passage

ha	-	griner
hh	-	hørbar indånding
[!!]	-	emfase
HØJT	-	store bogstaver markerer, at der tales højt eller råbes
<i>Kursiv</i>	-	ord på arabisk, berbisk eller tyrkisk
Arab-dk:	-	oversættelse til dansk fra arabisk
Berb-dk:	-	oversættelse til dansk fra berbisk
Tyrk-dk:	-	oversættelse til dansk fra tyrkisk

Der er endvidere anvendt standartortografi i udskrifterne. Jeg har allerede introduceret de tre drenge, denne afhandling omhandler. I næste kapitel beskriver jeg dem yderligere.

KAPITEL 4: DELTAGERE

Isaam, Bashaar og Mahmoud er venner, de bor i samme kvarter på Amager, går på samme skole og kommer i den samme klub. De går dog ikke alle i samme klasse. Kun Mahmoud og Isaam går i klasse sammen, mens Bashaar går i deres parallelklasse. Alligevel ser de dog hinanden næsten hver dag i skolen. De ses også ofte i deres fritid, hvor de blandt andet mødes flere gange om ugen i klubben. Drengenes venskabsgruppe adskiller sig fra mange andre grupper på skolen og i klubben, fordi de sammen har dannet en rapgruppe.

4.1 Rapmusik og rapkultur

Rapmusik og rapkultur fylder således meget i drengenes hverdag, og det er et emne, de ofte taler om, når de er sammen. De bruger også meget tid på at skrive raptekster og tage raplektioner hos etablerede rappere for at blive bedre til at rappe. De optræder ofte med deres musik til forskellige arrangementer, og de har, i det år jeg har fulgt dem, været i gang med at indspille en cd i et musikstudie på Nørrebro hos deres manager. Ud over at være udøvende rappere lytter de også til rapmusik.

De lytter både til danske og udenlandske kunstnere inden for forskellige rapgenrer. Af danske rappere hører de blandt andet Sivas, Ali Sufi, Cha D, Jooks, Legestuen, Rent Mel, Jokeren og Ataf, mens de af udenlandske navne lytter til The Game, Tupac, 50 Cent, Ice Cube, Snoop Dogg, Xzibit og Kanye West. R&B er også en genre, de lytter til og de nævner blandt andet kunstnere som Akon, Beyonce og Sean Paul som eksempler på denne.

De tager musikken med rundt i mange af de situationer, de befinder sig i både på skolen og i deres fritid. I skolen hører de musik både i timerne og i frikvartererne på deres mobiltelefoner eller mp3-afspillere. I timerne får de nogle gange lov til at høre musik, mens de arbejder. I frikvartererne hører de også ofte musik, enten når de er i klasseværelset, i skolegården eller når de er uden for skolens område. I klubben hører de ligeledes ofte (høj) rapmusik over anlægget og ser musikvideoer på YouTube sammen med deres jævnaldrene venner og deres klubpædagoger. De er også begyndt at se musikvideoer på YouTube i frikvartererne, efter at skolen fik installeret smartboards i klasserne. Nogle gange virker det som om, musikken også spiller inde i deres hoveder, idet jeg både i mine data, og når jeg har observeret drengene i forskellige sammenhænge, finder mange eksempler på, at de rapper en enkelt strofe, nynner en melodi eller udtrykker deres glæde eller irritation gennem rap. Det er ikke kun gennem deres musiksmag og interesse for rap, de signalerer gadestil og rapiditet. Det gør de også gennem deres tøjstil.

Bashaar giver i enkeltinterviewet udtryk for, at han godt kan lide "afslappet hiphoptøj", da jeg spørger ham, hvad for noget tøj han synes, der er fedt at gå i. Isaam og Bashaar dyrker hiphopstilen i deres valg af tøj mere markant end Mahmoud. De går eksempelvis ofte i store t-shirts med tryk, store baggybukser og store hættetrøjer. Mahmouds bukser er ikke nær så baggy som de andres, men han går også i store t-shirts. Mærker som "Ecko", "Royal", "Karl Kani", "Wrung Devion" og "Pelle-Pelle" er eksempler på nogle af de tøjmærker, Isaam og Bashaar synes godt om. Mahmoud går som den eneste af de tre i mere

mainstream mærker som ”Carhart” og ”Fred Perry”, men hovedsagelig i deres ”street wear”. Han går dog også ofte med en trøje med ”Bullrot” logo, som er et hiphopmærke. ”Bullrot” er sammensætning af ordene ”pitbull” og ”rottweiler”.

De grafiske tryk, de har på deres t-shirts, signalerer også, at de er rappere. Isaam har eksempelvis en t-shirt, hvor der står ”Ghetto Gourmet”, hvilket refererer til det fællesskab af rapmusikere, de er med i (se også afsnit 6.2.1). Bashaar har også en t-shirt, hvor der står ”Rap Moves”, hvilket både er et koncept og et pladeselskab, der ud over at lave underholdning også bruger musikken til at skabe social forandring og bevidstgøre de unge om samfundet bl.a. gennem at lave workshops. Drengene har også fået lavet t-shirts med deres rapgruppes navn på forsiden og deres kunstnernavn på bagsiden. Endelig går Bashaar ofte med en t-shirt med et stort portrætbillede af Tupac med teksten ”thug life” påtrykt. Jeg spørger dem også i gruppeinterviewet, om det betyder noget, hvad for noget tøj man har på. Det gør det, og Isaam giver endvidere udtryk for, at det er vigtigt at signalere det rigtige med sit valg af tøj. Isaam giver et eksempel på, at dette er gået galt for en af deres venner, idet han siger: ”hvis du ser på ham, man kan ikke se, han er rapper, sådan en med stramme bukser med briller og siger ’hey baby shake that ass’”. Rapmusik og gadestil fylder således meget i drengenes hverdag på mange forskellige måder. Bashaar giver endda udtryk for, at: ”det betyder alt”, da jeg spørger til, hvad det betyder for dem at lave rapmusik. Rapmusik er imidlertid ikke det eneste, mine deltagere interesserer sig for.

4.2 Skole og lektier

Skole og lektier er også noget, der fylder meget i deres hverdag. De giver alle tre udtryk for, at de er ambitiøse i forhold til skolen, og at det er vigtigt for dem at passe deres skole. Dette er også noget, jeg kan genkende fra mine observationer. Egentlig kendetegner det at være positivt indstillet over for skolen, og de værdier den repræsenterer, de fleste elever i Mahmoud og Isaams klasse. I Bashaars klasse er der ikke det samme

skoleambitiøse miljø. På trods af dette vil Bashaar, lige som Mahmoud og Isaam, også gerne have en uddannelse. Han siger endvidere i enkeltinterviewet, at de alle tre har talt om, at de gerne vil på gymnasiet, når de er færdige med skolen. Drengene er altså meget ens, både hvad angår deres fælles interesse for rapmusik, men også i forhold til deres indstilling til skolen. Skole og rapmusik udgør således to aspekter, hvor drengene hver dag sammen møder og forholder sig til forskellige udfordringer.

4.3 Diasporatilknytning

Drengene har også det tilfælles, at deres forældre er født og opvokset i et andet land end Danmark. Mine deltagere har således alle, gennem deres forældre, en diasporatilknytning til et andet land, en anden kultur og et andet sprog. Mahmouds forældre kommer fra Marokko, men han ved ikke, hvornår de er flyttet til Danmark. Han kan generelt ikke fortælle meget om sine forældres baggrund. Mahmoud har været i Marokko en gang, hvilket var i sommerferien 2009. Han rejste derned sammen med sine brødre for at besøge noget af deres familie. Isaam kan heller ikke fortælle meget om sine forældres baggrund, og han er imidlertid heller ikke sikker på, om hans forældre kommer fra Palæstina eller Libanon. Dog ved han, at de er krigsflygtninge, idet han for sjov, da jeg spørger til, hvad de lavede, inden de flyttede til Danmark, svarer: ”flygtede fra krig”. Isaam har, modsat Mahmoud, flere gange været i Libanon på sommerferie sammen med sin familie. Om dette fortæller han, at de plejer at bo hos deres familie, og at han godt kan lide at være på besøg dernede. Bashaar adskiller sig fra de to andre ved, at han ikke er født i Danmark.

Bashaars kommer fra Irak og er født i Bagdad, men kan ikke huske noget fra sin barndom. Dog siger han, at der er et enkelt billede, der dukker op, hver gang han taler om det. Han beskriver det som et stillbillede af sig selv, stående på gaden i Bagdad med et får ved sin side. Mere husker han ikke, og han har aldrig siden været i Irak. Bashaar kom til Danmark for 13 år

siden sammen med sin familie og har boet forskellige steder i Danmark. Derfor har han også gået på en række forskellige skoler, inden han i tredje klasse kom til Amager Fælled Skole.

Af de tre drenges forældre er det kun Bashaars far, der arbejder. Han arbejder som håndværker, men Bashaar ved ikke, om det også var noget, han gjorde, før han kom til Danmark. Bashaar fortæller, at hans mor er hjemmegående, men tilføjer, at hun havde et arbejde i Irak. Desuden fortæller han, at hun kommer fra en velhavende familie, og at han har set mange billeder af hende fra dengang. Mahmouds mor er også hjemmegående, men Mahmoud fortæller dog, at hun en gang i mellem gør lidt rent på en skole. Isaams mor er imidlertid den eneste af drengenes mødre, der ikke er hjemmegående, idet hun er i gang med at tage en voksenuddannelse på et voksenuddannelsescenter. Fælles for drengene er altså, at mindst en af deres forældre er uden for arbejdsmarkedet.

4.4 Drengenes beretninger om deres sprogbrug

Drengene har også det tilfælles, at de er vokset op med andre sprog ved siden af dansk. Jeg spørger dem i slutningen af enkeltinterviewet, hvilke sprog de kan. Mahmoud svarer tøvende, at han taler engelsk, lidt fransk, lidt marokkansk og berbisk. Bashaar svarer, at han kan arabisk (både palæstinensisk og irakisk), fransk, svensk og dansk. Da jeg spørger ind til, om han er god til svensk, understreger han dog, at han kun kan sige nogle ord, men at han har lært det af sin moster, der bor i Malmø. Da jeg spørger Isaam, svarer han prompte tysk, engelsk, arabisk, dansk. Den form for arabisk han taler, fortæller han, er libanesisk eller palæstinensisk. Herefter tilføjer han grinende, og på samme opremsende måde: dansk, gadesprog og arabisk. Således fremstår det som, at han medregner ”gadesprog” som en kategori på linje med de nationalsprog, han også opremser. Hvad mine deltagere mener med ”gadesprog”, og hvornår de taler det, ser jeg nærmere på her.

I enkeltinterviewet spørger jeg ind til, hvordan de taler i forskellige sammenhænge. For ikke at servere kategorierne for dem, spørger jeg ikke ind til specifikke sprog eller måder at tale på, før de selv nævner dem. Mahmoud giver udtryk for, at han i skolen taler ”gadesprog” med eleverne, mens han taler ”normalt” med lærerne. Da jeg spørger til, hvad han mener med normalt, svarer han: ”sådan som jeg snakker nu”. ”Gadesprog” karakteriserer han som en måde at tale på, hvor man bruger slangord, såsom at sige: ”lad os daffe herfra”. Bashaar giver i enkeltinterviewet udtryk for, at man ikke må tale ”gadesprog” eller ”ghettodansk”, som han også kalder det, til lærerne på skolen. Det er heller ikke en måde at tale på, som hans lærere bryder sig om, idet han fortæller, at hans klasselærer nogle gange siger: ”gem det gadesprog”, hvis han eksempelvis siger: ”sker der dit fuckhoved” til en af de andre elever.

Isaam beretter, at han taler ”integreret” i skolen, hvilket vil sige, at han taler ”fint” med sine lærere. ”Integreret” er en betegnelse flere af de unge fra klassen bruger til at beskrive, hvordan de taler til deres lærere (se Ag 2010). Isaam fortæller også, at han ikke taler på samme måde i frikvartererne, som han gør i timerne og tilføjer: ”der tåler jeg sgu gadesprog mayn”. Han giver endvidere udtryk for, at hans opførsel varierer fra timerne til fritiden. I skolen beretter han, at han har sin ”elevrolle”, mens han har en ”anden rolle”, når han er ude på gaden. Han uddyber på min opfordring, at han taler ”slang” i fritiden. Som et eksempel på slang, siger han: ”Skal vi lige get ud og øh ryge nogle zat”, hvilket betyder: ”skal vi lige gå ud og ryge nogle cigaretter”. Drengene giver altså udtryk for, at de taler forskelligt, afhængig af om de befinder sig i timerne eller i frikvartererne, eller om de taler med jævnaldrene eller med deres lærere. De giver også udtryk for, at de heller ikke taler på den samme måde i klubben som på skolen.

Bashaar beretter, at der er stor forskel på, hvordan han taler på skolen, og hvordan han taler i klubben. I klubben kan han eksempelvis godt finde på at sige: ”dit fuckhoved” til pædagogmedhjælperen Ilias, mens han aldrig kunne finde på at

sige noget tilsvarende til lærerne på skolen. Han tilføjer dog, at der er grænser for, hvordan han og de kan tillade sig at tale til Ilias og Ahmed, og at de også nogle gange siger fra, hvis der bliver talt grimt til dem. Mahmoud giver imidlertid også udtryk for, at der er forskel på, hvordan han taler til pædagogerne i klubben. Eksempelvis beretter han, at han taler forskelligt med Kirsten og Ilias. Forskellen består i, at han "irriterer" og "driller" Ilias mere, fordi han kender ham bedre. Mahmoud giver endvidere udtryk for, at han også i klubben taler gadesprog på samme måde, som han taler med "eleverne" på skolen. Isaam beretter, at han også taler "gadesprog" med sine venner, men understreger, at hvis han eksempelvis siger: "fuck dig" til dem, betyder det ikke, at de ikke respekterer hinanden.

Da jeg spørger Isaam, hvordan han taler derhjemme, svarer han med det samme: "med respekt". Da jeg beder ham uddybe, hvad dette indebærer, siger han: "at man skal ikke råbe man skal ikke snakke for højt man skal høre efter hvad mama siger ellers får du med sutsko". Derhjemme taler Mahmoud, hvad han kategoriserer som: "mit eget sprog", "normalt" og "mit sprog". Da jeg beder ham uddybe, hvad dette betyder, siger han: "arabisk" og "marokkansk". Jeg har ved flere andre lejligheder både i skolen og i klubben talt med ham om sprog, og hvordan han taler derhjemme. I de tilfælde har han svaret, at han taler berbisk. I interviewet giver han desuden udtryk for, at han nogle gange taler dansk derhjemme, og at dette primært er med sin søster og nogle gange sin mor. Han taler også dansk med sine brødre. Når Bashaar er derhjemme, taler han arabisk, hvilket enten er irakisk eller palæstinensisk. Da vi taler om de to sprog, spørger jeg også, om han så ikke kan tale med nogle af de andre i klassen, som jeg ved taler irakisk. Det bekræfter han, at han gør nogle gange. Han fortæller herefter også, at han nogle gange taler palæstinensisk med Isaam. Om hvornår de gør det, siger han: "hvis vi ikke vil have at folk skal høre på hvad vi siger". Herefter spørger jeg, mest for sjov, om Mahmoud så ikke bliver ked af det, når de taler sammen på arabisk. Til dette siger Bashaar alvorligt: "nej nej så siger vi det til ham på dansk". Han

tilføjer dog, at Mahmoud godt forstår nogle af de ord de siger, så længe de ikke laver en ”hel diktat” for ham.

Mine deltagere har altså meget tilfælles, hvad angår fritidsinteresser, holdninger til skolen og deres familiære baggrund. De har også det til fælles, at de er meget bevidste om, hvordan de taler i forskellige situationer, og at ”gadesprog” for dem alle er en måde at tale på, der dels hører til i deres fritid, når de er sammen med deres venner og dels forekommer i interaktionen med deres klassekammerater i skolen. Jeg beskæftiger mig også med termen ”gadesprog” i mit næste kapitel, hvor jeg redegør for det syn på identitet og sprog, der udgør den teoretiske ramme for min afhandling.

KAPITEL 5: SPROG OG IDENTITET

Når mine deltagere laver rapmusik, konstruerer identiteter eller forhandler sociale relationer, normer og værdier med de personer, de møder i deres hverdag, anvender de sprog. Som jeg beskrev det i kapitel 2 og 3, befinder mine deltagere sig i løbet af deres hverdag i forskellige sprogligt heterogene miljøer. Dette gør sig gældende både i skolen og i deres fritidsliv. Her møder og anvender de forskellige sproglige træk, der sædvanligvis opfattes som tilhørende forskellige sæt af træk eller såkaldte sprog.

Mine deltagere giver også selv udtryk for, som jeg også beskrev det i kapitel 4, at de kender til og anvender forskellige sprog og stile i løbet af deres hverdag. Mahmoud skriver eksempelvis i sin hjemmeopgave: ”Jeg taler flere forskellige sprog hver dag. Med mine shababs [arab-dk: venner] snakker jeg dansk eller arabisk med min mor og far snakker jeg arabisk eller berbisk”. Han giver her udtryk for, at han taler flere forskellige sprog hver dag, og at det er forskelligt, hvilke sprog han anvender afhængig af, hvem han taler med. Isaam giver udtryk for, at han anvender forskellige sprog i forskellige situationer, idet han skriver: ”Når

jeg går på gaden og er sammen med mine venner så taler jeg gadesprog (perkersprog) – slang”. Isaam introducerer her ”gadesprog” og ”perkersprog” som en måde at tale på, når han går på gaden sammen med sine venner. Isaam og Mahmoud giver således udtryk for, at de bruger sprog som tællelige og adskilte systemer, og at bestemte sæt af træk, såsom træk tilskrevet dansk, arabisk, berbisk og ”gadesprog”, er forbeholdt bestemte sammenhænge. I analyserne af drengenes identitetsarbejde og forhandling af sociale relationer viser jeg, at de blander træk tilhørende forskellige sæt af træk i samme sproglige produktion og ikke anvender sprog som tællelige og afgrænsede systemer. Endvidere beskriver jeg, at ”gadesprog” ikke kun er noget, de taler, når de er sammen med deres venner, eller når de går på gaden, men også en måde at tale på, som de anvender i andre sammenhænge.

5.1 Sprog

Det, mine deltagere gør, når de indgår i verbal interaktion med andre personer, beskriver Jørgensen (2008) som *sprogning*. Om begrebet sprogning skriver Møller & Jørgensen (2009:46):

“When languaging [...] speakers employ linguistic features which are at their disposal to achieve their communicative aims as best they can. The linguistic behavior of urban, late modern adolescents can be described as a specific type of languaging. These speakers may know - and use - the fact that some of the features are perceived by some speakers as belonging to different clusters of features (styles, varieties, registers, languages, etc.), and this perception may include connotations due to the evaluations ascribed to specific clusters of features as well as the practice of using features from different clusters in the same linguistic production. For this specific type of languaging we suggest the term poly-lingualism.”

Denne måde at anskue sprogbrug på har ledt til en forståelse af det senmoderne individ som ”sproger”. Det interessante ved denne opfattelse er, at vi som sprogere har adgang til en masse træk, som vi frit kan vælge imellem, på tværs af de sprog, varieteter, registre eller stile vi mestrer eller kender til, afhængigt af hvordan vi ønsker at opnå vores mål. Til denne form for sprogning forslår Møller & Jørgensen (2009) termen *poly-sprogning*. Vi kan også vælge udelukkende at udtrykke os på ”ét sprog”. En sådan strategi skal ikke ses som et udtryk for, at det modsatte er imod vores natur, men derimod ses som en strategi, hvor vi vurderer, at vores mål opnås bedst ved brug af kun et sprog. I denne sammenhæng er det vigtigt at understrege, at vi, når vi blander forskellige træk, udmærket er klar over, hvilke træk der tilhører hvilke sprog.

En sådan lingvistisk adfærd, hvor der anvendes forskellige træk tilskrevet forskellige konventioner inden for samme sproglige produktion, er der eksempler på både fra undersøgelser herhjemme og i udlandet (bl.a. Rampton 2006, Jørgensen 2008 og Lytra & Jørgensen 2008). Alle konkluderer de, at en sådan sproglig adfærd ikke skal opfattes som divergerende fra almindelig sproglig adfærd, idet den tjener de samme formål som andre former for sproglig produktion, såsom formidling af et indhold, overtalelse, hilsener, identitetsfremstilling, forhandling af sociale relationer og hvad sprog nu bruges til (Jørgensen 2008a:143). Ideen, med denne måde at anskue sprog på, er at fokusere på sprogere som sociale aktører, der bruger de sæt af sproglige træk, de har til rådighed, snarere end at fokusere på sprog eller koder som selvstændige afgrænsede systemer (Lytra & Baraç 2008:17).

Bag begreberne *sprogning* og *poly-sprogning* (se Jørgensen 2008) ligger et sprogsyn, der indebærer, at sprog anses for et socialt fænomen, der bruges intentionelt. Endvidere består sprog af forskellige træk, der ifølge traditionel tænkning opfattes som sammenhørende i sæt af træk – såkaldte sprog (Møller & Jørgensen 2009:47). Disse grupper af træk er tilknyttet en række sociokulturelle og politiske normidealer og har fået navne som

dansk, engelsk, arabisk osv. Til disse normidealer er der ydermere tilknyttet vurderinger, hvilket muliggør, at nogle sprog kan opfattes som dårligere, mere primitive eller omvendt ædlere end andre. Der eksisterer ikke kun værdidomme over forskellige sæt af træk, men også over enkelte træk, der kan anses for at være mere stødende eller finere end andre. På dansk er ”pik”, ”fuck” og ”wallah” gode eksempler på dette. Set ud fra dette perspektiv er sprog altså sociokulturelle konstruktioner, der kun gælder på normidealniveau, hvilket betyder, at der rent sprogligt ikke er nogen mulighed for at afgrænse eller tælle sprog. Derfor er der heller ikke noget i sprogets natur, der forhindrer en sammenblanding af flere forskellige sæt af træk – det som Auer (1995) kalder kodealternation. Når vi alligevel skelner mellem forskellige sæt af træk, forklarer Heller (2007:1) det således:

“If we understand, organize, and draw on those resources as belonging to whole, bounded systems we call ‘languages’, it is because that notion makes sense in the context of the ways language has been bound up in ideologies of nation and state since the nineteenth century.”

Heller beskriver her, hvordan det at skelne mellem forskellige sæt af træk er en effekt af, at vi er bevidste om de forskellige politiske og ideologiske normtilskrivninger, som stammer helt tilbage fra det nittende århundredes nationalromantiske ideer om den tætte sammenhæng mellem ét sprog, ét folk og én nation. I stedet for denne traditionelle og hegemoniske sprogopfattelse argumenterer Heller (2007:2), ligesom Jørgensen (2008), for et sprogsyn, hvor sprog ansues som en social praksis.

Den poly-linguale sprognorm er inspireret af Hewitts (1992:30) begreb ”polykultur”. Dette begreb er udviklet til at beskrive, hvad der kulturelt set sker blandt unge i multietniske områder i London. Begrebet polykultur adskiller sig fra ”multikultur”, idet Hewitt (1992) hverken anskuer kulturelle størrelser som adskilte eller sammenhængene, men i stedet anser deres grænser for at være flydende. Således er kulturer, ifølge Hewitt (1992),

umulige at afgrænse, indeholder ikke faste kulturelle værdier eller kulturelle træk og er endvidere aktive sammen. Den samme dynamiske tilgang, som Hewit her har til kultur, er også karakteristisk for det syn på sproglig variation i interaktionen mellem mennesker, som er kendetegnende for den poly-linguale sprognorm.

Den poly-linguale sprognorm er således et udtryk for et teoretisk opgør med den traditionelle måde at tænke sprog på inden for sprogvidenskaben, hvor der er skarpt optrukne grænser mellem sprog, stile, lekter osv. – grænser, der politisk og ideologisk kan bruges til at undertrykke, stigmatisere og fremmedgøre mennesker. Herved stiller dette sprogsyn sig også kritisk over for begreber som monolingualisme, bilingualisme og multilingualisme. Hvad der karakteriserer disse normer for lingvistisk kompetence og adfærd, beskriver Jørgensen (2008:87) her:

Norms of linguistic behavior

the monolingualism norm

persons with access to more than one language should be sure to master one of them before getting into contact with the other

the double monolingualism norm

persons who command two languages will at any given time use one and only one language, and they use each of their languages in a way that does not in principle differ from the way monolinguals use the same language

the integrated bilingualism norm

persons who command two languages will employ their full linguistic competence in two different languages at any given time adjusted to the needs and the possibilities of the conversation, including the linguistic skills of the interlocutors

the poly-lingualism norm

language users employ whatever linguistic features are at their disposal to achieve their communicative aims as best they can, regardless of how well they know the involved languages; this entails that the language users may know - and use - the fact that some of the features are perceived by some speakers as not belonging together

Fælles for de tre første sprognormer er, at de alle er begreber, der tilhører den traditionelle opfattelse af, hvad sprog er, idet de anser det for givet, at sprog er opdelt i kasser med forskellige træk. Både etsprogethedsnormen og dobbeltetsprogethedsnormen indeholder et ideal om, at skift mellem forskellige træk anses for uordentlig adfærd. At skift ikke er uordentlig adfærd, men derimod frekvent blandt de unge, vil jeg imidlertid belyse senere i mine analyser. Poly-sprognormen adskiller sig fra de andre sprognormer i kraft af, at den (1) antager, at sprogbrugere anvender træk og ikke sprog forstået som afgrænsede komplette systemer, (2) at sprogbrugere anvender de træk, de har til rådighed for at opnå deres mål i interaktionen med andre mennesker og endelig (3), at sprogere anvender sproglige træk tilhørende forskellige sæt af træk, uanset hvor godt de kender de involverede sprog. Sprogbrugere er således klar over, og de benytter sig måske af, at nogle træk af andre ikke opfattes som tilhørende samme sæt af træk. Følgende er et eksempel på poly-sprognorming fra en optagelse af Mahmoud:

”ew der sker vur til Rap Kings *shababs*” (Trådløs optagelse, Mahmoud, 21.10.09).

Mahmoud anvender her en række træk, der kan anskues som tilhørende forskellige sæt af træk. ”Ew” er et træk, der tilsyneladende er tilskrevet kurdisk (Quist 2008:47), og det anvendes her som et udråb. ”Vur”, der betyder ”slå”, er et træk tilskrevet tyrkisk og kommer af det tyrkiske ”vurmak”. I kombination ”der sker vur”, som det benyttes her, betyder det ”slåskamp”. ”Rap Kings” er navnet på et raparrangement. Rap er et låneord, tilskrevet dansk, mens ”kings” er et træk tilskrevet engelsk. ”Shababs” betyder ”venner” og er et træk tilskrevet arabisk. ”Der”, ”sker” og ”til” er træk tilskrevet dansk. Det vil altså sige, at Mahmoud her anvender træk tilskrevet fem forskellige sprog. For nogle forekommer dette som en forvirrende blanding af sprog, der forfladiger og ødelægger det danske sprog. For mine deltagere er denne sprogbrug helt almindelig, hvilket jeg senere belyser i mine analyser. Dette er nemlig et eksempel på, hvad Isaam tidligere kaldte ”gadesprog”

eller ”perkersprog”. I det følgende afsnit belyser jeg hvilken analytisk term, jeg vælger til at beskrive denne form for sprogbrug.

5.2 Senmoderne urban ungdomsstil

Ligesom man ikke præcist kan definere grænserne for, hvornår et sprog slutter og et andet begynder, er grænserne mellem ungdomsstile også uklare og flydende. Alligevel opfattes bestemte træk i det danske samfund, i danske medier og blandt unge talere, som Madsen (2008:145) også pointerer det, som repræsenterende en bestemt måde at tale på, som mine deltagere kalder ”gadesprog”, ”slang” eller ”perkersprog” (se også kapitel 4). På baggrund af dette argumenterer Madsen (2008) for, at det er analytisk anvendeligt at finde et begreb som reference til dette sæt af lingvistiske resurser. Til det brug anvender hun begrebet *senmoderne urban ungdomsstil* (Madsen 2008:146). Med dette begreb ønsker hun at undgå at forudfattede holdninger vedrørende lingvistisk praksis og etnicitet. Af samme grund anvender jeg ligeledes dette begreb og ikke mine deltageres termer ”perkerstil” eller ”gadestil” eller begreberne ”etnolekt” (se bl.a. Androutsopoulos 2001) eller ”multietnolekt” (se bl.a. Quist 2000, 2005 og 2008). Når jeg i mine analyser refererer til denne stil, vil jeg, ligesom Madsen 2008, referere til træk, der kan genkendes eller identificeres som tilhørende senmoderne urban ungdomsstil. Jeg vil ikke i dette afsnit beskrive, hvilke sproglige træk der er karakteristiske for denne stil, det vil jeg i stedet gøre i forbindelse med mine analyser, hvor jeg blandt andet viser, hvordan træk associeret med senmoderne urban ungdomsstil indgår i mine deltageres identitetskonstruktioner og forhandling af sociale relationer.

På samme måde, som jeg i forbindelse med det poly-linguale sprogsyn beskrev, at sprogere anvender forskellige lingvistiske træk, til at opnå det de ønsker i interaktionen med andre mennesker, er hovedpointen i den senmoderne identitetsopfattelse, der danner det teoretiske grundlag for mine analyser, at anskue identiteter som *træk*, organiseret i forskellige kasser,

som vi frit kan skifte imellem afhængigt af hvilken sammenhæng, vi befinder os i, og hvordan vi ønsker at fremstå.

5.3 Identitet

Identitet er social positionering af os selv og andre (Bucholtz & Hall 2005:586). Således er identitet ikke noget vi har, men noget vi kontinuerligt konstruerer, tilskrives og forhandler i interaktionen med andre mennesker. Vi "har" heller ikke kun én identitet, men derimod mange forskellige identiteter vi kan trække på i forskellige sammenhænge. Dette er grundopfattelsen i det senmoderne syn på identitet (bl.a. Blommaert 2005, Bucholtz & Hall 2005 og Agha 2007), jeg vil belyse i dette afsnit. Denne måde at anskue identitet på gør op med traditionelle og essentialistiske identitetsopfattelser, der fremstiller identitet som en statisk enhed dannet inde i individet selv. Blommaert (2005:205) præsenterer et mere dynamisk syn på identitet:

“[...] people don't *have* an identity, but [...] identities are constructed in practices that *produce*, *enact* or *perform* identity – identity is identification, an outcome of socially conditioned semiotic work.”

Ud over den antagelse, at identiteter ikke er noget vi "har", men noget vi konstruerer socialt, indeholder Blommaerts definition to helt centrale aspekter. For det første foreslår Blommaert, at identitet anskues fra et performanceperspektiv, hvilket indebærer, at identiteter er noget, der skal performes, "spilles" eller artikuleres i interaktionen mellem mennesker. For det andet anskuer han her identiteter som resultatet af socialt betinget semiotisk arbejde, og han konstaterer senere: "In fact, identity is semiotic through and through, and every act of semiosis is an act of identity [...]" (Blommaert 2005:203). Denne antagelse indebærer, at alle de handlinger vi udfører, når vi er sammen med andre, på en eller anden måde fortæller noget om, hvem vi er, og hvad vi er. En vigtig pointe i denne forbindelse er, at identiteter ikke kun skal performes, men også skal genkendes af

andre (Blommaert 2005:205). Dette er også en pointe hos Agha (2007:234):

[...] when one's self-conception (or, rather, a given timebound version of it) becomes fixed or definite for a while, it is only relevant to social life insofar as it is perceivable by others." (Agha 2007:234).

Agha (2007) argumenterer her for, at identiteter også skal genkendes af andre, for at de kan regnes for alment socialt etablerede kategorier. Agha anskuer, lige som Blommaert (2005), også identiteter som dynamiske og interaktionelt konstruerede.

At anlægge et dialogisk syn på identiteter ligger i forlængelse af den måde, konversationsanalytikerne arbejder med identitet på, hvor man opfatter identitet som udelukkende interaktionelt konstrueret. Dette indebærer, at kun de identiteter, der orienteres mod i en given samtale, kan regnes for relevante. Blommaert (2005) indtager imidlertid et mere diskursanalytisk syn på identitetsdannelse, hvorved han, modsat de meget konservative retninger inden for konversationsanalysen, anerkender, at identiteter også eksisterer uden for samtalen og derved kan have indflydelse på, hvad der sker i samtalen. Jeg vil i mine analyser tilslutte mig dette syn på identitet.

Et andet karakteristisk træk ved den senmoderne identitetsopfattelse er den antagelse, at vi ikke kun har en identitet, men derimod er i besiddelse af et stort repertoire af identiteter eller "identitetstræk", som vi kan trække på i forskellige sammenhænge:

"What occurs in discursive work are delicately organised packages of identity features indexed in talk, with rather intensive shifting between such packages [...]. The performance of identity is not a matter of articulating *one* identity, but of the mobilisation of a whole *repertoire* of identity

features converted into complex and subtle moment-to-moment speaking positions.” (Blommaert 2005:232).

At anskue identiteter som *træk*, organiseret i forskellige kasser, som vi frit kan skifte imellem afhængigt af hvilken sammenhæng, vi befinder os i, er en opfattelse, som fungerer godt i samspil med det sprogsyn, jeg har beskrevet i forbindelse med den poly-linguale sprognorm. Der, hvor Blommaert (2005) virkelig adskiller sig fra andre senmoderne identitetsopfattelser er i det forhold, at han erkender, at der kan være begrænsninger i forhold til, hvilke identiteter vi har mulighed for at trække på, afhængigt af hvilke sammenhænge vi indgår i:

“[...] people are not entirely free in semiotic work [...] That means that they carry with them different capacities for articulating inhabitable group identities and attributing ascriptive categorical identities, capacities that may work well in one environment but fail in another.” (Blommaert 2005:206).

I nogle sammenhænge er konstruktion eller tilskrivning af bestemte identiteter mere oplagte end i andre sammenhænge. Dette kan tilskrives kulturelle, sociale eller rumlige årsager. Vores globaliserede verden forstærker kun denne proces, idet mødet mellem mennesker med forskellige opfattelser af sociale sammenhænge gør, at bestemte identitetskonstruktioner ikke bliver forstået eller gøres relevante på samme måde for alle mennesker. Eksempelvis vil hudfarve for en hvid mand i Danmark (i de fleste tilfælde) ikke være en relevant identitetsmarkør, hvorimod det (formodentlig) ville være det for en hvid mand i Afrika. I mine analyser belyser jeg også de begrænsninger, der er forbundet med de identiteter mine deltagere konstruerer i forskellige sammenhænge.

Agha (2007) beskæftiger sig også med de aspekter, der spiller ind i perceptionen af andres identiteter. Han tager i denne

forbindelse fat i fire aspekter. For det første peger han på, at andres opfattelse af os kan variere som følge af det alsidige register af identiteter, vi har mulighed for at skifte imellem. For det andet mener han, at vores tidligere socialisation delvist er determinerende for, hvordan vi opfatter andre. For det tredje argumenterer han for, at en stor del af vores forståelse af andres identitet udvikles og forandres i interaktionen, mens han, som det fjerde, peger på, at identiteter lægges frem til forhandling i interaktionen, hvor begge parter er aktive i processen (Agha 2007:253). Det vil altså sige, at vores opfattelse af andre på den ene side er bestemt af vores tidligere oplevelser og på den anden side situationelt bestemte. Det interessante, i forhold til hvad jeg tidligere har været inde på, er imidlertid, at han argumenterer for, at vores tilskrivninger af hinandens identiteter kan gøres til genstand for forhandling.

Jeg har allerede i kapitel 3, i forbindelse med konstruktion, tilskrivning og forhandling af feltroller, været inde på Zimmermans (1998) opdeling i *diskursive, situerede* og *transportable* identiteter. Selvom Zimmermans (1998) selv anvender sin teoretiske opdeling af identiteter i forbindelse med nødopkald til alarmcentralen, vil jeg alligevel inddrage hans terminologi i mine analyser af senmoderne urbane unges identitetsarbejde. Jeg har allerede redegjort for de transportable identiteter (se afsnit 3.6), som jeg beskrev som ”synlige” identiteter, der følger os på tværs af forskellige situationer og bliver tildelt på baggrund af fysiske eller kulturelt baserede kendetegn (Zimmerman 1998:90-91). Situerede identiteter omfatter den gruppe af identiteter, der bliver bragt i spil af samtaledeltagere i forskellige situationer, som de enten kan acceptere eller afvise. Eksempler på situerede identiteter kan være: gangster, god til at stave, rapper, elev etc. Zimmerman (1998:91) anser imidlertid først transportable identiteter som analytisk relevante for samtalen, når samtaledeltagere ”orienterer” sig imod dem i samtalen og derved bliver behandlet som situerede identiteter. Hvad dette angår, vil jeg i forhold til min etnografiske tilgang til mit studie af identitetsarbejde blandt de unge, ligesom Blommaerts (2005), tilslutte mig den

antagelse, at identiteter også eksisterer uden for samtalen, og derfor kan have indflydelse på, hvad der sker i samtalen. Således kan transportable identiteter have indflydelse på, hvad der sker i samtalen, selvom samtaleparterne ikke ”orienterer” sig mod dem.

Diskursive identiteter er, ifølge Zimmerman (1998:92), sekventielle identiteter, som samtaledeeltagere indtager løbende i interaktionen. Diskursive identiteter kan for eksempel være: igangværende taler, lytter, historiefortæller, historiemodtager, spørger, svarer osv. Diskursive identiteter fungerer på et dynamisk niveau, forstået således, at når man påtager sig en diskursiv identitet i en samtale, vil vedkommende automatisk projicere sine samtalepartnere i en gensidig identitet – en identitet, der enten kan accepteres eller afvises. Det vil altså sige, når vi i en situation positionerer os selv som for eksempel historiefortæller og påbegynder en historie, vil vi samtidig positionere vores samtalepartnere som historiemodtagere.

Jeg vil, med Bucholtz & Halls (2005) fem principper, opsummere, hvad der er karakteristisk for den identitetsopfattelse, jeg har fremlagt i dette afsnit:

- (1) Identity is the product rather than the source of linguistic and other semiotic practices and therefore is a social and cultural rather than primarily internal psychological phenomenon.
- (2) Identities encompass macro-level demographic categories, temporary and interactionally specific stances and participant roles, and local, ethnographically emergent cultural positions.
- (3) Identities may be linguistically indexed through labels, implicatures, stances, styles, or linguistic structures and systems.

- (4) Identities are relationally constructed through several often overlapping, aspects of the relationship between self and other, including similarity/difference, genuineness/artifice and authority/delegitimacy.
- (5) Identity may be in part intentional, in part habitual and less than fully conscious, in part an outcome of interactional negotiation, in part a construct of others' perceptions and representations, and in part an outcome of larger ideological processes and structures.
(Bucholtz & Hall 2005:585)

Hvad angår deres første princip *the emergence principle*, gør de op med det traditionelle og statiske syn på identitet. Med *the positionality principle* udvides det traditionelle makrosociologiske syn på identitet til at omfatte både etnografiske kategorier og hyppigt skriftende interaktionelle positioner, og de anlægger derved, på samme måde som det var tilfældet for Agha (2007) og Blommaert (2005), et dialogisk og dynamisk syn på identitet. I det tredje princip, *the indexicality principle*, beskriver de, at identiteter konstrueres ved hjælp af forskellige lingvistiske ressourcer. I det fjerde princip, *the relationality principle*, fremstilles identitet som et relationelt fænomen, idet de anlægger det synspunkt, at identiteter aldrig kan stå alene, men derimod altid må tillægges social mening i forhold til andre identiteter eller andre sociale aktører (Bucholtz & Hall 2005:599). Således tilslutter de sig det dialogiske princip, som jeg har tidligere har beskrevet. Endelig argumenterer de med *the partialness principle* for, at identiteter ikke altid er intentionelt konstruerede. De afviser således ikke den betydning, tilsigtede sociale handlinger spiller i konstruktionen af identiteter, men argumenterer for, at inter-aktionelt identitetsarbejde også involverer vanemæssige praksisser og større ideologiske processer og strukturer.

På baggrund af det identitetsbegreb, jeg her har fremlagt, kan jeg konkludere, at identitetskonstruktion er en dynamisk performativ proces, der finder sted i interaktionen mellem mennesker, hvilket giver os mulighed for at forhandle og skifte mellem forskellige identitetstræk. Derfor må vi erkende, som Blommaert (2005) også er inde på, at identitetsarbejde først og fremmest kommer an på detaljerne i samspillet mellem mennesker, mens de store sociale kategorier, som mand vs. kvinde, perker vs. dansker, rig vs. fattig osv., kun fortæller en lille del af historien.

I de følgende tre kapitler belyser jeg mine deltageres identitetsarbejde i forskellige sammenhænge. Fokus for næste kapitel er konstruktion og forhandling af identiteter associeret med skoleambitioner og rapkultur.

KAPITEL 6: RAPIDENTITETER OG SKOLEAMBITIONER

6.1 Introduktion

I dette kapitel beskæftiger jeg mig med, hvordan mine deltagere konstruerer og forhandler identiteter i interaktionen med hinanden i henholdsvis skole- og fritidsrelaterede sammenhænge. De identiteter, jeg fokuserer på her, er identiteter, der er associeret med rapkultur og positiv skoleorientering. I studier af børn og unges identitetskonstruktioner finder man, at orientering mod skolen eller andre institutioner styret af voksne ofte anvendes til at signalere tilhørsforhold eller markere afstandtagen til forskellige sociale grupper og kategorier. Dette er beskrevet blandt andet hos Eckert (1989), Quist (2005) og Mægaard (2007). Der er forskellige måder, hvorpå de unge kan orientere sig mod skolen, og de normer og værdier den repræsenterer. Eksempelvis kan de markere afstand eller tilhør til skolen, udtrykt på den måde de orienterer sig mod skolerelaterede praksisser. Dette kan eksempelvis være i kraft

af, hvordan de forholder sig til eller taler om lektier, deres lektievaner, eller den måde de opfører sig på i undervisnings-situationer. Endvidere viser Eckert (1989) i sit studie af unge på Belten High, at unge også i kraft af deres brug af skolens faciliteter kan udvise accept af eller modstand mod skolen.

Hvilke kategorier eller identiteter, der er dominerende i undersøgelser af unge i skolen, varierer fra studie til studie. En tendens er dog, at identiteter, der signalerer gadesmarthed og sejhed, oftest er forbundet med negative holdninger til skolen, og mod de normer og værdier denne repræsenterer (Eckert 1989, Quist 2005). Tendensen er altså, at gadesmarthed og positiv skoleorientering ikke er to aspekter, der lader sig forene. Dette er også en antagelse, der kommer til udtryk i forbindelse med de stereotype forestillinger af kategorierne ”sej” og ”stræber”. I mit studie af unges identitetskonstruktioner i skole- og fritids-relaterede sammenhænge finder jeg imidlertid, at positiv orientering mod skolen og gadesmarthed er to aspekter, der bliver konstrueret som sammenhængende. Begge har jeg endvidere i kapitel 4 beskrevet som karakteristiske for mine deltagere. Jeg viser altså i dette kapitel, hvordan positiv skoleorientering og rapidentiteter fungerer side om side. Desuden belyser jeg, at disse konstruktioner ikke er reserverede til bestemte sammenhænge, men snarere interaktionelt bestemte. Endelig ser jeg i dette kapitel også på, hvilke sproglige træk mine deltagere anvender i konstruktionen af disse.

Kapitlet er struktureret således, at jeg i afsnit 6.2 ser på, hvordan mine deltagere konstruerer sig selv som seriøse rappere, samt i denne forbindelse belyser, hvordan de konstruerer forholdet mellem rapmusik og skole. Dernæst ser jeg i afsnit 6.3 på de enkelte identitetstræk, der er knyttet til positiv skoleorientering, og hvordan disse bliver konstrueret, tilskrevet og forhandlet som ressource på tværs af forskellige situationer inden for skolens institutionelle ramme og i deres fritidsliv.

6.2 Seriøs rapidentitet og skoleambitioner i sameksistens

Konstruktionen af seriøs rapidentitet er hos mine deltagere imidlertid ikke udelukkende forankret i deres interesse for at rappe. At fremstå som en seriøs rapper bliver endvidere i nogle situationer forbundet med, at man også tager skolen seriøst. Således belyser jeg i dette afsnit, hvordan mine deltagere konstruerer seriøs rapidentitet, men beskriver også, hvordan dette identitetsaspekt fungerer side om side med positiv skoleorientering i forskellige situationer. I afsnit 6.2.1. tager jeg udgangspunkt i mine deltageres raptekster og belyser hvilke identitetsaspekter, der her kommer til udtryk. Afsnit 6.2.2 omhandler, hvorledes mine deltagere i et gruppeinterview konstruerer en forbindelse mellem rapidentiteter og skoleambitiøse identiteter, hvorved de genforhandler de traditionelle stereotyper ”sej” og ”stræber”. Med afsnit 6.2.3 får vi et indblik i, hvordan mine deltagere skriver deres raptekster. Vi bliver i denne forbindelse vidne til, hvor meget identitetskonstruktion fylder i denne proces. Endelig belyser jeg, hvordan forholdet mellem positiv skoleorientering og rapidentiteter bliver gjort til genstand for forhandling, hvilket er beskrevet i afsnit 6.2.4. Men først til gennemgangen af mine deltageres raptekster.

6.2.1 Identitetsaspekter i drengenes raptekster – etablering af en seriøs rapidentitet

Mahmoud, Bashaar og Isaam brænder for rapmusik og rapkultur, og det er noget, der karakteriserer deres hverdag på mange forskellige måder, bl.a. i forhold til det tøj de går i, den musik de lytter til, de videoer de ser på YouTube (i skolen og i klubben) (se kapitel 4) og ikke mindst i den måde de konstruerer sig selv på i interaktionen med andre. Ud over at lytte til rapmusik skriver de også selv raptekster, som de optræder med i deres gruppe til forskellige arrangementer. I gruppens navn indgår ordet ”G”, som er en forkortelse for ordet ”gangster”. Jeg har endvidere observeret ”G” anvendt i forbindelse med tiltale eller hilseritualer, eksempelvis i form af ytringen: ”sker der G”. Jeg vil i dette afsnit fokusere på to af mine deltageres numre.

Det første nummer blev lagt ud på YouTube i foråret 2008, mens det andet nummer er fra sommeren 2009. Mellem disse to numre er der sket et interessant skift, i den måde drengene fremstiller sig selv på i deres tekster. I deres andet nummer bryder de eksplicit med gangsterrappen og den gangsterattitude, der har været gennemgående i deres tidligere numre, og i stedet for begynder de at fremstille sig som seriøse rimmagere. Omdrejningspunktet for dette afsnit er således en belysning af, hvordan drengene genopfinder sig selv mellem de to numre. Første uddrag er fra deres første nummer:

Uddrag 6.1: Første nummer

Mahmouds vers:

”det er hårdt liv jeg har rodet mig ud i
skænderi og politi
det hele er forbi
der var altid skyderi
det er svært at leve i den her fucking krig”

Omkvæd:

”Hvilke gader Bronx Kriminelle og vold hvor vi kommer fra er
der intet kontrol”(4x)

Isaams vers:

”må jeg begynde med at fortælle om mig selv
der hvor vi alle sammen var kriminelle
hvorfor lige det her er det bare fordi vi er fler’
er det bare fordi vi er fler’ aha
se om ikke alle disse gyder gyder
og ser om mine homies som lov de bryder stikker hinanden ned
sir til politiet ja min kniv den gled”
(YouTube juli 2008)

Mahmoud fremstiller sig i sit vers som en, der har en barsk problemfyldt tilværelse, hvor der ikke er noget håb for fremtiden. Den virkelighed han konstruerer, er præget af konfrontation med politiet, skyderier, vold og krigstilstande. På baggrund af dette konstruerer han, hvad man kan kalde en

maskulin gangsteridentitet med paralleller til gangsterrappens rå tekstunivers og bandemiljøer.

Isaam fremstiller sig ligeledes som en rå gangster i sit vers, hvor han tegner et billede af sig selv som en kriminel, der lever i et rå bandemiljø sammen med sine ”homies”. Knivstikkeri og konfrontation med politiet er også hverdagskost i den virkelighed, Isaam konstruerer. I omkvædet trækker de paralleller til en amerikansk gangsterrapkultur, idet de rapper om New York bydelen Bronx, som er et af de fattigste kvarterer i metropolen. Bydelen har endvidere været hjemsted for Bashaars store rapidol Tupac Shakur (2pac), hvis portræt ofte pryder de T-shirts, Bashaar går i. Således bliver temaerne vold, kriminalitet, kaos og gangsterrap også slået an som temaer i omkvædet. På baggrund af dette uddrag kan man anskue etableringen af denne gangsteridentitet som en fælleskonstruktion blandt mine deltagere. Hvordan mine deltagere anvender identitetstræk associeret med gangsteridentitet som ressource i deres selvfremsættelse, vil jeg bl.a. beskæftige mig med i Kapitel 7. I uddrag 6.2, der er fra deres andet nummer, skal vi imidlertid se, hvordan mine deltagere konstruerer et helt andet billede af sig selv og deres omgivelser:

Uddrag 6.2: Andet nummer

Mahmouds vers:

”Vi er mini ghetto gourmet
lad mig lige prøve at argumentere
jeg er en rapper du må respektere
plus de rim jeg laver de eksploderer
jeg er en rapper der rapper om mit liv
gider ikke spille smart og være aggressiv”

Omkvæd:

”I ved jo godt hvem vi er
står på scenen og vi tør
poesi og harmoni
gangster rap lad mig være fri”

Isaams vers:

”Ryk dig ryk dig giv noget plads
for [gruppens navn] skal optræde de skal give den max gas
jeg er bare en knægt der optræder
du skal ikke tage fejl for jeg ik’ en gangster eller hustler
hør lige hør lige hør efter
jeg er bare en rapper
der skriver mine egne tekster
tak for du gad at høre på mig
eow wannabes i er et smukt eksemplar”
(YouTube maj 2009)

Det er tydeligt at se, at der her er tale om en helt anden selvfremstilling. Frem for den aggressive gangsteridentitet, som vi så fremstillet i uddrag 6.1, konstruerer Mahmoud, Isaam og Bashaar, hvad man kan kalde en seriøs rapperidentitet. ”Seriøs” er en betegnelse, mine deltagere selv introducerer, da jeg i gruppeinterviewet taler med dem om deres musik. I Mahmouds vers er vold, konfrontation og skyderier erstattet af ”argumenter” og ”rim”. I omkvædet ekspliciterer de endvidere distancen til gangsterrappen, idet de rapper: ”gangster rap lad mig være fri”. I Isaams vers fremstiller han sig som en rapper, der udelukkende fokuserer på at optræde og skrive sine egne tekster. Han tager også afstand fra gangsterrappens rå univers, idet han understreger, at han hverken er en ”gangster” eller ”hustler”. Det er altså nogle helt andre værdier, der kommer til udtryk i dette nummer. De identiteter, som Mahmoud, Isaam og Bashaar konstruerer i deres raptekster, kan karakteriseres som deres rappersona. Stilskiftet mellem de to numre er således et udtryk for, at mine deltagere redefinerer dette, således at de i deres tekster nu fremstår som seriøse rappere frem for hardcore gangsters. Man kan på baggrund af dette argumentere for, at deres rap er blevet mere individbaseret frem for stereotypbaseret, som vi så det fremstillet i deres første nummer. At de i deres andet nummer fremstiller sig som ”anti-gangsta”, skal ses i lyset af, at Mahmoud rapper: ”vi er mini Ghetto Gourmeter”. Således markerer han en forbindelse til rapbevægelsen ”Ghetto Gourmet”. ”Ghetto Gourmet” er et initiativ oprettet af

musikeren Joseph Mbida, der består af en sammenslutning af ”hiphopværksteder” fra forskellige såkaldte ghettoer i Danmark. På ”Ghetto Gourmets” hjemmeside, skriver Mbida om projektet:

”Da mange af de unge fra "ghettoerne" ikke er vandt til at blive taget alvorligt af voksne og ikke har stor tiltro til pædagoger, møder **Rap Akademiet** de unge der hvor de er og snakker deres sprog. Hip hop er en subkultur, der har eksisteret i Danmark siden begyndelsen af 80'erne. Det er en god indgangsvinkel til at forsøge at påvirke de unge i en positiv retning og at lære dem at bruge deres evner og udnytte deres ressourcer [...] Gennem rap, sang, musik og video-produktion giver **Ghetto gourmet** de unge en mulighed for at realisere sig selv, lære at samarbejde, overholde mødeaftaler og få selvtilid og selvværd. Altså opbygge et fundament hvorpå de kan skabe en meningsfuld tilværelse uden vold og kriminalitet” (Mbida 2008).

”Ghetto Gourmet” er altså ud over at være et musikalsk initiativ, der samler raptalenter fra ”de danske ghettoer”, også et projekt, der bidrager til social integration blandt unge. Mbida giver endvidere på hjemmesiden udtryk for, at dette selvfølgelig ikke sker alene ved at rappe og spille musik. Han mener dog, at det gennem musikken er muligt at skabe en kontakt til de unge og på den måde hjælpe dem og give dem nogle værktøjer, de kan bruge til at få deres hverdag til at fungere. ”Ghetto Gourmets” første projekt var at lave en cd, der, ifølge Mbida: ”ville tage røven på det danske land og vise at ghettoerne har andet at byde på end hvad dagspressen normalt hævder”. Således artikulerer Mbida her en diskurs om pressens stereotype fremstillinger af minoritetsunge. At mine deltagere redefinerer deres rappersona, skal således ses i lyset af deres tilknytning til ”Ghetto Gourmet”, hvorved det er klart, at deres identitetskonstruktioner er påvirket af aktiviteterne i dette rapfælleskab. I afsnit 6.2.2 belyser jeg, hvordan drengene selv italesætter stilskiftet mellem deres to numre. Her ser jeg endvidere på, hvordan de konstruerer

forholdet mellem deres rappersona og deres øvrige tilværelse som unge på Amager.

6.2.2 Rapidentitet og skoleambitioner

Uddrag 6.3 er fra et gruppeinterview, hvor mine deltagere bl.a. beretter om, hvordan de som individer er blevet mere seriøse og modne i tiden mellem de to numre. Inden uddraget taler vi om deres raptekster, og jeg har i denne forbindelse læst op af deres to numre (uddrag 6.1 og 6.2). Da jeg er færdig med at læse op af det første nummer og vil fortsætte med det andet, bliver jeg afbrudt af Isaam:

Uddrag 6.3a: Rappen redede os kan man sige

- 1 Andreas: <men også prøv at høre> [>]
  - 2 Isaam: <jamen det er fordi hør nej men hør> det er
  - 3 fordi for lang tid siden ikke
  - 4 Andreas: mm
  - 5 Isaam: så var vi sådan nogen hardcore <kriminelle>
  - 6 [>] børn (.) sådan nogen kriminelle vi var [/]
  - 7 Bashaar: <minigangsters> [<]
  - 8 Bashaar: vi <pjækkede fra timerne> [>1+2]
  - 9 Isaam: <men nu nu nu> [<1]
  - 10 Mahmoud: <jeg er ikke nogen kriminel> [<2]
  - 11 Isaam: nu er vi ændrede til nogle bløde søde
  - 12 mennesker og vi kommer altid med et <stil>
  - 13 [>]
  - 14 Andreas: <okay> [>] <må jeg lige prøve> [>]
  - 15 Mahmoud: <vi kommer altid med et smil ikke stil> [<]
  - 16 Isaam: med et smil fr [/] fra vores første sang øh [titel]
  - 17 til nu har vi ændret os meget og blevet mere
  - 18 positive mennesker
  - 19 Bashaar: blevet mere modne
  - 20 Isaam: og det er <et godt fremskridt for os> [>]
  - 21 Andreas: <prøv lige at se jeg har> [<]
- ((jeg læser op fra deres andet nummer))
(Gruppeninterview, Mahmoud, Bashaar og Isaam, 28.05.09)

Isaam afbryder mig for at forklare, at de ikke længere er sådan, som de fremstår i deres første nummer. Han forklarer mig i linje 5-8, suppleret af Bashaar, at de før i tiden var nogle ”kriminelle børn” eller ”minigangsters”, som pjækkede fra timerne. Idet Isaam skal til at berette om, hvordan de er i dag, bliver han afbrudt af Mahmoud i linje 10. Her giver Mahmoud udtryk for, at han i hvert tilfælde ikke er kriminel. Isaam er i denne forbindelse i linje 9 meget ivrig efter at fortælle, at de har ændret sig fra den gang. Fra linje 11 beretter han, suppleret af Bashaar og Mahmoud, om, hvordan de har ændret sig til nogle positive og modne ”bløde søde mennesker”, der i øvrigt altid kommer med et smil. At de har formået at ændre sig til det bedre, kategoriserer Isaam i linje 20 som et ”godt fremskridt” for dem. Inden jeg ser nærmere på de identitetskonstruktioner, der kommer til udtryk her, skal vi have resten af uddraget med. Efter jeg har læst op fra deres andet nummer, spørger jeg dem, om det er deres liv, de rapper om i deres tekster:

Uddrag 6.3b: Rappen redede os kan man sige

1	Isaam:	så vi var fra [første nummer] til [andet
2		nummer] er vi ændret meget
3	Andreas:	hvad er der sket
4	Bashaar:	vi er blevet mere modne
5	Isaam:	ja og vi er begyndt at tage det seriøst rappen
6		før var vi bare sådan nogle knægte
7		ballademagere men nu gider vi ikke spille
8		smart og være aggressiv
9	Bashaar:	og før kan jeg huske i fjerde klasse at øh vi
10		hele tiden pjækkede fra timerne vi løb væk fra
11		[navns] timer og sådan noget
12	Isaam:	vi var rigtig nogle små bøller men nu (.) efter
13		rappen (.) rappen reddede os kan man sige
14	Bashaar:	har reddet os, også selve skolen har vi taget
15		mere seriøst
16	Isaam:	mm så
17	Andreas:	er det rigtigt
18	Bashaar:	ja
19	Mahmoud:	<før jeg lavede ikke> [>] så meget lektier før

- 20 Bashaar: <for eksempel jeg jeg>
 21 Isaam: vi kan takke vores manager Joseph Mbida <for
 22 det her> [>]
 23 Bashaar: <prøv at hør jeg er> [<] gået fra nul to til ti og
 24 tolv (1.3) bare fra fjerde og her og og nu
 25 Andreas: er det rigtigt
 26 Bashaar: ja
 27 Andreas: er det så meget
 28 Bashaar: ja
 29 Mahmoud: jeg er også begyndt at få ti og tolv <€> [>] i
 30 stil og fremlæggelse
 31 Bashaar: <ha> [<]
 ((griner kort og lavt))
 32 Andreas: mm
 33 Mahmoud: før jeg var helt færdig til engelsk jeg kunne
 34 kun sige hvad var det
 35 Bashaar: I got nuggets
 36 Mahmoud: ja <ha> [>]
 37 Andreas: <ha> [<]
 38 Mahmoud: nu jeg ka [/] kan godt snakke den bedre
 (Gruppeinterview, Mahmoud, Bashaar og Isaam, 28.05.09)

Isaam svarer ikke direkte på mit spørgsmål, men betoner, at de som personer har ændret sig meget fra deres første til deres andet nummer, ligesom han også forklarede det i uddrag 6.3a. Således svarer han indirekte på mit spørgsmål, idet man kan argumentere for, at han her sætter lighedstegn mellem deres rappersona og deres liv i øvrigt, idet han konstruerer en forbindelse mellem deres individuelle udvikling og den udvikling, der er i deres numre. Da jeg i linje 3 spørger mere specifikt ind til, hvad der er sket, svarer Bashaar, at de er blevet mere modne, hvilket han også sagde i uddrag 6.3a. Isaam tilføjer herefter, at de er begyndt at tage rappen mere seriøst, og han forklarer, at de ikke længere er ”ballademagere” eller gider: ”at spille smart og være aggressiv”. Isaam citerer således i sit svar en linje fra Mahmouds vers i deres andet nummer (uddrag 6.2), hvorved der yderligere indikeres en forbindelse mellem deres personlige modning og deres raptekster. Bashaar ekspliciterer i

linje 9-11, at den ballade, Isaam refererer til, er skolerelateret, idet han beretter om, hvordan de plejede at pjække fra timerne og løbe væk fra en bestemt lærers timer. Det samme kom til udtryk i uddrag 6.3a. I forlængelse af deres opførsel dengang karakteriserer Isaam dem i turen efter som nogle små bøller. Det er tydeligt at se, at forklaringerne i denne del af uddraget og i uddrag 6.3a ligner hinanden meget. Forskellen er dog, at de i denne del af uddraget ikke bruger termerne ”minigangsters” eller ”kriminelle børn”, men i stedet bruger termerne ”ballademagere” og ”bøller”, hvorved de fremstår mindre hårde i denne del af uddraget.

I linje 12-13 forklarer Isaam, hvordan rappen ”reddede” dem. Således fortsætter han i samme socialiseringsterminologi, som han også trak på i uddrag 6.3a, hvor han karakteriserede deres udvikling som et ”godt fremskridt” for dem. Isaam leverer således, hvad man kan karakterisere som en stereotyp konstruktion af dem som minigangsters, der er blevet klogere. De trækker således på samme diskurs om rapmusik som element i social integration, som deres manager Joseph Mbida også gør i beskrivelsen af projektet ”Ghetto Gourmet”. At rappen reddede dem, bliver af Bashaar i linje 14-15 forbundet med, at de nu også er begyndt at tage skolen mere seriøst, hvorved det fremstår, at rap og et seriøst forhold til skolen hænger sammen. Dette forhold vil jeg belyse mere indgående senere. Isaam bekræfter i linje 16, at de er begyndt at tage skolen mere seriøst, hvilket jeg bliver en anelse overrasket over i linje 17. Bashaar bekræfter, at det altså er tilfældet, hvorefter Mahmoud i linje 19 opfølgende beretter, at han ikke lavede så mange lektier før i tiden. Isaam markerer i linje 21-22, ligesom Bashaar gjorde det i linje 14-15, at rapidentitet og positiv skoleorientering hænger sammen, idet han giver udtryk for, at de kan takke deres manager Joseph Mbida for, at de nu er begyndt at tage skolen seriøst. Han står endvidere sammen med nogle andre rappere bag et projekt, hvis formål er at integrere rapmusik som led i skoleundervisningen – et projekt, som mine deltagers klasser deltog i sammen med en række andre københavnske 8. klasser i efteråret 2009.

Bashaar fortsætter i linje 23-24, hvor Mahmoud slap, og fortæller meget entusiastisk om, hvordan han også er begyndt at få bedre karakterer i skolen, hvilket jeg igen bliver en anelse overasket over i linje 25 og 27. I linje 29 byder Mahmoud ind og fortæller, at han altså også klarer sig godt i skolen nu. Dette kan ses som et forsøg på at overgå Bashaar, idet Mahmoud nu præciserer, at det både er i stil og fremlæggelse, han er blevet bedre. I linje 33 og 38 uddyber han yderligere, hvordan han har forbedret sig i skolen, idet han forklarer, at han også er blevet bedre til engelsk, som han før var: ”helt færdig til”. Således konstruerer Mahmoud, i samspil med Bashaar, en ambitiøs skoleidentitet, hvor de bruger det at være ambitiøs i skolen som en ressource til at overgå hinanden.

I konstruktionen af dem selv som seriøse rappere og som ambitiøse skoleelever anvender de unge en række sproglige træk, der kan identificeres som senmoderne urban ungdomsstil (Madsen 2008:145). Hos Mahmoud finder vi tre træk, der kan identificeres som tilhørende denne stil. For det første anvender han ordstillingen ASV i et tilfælde, hvor V2 er forventet i standarddansk. Det ser vi et eksempel på i linje 33, hvor han siger: ”før jeg var helt færdig til engelsk”. I linje 38 finder vi et eksempel på brug af samme syntaks, idet han siger: ”nu jeg ka [/] kan godt snakke den bedre”. For det andet udtaler han ikke stød i to ord, som man kunne forvente udtalt med stød i standarddansk blandt unge i København. Dette er tilfældet i de to forekomster af ordet ”før” i linje 19. Endelig har han en anvendelse af fælleskøn, som er afvigende fra standarddansk, idet han i linje 38 siger: ”nu jeg ka [/] kan godt snakke *den* bedre”.

Hos Isaam finder jeg også træk, der kan identificeres som senmoderne urban ungdomsstil. I linje 8 har han ikke stød, der hvor man i standarddansk har stød i ordet ”smart”. I samme linje har han endvidere hovedtryk på både ”spille” og ”smart” i ytringen: ”gider ikke spille smart og være aggressiv”, hvilket er et træk Quist (2000:154) beskriver, blandt de minoritetsunge

hun undersøger. Endvidere har Isaam kort a i smart, hvor man ville forvente længere a udtale i standardnær udtale. Phrao & Hansen (2005, 2006) beskæftiger sig blandt andet med udtale af vokaler i deres eksperimentelle studie af prosodiske træk blandt henholdsvis unge københavnere med dansk som modersmål og unge københavnere med et andet modersmål end dansk. I denne forbindelse finder de systematiske forskelle i udtalen af vokaler mellem disse to grupper, hvilket involverer udtalen af korte og lange vokaler. Phrao & Hansen (2005, 2006) finder, at minoritetstalere ikke i samme udstrækning differentierer mellem lange og korte vokaler i deres udtale, som majoritetstalere gør. Hvad angår Bashaar, udtaler han i linje 14 ”selve”, ”skolen” og ”seriøst” med addentalt s, hvilket er blandt de træk, Maegaard (2007) finder, er mere frekvent blandt minoritetsunge end majoritetsunge. De træk, jeg har fremhævet her, er alle beskrevet som træk, man finder hos senmoderne polykulturelle unge i urbane storbymiljøer (Madsen 2008, Maegaard 2007 og Quist 2000).

Senmoderne urban ungdomsstil er, ifølge Madsen (2008:146), kendetegnet ved at være tilskrevet værdier som ”streetwise”, ”perkersprog” eller ”gadesprog” og maskulinitet. Jonsson (2007) beskriver også, hvordan lignende lingvistiske praksisser blandt unge i urbane miljøer i Sverige er relateret til værdier associeret med gadesmarthed og maskulinitet. Selvom mine deltagere her fremstiller sig som ambitiøse i skolen, opgiver de ikke denne stil og derved deres urbane maskulinitet. Det interessante ved dette eksempel er nemlig, at vi ser, hvordan mine deltagere her både fremstiller sig selv som ambitiøse i skolen og som seriøse rappere. Denne kombination af både at være gadesmart og fremstille sig som god i skolen, finder Madsen (2008:221) også eksempler på blandt hendes unge tækwondokæmpere.

Dette uddrag illustrerer altså, hvordan mine deltagere i interaktionen med hinanden og mig reartikulerer de traditionelle stereotyper ”sej” og ”stræber”, således at det fremstår, at man godt kan være en seriøs rapper og gadesmart, samtidig med at man fremstiller sig som ambitiøs vedrørende skolen. Således

kan vi konkludere, at de to identiteter ikke udelukker hinanden, og at senmoderne urban ungdomsstil indgår i konstruktionen af dem begge. Yasmin, en pige fra deres klasse, fremstiller dem også som gadesmarte og ambitiøse på samme tid, idet hun i et interview fortæller om, hvilke typer der kendetegner drengene i klassen. Hun fortæller:

Yasmin: øh Anas han er i hvert tilfælde matematiknørden
Astrid: okay
Yasmin: øh ja og hh Mahmoud han er begge dele han har altid styr på sine lektier men han er også sådan lidt (0.9) den seje type (.) sådan (2.3) øh Isaam er også det samme

(Interview, Yasmin, 08.12.09)

Yasmin karakteriserer altså her både Mahmoud og Isaam som typer, der både har styr på deres lektier, men også er: ”den seje type”. Hun tilskriver dem således både identiteter associeret med skoleambitioner og sejhed, hvorved det fremstår, at hun, ligesom mine deltagere gav udtryk for i uddrag 6.3b, anser det for muligt, at disse to identiteter kan fungere sammen. Således bryder hun også med den stereotype forestilling om, at gadesmarthed er forbundet med negativ orientering mod skolen.

Vi har, ud over forbindelsen mellem positiv skoleorientering og rapidentiteter, set, at mine deltagere i interviewet konstruerer en forbindelse mellem deres rappersona og deres fritidsliv, hvor disse heller ikke synes konstrueret som adskilte. Vi har allerede set eksempler på, hvordan drengene konstruerer deres rappersona i deres tekster i afsnit 6.2.1, og vi har i dette afsnit bl.a. set, hvordan de forklarer forskellige identitetsaspekter i deres tekster. I afsnit 6.2.3 får vi chancen for at ”komme bagom kuglepennen” på en af drengenes nye tekster. Her får vi et indblik i, hvordan de i tekstskrivningsprocessen er yderst bevidste omkring, hvordan de kommer til at fremstå i deres tekster.

6.2.3 Fra "Gangsters" til "Generation"

Ligesom mine deltagere har ændret stil i deres tekster, har de også ændret navnet på deres gruppe, fordi de var trætte af, at folk kaldte dem for gangstere. Dette fandt jeg en dag ud af ved et tilfælde, hvor jeg var henne på skolen for at lave en aftale om at foretage flere optagelser med mine deltagere. Det var svært at finde en dag, hvor vi alle kunne mødes, og på et tidspunkt i løbet af de logistiske forhandlinger kom vi ind på, at jeg skulle til Norge med de andre, som eleverne kendte fra forskergruppen. De spurgte derfor ind til, hvad vi skulle deroppe:

Jeg fortæller dem, at jeg skal holde oplæg om det interview jeg lavede med dem. Jeg fortæller dem, at jeg skal tale om det, at de gerne ville tages mere seriøst som rappere og gangsters, og at de også er begyndt at gå mere op i skolen og sådan noget. De siger: "ja præcis", men understreger at de ikke vil kaldes gangsters mere. De er trætte af, at folk kommer og kalder dem gangsters på grund af deres navn, så nu er de begyndt at fortælle folk, at "G" ikke står for "gangster", men i stedet står for "generation". Jeg siger, at det var godt, de rettede mig, og at jeg nok skal huske at "G" ikke står for gangster, når jeg fortæller om dem. Det er første gang jeg hører den nye tolkning af "G" (Feltdagbog, Andreas, d. 16.09.09).

Her giver Isaam og Bashaar udtryk for, at de er trætte af, at de bliver kaldt gangsters på grund af deres navn. For at imødegå dette har de besluttet at ændre betydningen af "G", således at det ikke længere betyder "gangster", men derimod "generation". Jeg bringer dette emne op, da jeg nogle måneder senere interviewer Isaam. Han fortæller, at de nu er begyndt at skrive deres navn uden forkortelser på plakater osv., således at folk ikke tager fejl og tror, at "G" står for "gangsters". Dog tilføjer han, at de i deres tekster stadig benytter forkortelsen "G". At der nu er to betydninger af ordet "G", kan godt være svært at holde styr på.

Således fremstår det i hvert tilfælde for Mahmoud, hvilket uddrag 6.4 vidner om.

Jeg har i uddrag 6.4 fanget de unge i en situation, hvor de diskuterer en af deres nye raptekster. Uddraget er fra en trådløs optagelse i klubben, hvor Mahmoud og Isaam taler om, hvor langt de er med de forskellige numre, de har gang i. Mahmoud rapper i denne forbindelse en del af et nyt vers, for at vise Isaam, hvad han har lavet. I begyndelsen rapper han så hurtigt, at man ikke kan høre, hvad han siger, men kun fornemme flowet. En enkelt linje er dog rappet mere tydeligt end de andre, og det er da også her, Isaam stopper Mahmoud for at diskutere indholdet. Her er hvad Mahmoud rapper:

Uddrag 6.4: Hvad mener du med G?

- 1 Mahmoud: vil du være en G eller ligesom os vil du være
- 2 en gangster eller en <bowse:r xxx> [>]((rapper
- 3 så hurtigt man ikke kan høre ordene)) xxx ha
- 4 Isaam: <hvad hvad> [<]
- 5 Isaam: nej en gang til vil du være en G eller være
- 6 ligesom os
- 7 Mahmoud: ja ((tøvende)) og så rimede jeg en eller andet
- 8 med en gangster og bo:ws
- 9 Isaam: så hvis de mener hvis dem der spørger hvad
- 10 mener du med G
- 11 Mahmoud: gangster du ved
- 12 Isaam: <G> [>]
- 13 Mahmoud: <nej ups> [<] ((udtales "oups"))
- 14 Isaam: nej mand din b [/] idiot jeg sværger (.) hvis du
- 15 vil være en G og være ligesom os altså vi
- 16 mener <G det g[/]> [>]
- 17 Mahmoud: <nej vil du være> [<] G eller være ligesom os
- 18 eller
- 19 Isaam: en ja (.) eller vil du (.) vil du være en G eller
- 20 være ligesom os
- 21 Mahmoud: ja: ((tøvende))
- 22 Isaam: eller vil du vil du være en G (.) og være
- 23 ligesom os (.) elle [/] eller eller og fordi ved og

24 så mener vi det er fordi vores G altså
25 [gruppens] G's det står for generations forstår
26 du
27 Mahmoud: ja
28 Isaam: mm vil du være en generation og være ligesom
29 os eller vil du være en G fordi der er to G
30 Mahmoud: jeg ved det ikke mand
(Trådløs optagelse, Mahmoud & Bashaar, 06.10.09)

Efter dette diskuterer de videre, og når i fællesskab frem til, at teksten skal lyde: ”vil du være en gangster eller være ligesom os”. I løbet af dette uddrag diskuterer de, hvilke ord de skal bruge for at få tekststykkets budskab til at stå klarest frem – altså om man vil være gangsters eller være ligesom dem. Omdrejningspunktet for deres diskussion er linjen: ”vil du være en G eller være ligesom os vil du være en gangster eller en bowser”, som Mahmoud rapper i første linje. ”Bows” er ikke et udtryk jeg kendte til, da jeg først stødte på det. Jeg spørger derfor Mahmoud, som fortæller, at det er amerikansk slang for ordet ”boss”. Endelsen ”er” kan ses som et forsøg på at få ordet til at rime på gangster. Hvad forskellen på at være gangster og bowser er, kan vi ikke se i uddraget. Men det er imidlertid her Isaam stopper Mahmoud og gentager linjen højt for sig selv. I linje 7 bekræfter Mahmoud, noget usikkert, at det var det han rappede. Isaam spørger i linje 9-10, hvad Mahmoud vil svare, hvis nogen spørger ham, hvad han mener med ”G”. Mahmoud svarer hurtigt: ”gangster du ved” i linje 11, hvorefter han udbryder: ”nej ups”. Det fremstår herved som om, han godt er klar over, at han har svaret forkert. At dømme efter Isaams reaktion i linje 14 er han enig i, at Mahmoud er forkert på den.

Efter at have kaldt Mahmoud en idiot, går Isaam i gang med at finde ud af, hvordan linjen skal lyde, således at de ikke fremstår som gangstere i teksten, alt imens han prøver at forklare Mahmoud, hvad der er galt. Fra linje 14 til 23 kommer de hver især med et forslag til, hvordan linjen skal lyde. I linje 21 giver Mahmoud tøvende sin accept til Isaams forslag. Der er i hvert tilfælde meget, der tyder på, at Isaam opfatter Mahmouds svar

som tøvende, idet han i linje 23-26 begynder at forklare, hvordan det hele hænger sammen. Her forklarer han, at deres gruppes "G" står for "generations", hvilket Mahmoud giver udtryk for, at han forstår i linje 27. Isaam tilføjer i turen efter, at man enten kan være en "generation" og være ligesom dem, eller man kan være en "G", og han fastslår i linje 29, at der altså er tale om to former for "G". Dette har Mahmoud tydeligvis svært ved at holde styr på, idet han svarer Isaam med et opgivende: "jeg ved det ikke mand". Efter noget tids yderligere diskussion, får de teksten til at passe, hvorefter Mahmoud går rundt og øver den.

I dette uddrag konstruerer mine deltagere sig altså som "seriøse rappere" frem for "gangstere", hvilket etableringen af "generations" frem for "gangsters" i gruppens navn også er et eksempel på. Det, at de er sammen om at arbejde med deres tekster, vidner også om, at de identitetskonstruktioner, der kommer til udtryk i numrene, med fordel kan anskues som fælleskonstruktioner. Endvidere er der et aspekt af sociale forhandlinger i dette uddrag, idet Isaam sætter Mahmoud på plads i forhold til betydningen af ordet "G".

På baggrund af mine analyser i afsnit 6.2.1, 6.2.2 og 6.2.3 kan vi konkludere, at mine deltagere i deres raptekster, og over for mig i interviewet, ikke ønsker at forbindes med gangsterrap eller gangsterattitude. Det er noget, der hører fortiden til, og de nu vil genkendes som "generationen" af seriøse rappere. Vi skal dog senere se eksempler på, hvordan de i andre situationer anvender identiteter, der er associeret med gangsterattitude, sejhed og maskulinitet som ressource i interaktionen med deres omgivelser (se kapitel 7). I afsnit 6.2.2 så vi, hvordan mine deltagere konstruerede en forbindelse mellem skoleambition og seriøs rapidentitet, hvilket muliggør at disse kan fungere sammen. At gadesmarthed, rapkultur og skoleambitioner konstrueres som sammenhængende, står i modsætning til, hvad der i tidligere studier af unges identitetskonstruktioner i skolen er forbundet med positiv skoleorientering. Eksempelvis forbindes gadesmarthed og sejhed hos Quist (2005) og Eckert (1989) med negative

holdninger til skolen, og de normer den repræsenterer. I det følgende afsnit tager jeg denne konstruktion op igen, men denne gang som led i forhandling af forholdet mellem skole og rap.

6.2.4 Konstruktion og forhandling af forholdet mellem skole- og rapidentiteter

Det er ikke alle unge, der ligesom Mahmoud, Bashaar og Isaam er af den opfattelse, at rap og skole har noget med hinanden at gøre. I uddrag 6.5 karakteriserer Madiha, som er en pige fra klubben, rap som noget, der står i vejen for at få en uddannelse, og dermed ikke noget man bør prioritere frem for sine lektier. Uddraget er fra en trådløs optagelse i klubben, hvor Mahmoud og Bashaar sidder i cafeen og arbejder med en rap om klima. Det er en opgave, de har fået i forbindelse med, at der skal være en temadag på skolen om klima. Den er skolerelateret i den forstand, at de har fået lov til at slippe for at lave almindelige lektier i to dage. Nogle af de andre drenge fra klubben og de to klubmedarbejdere er også til stede i lokalet. Jeg er også til stede i klubben på dette tidspunkt, men befinder mig ikke i samme lokale som Bashaar og Mahmoud, da jeg spiller Bordtennis med Shahid og nogle af de andre. På et tidspunkt spørger Mahmoud, om temperatur staves med "P". Bashaar svarer "ja selvfølgelig", men vil alligevel se, hvordan Mahmoud har stavet ordet:

Uddrag 6.5: Lav jeres lektier i stedet for og få jer en uddannelse

- 1 Bashaar: okay lad mig høre hvordan du har skrevet til
- 2 temperatur
- 3 Mahmoud: T E M <P E> [>]
- 4 Bashaar: <hov se må jeg> [<] se må jeg ikke lige (3.2)
- 5 ha ha ((overlegent)) (0.9) det er helt du er helt
- 6 færdig jo
- 7 Mahmoud: hvorfor
- 8 Bashaar: du er helt ude at skide
- 9 Mahmoud: hvorfor
- 10 Bashaar: tror du det er sådan man staver til det

- (0.8)
- 11 Mahmoud: er det ikke
- 12 Bashaar: temperaturen (0.5) <turen> [>]
- 13 Mahmoud: <ja> [<] ja
(0.9)
- 14 Bashaar: temperatuREN [!!] ((slår flere gange i bordet))
- 15 (1.6) tempRARA (1.5) turen ha ((overlegent))
(1.5)
- 16 Mahmoud: er det sådan det
- 17 Bashaar: ja ja T M (.) <T E M> [>]
((lyden af en dør der går op))
- 18 Madiha: <hvad er det for noget lav raptekster> [<] lav
19 jeres lektier i stedet for og få jer en
20 <uddannelse> [>]
- 21 Bashaar: <PRA> [<]
- 22 Mahmoud: fuck dig <jeg er ligeglad mand> [>]
- 23 Bashaar: <okay temperaturen> [<] stiger så sluk din el
- 24 Mahmoud: temperaturen ja den (0.5) temperaturen ja den
25 <stiger> [>]
- 26 Madiha: <kom nu lav> [<] jeres lektier få en
27 uddannelse (.) rap koran tror I at I får penge
28 for det
- 29 Bashaar: HVOR MEGET TROR DU JEG FIK I
30 FRANSK I DAG (.) TI: [!!] HISTORIE FIK
31 JEG TOLV MATEMATIK FIK JEG TI: [!!]
32 LAD VÆRE MED AT SNAKKE WALLAH
(2.0)
- 33 Madiha: hvor skulle jeg vide det fra (.) ØH JA ØH I
34 FORHOLD TIL ANDRE HVAD FIK DU
35 MOUD ((kælenavn))
- 36 Bashaar: Mahmoud fik sgu også ti
- 37 Mahmoud: TI [!!] (.) I FYSIK OG KEMI (1.2) TOLV I
38 BIOLOGI
- 39 Dreng: HVAD xxx ((uforståeligt til Madiha))
- 40 Madiha: hold din kæft
- (Trådløs optagelse, Mahmoud og Bashaar, 06.10.09)

Der er to aspekter, som belyses i dette uddrag. For det første fokuserer jeg på positiv skoleorientering som social ressource i drengenes selvfremsstilling, og for det andet ser jeg på forhandling af forholdet mellem skoleambitioner og rapidentitet. Med det første aspekt introducerer jeg temaet i afsnit 6.3, som omhandler deltagernes anvendelse af skoleorientering som ressource til at konstruere sig selv som *ambitiøse* og *gode* og andre som *uambitiøse* og *dårlige* i forhold til skolerelaterede aspekter. Og det er det, vi skal se illustreret i uddragets første del (linje 1-22).

Bashaar indleder uddragets første del med, at han vil høre, hvordan Mahmoud har stavet til ordet "temperatur". Mahmoud staver i linjen efter ordet højt for ham, men afbrydes af Bashaar, der vil *se*, hvordan Mahmoud har stavet det. Efter en pause på 3.2 sekunder, hvor vi må formode, at han kigger på Mahmouds papir, bryder Bashaar i linje 5 ud i en overlegen latter, hvorefter han tilføjer: "du er helt færdig jo". Således giver han udtryk for, at Mahmoud har stavet ordet forkert. Mahmoud vil i linje 7 vide, hvorfor det er forkert, men i stedet for at forklare det gentager Bashaar blot, at Mahmoud: "er helt ude at skide". Mahmoud kan tydeligvis ikke bruge dette til noget, idet han i turen efter igen spørger, hvorfor det er forkert. Bashaar gentager retorisk i linje 10: "tror du det er sådan man staver til det", hvorved han på den ene side påpeger Mahmouds manglende stavekundskaber, mens han på den anden side fremstiller sig selv som en bedre staver. Efter en kort tænkepause svarer Mahmoud: "er det ikke", hvilket resulterer i, at Bashaar gentager ordet for ham. Efter en pause på 0.5 sekunder gentager han kun de to sidste stavelser i ordet. Mahmoud reagerer tydeligvis ikke på dette, hvorfor han fortsætter med at gentage ordet. Denne gang supplerer han med at banke i bordet og sætte emfase på ordets sidste stavelse. Da dette efter 1.6 sekunder heller ikke har resulteret i en reaktion fra Mahmoud, prøver Bashaar i linje 15 at isolere bogstaverne "R" og "A" i ordet, men dette reagerer Mahmoud heller ikke på. Efter en pause på 1.5 sekunder udtaler han grinende ordets to sidste stavelser. I forhold til den måde Bashaar agerer i linje 1-22, kan man argumentere for, at Bashaar etablerer noget, der

minder om et lærer-elevforhold mellem dem, hvor han tilskriver Mahmoud rollen som den dumme elev, der ikke kan stave. I linje 16 spørger Mahmoud, om han nu har stavet det rigtig, hvilket Bashaar svarer ja til. Alligevel fortsætter Bashaar i sin lærerrolle, idet han fortsætter sin ”staveundervisning” ved igen at begynde at stave ordet for Mahmoud. I linje 22 udbryder Mahmoud: ”fuck dig jeg er ligeglad mand”, hvorved han markerer, at han har fået nok.

Bashaar morer sig i denne første del af uddraget over Mahmouds stavekundskaber, hvilket særligt kommer til udtryk i linje 5 og 15, hvor han griner overlegent. Han opnår i denne del af uddraget både at fremstille Mahmoud som en med dårlige stavefærdigheder, alt i mens han fremstiller sig selv, som en der er god til denne skolerelaterede aktivitet. Mahmouds udbrud i linje 22, hvor han siger fra, tyder på, at Mahmoud oplever det således. Her fremstår det som om, han ikke accepterer, at Bashaar gør grin med ham, og derved ikke accepterer hans identitetstilskrivninger. Hans reaktion er således et udtryk for, at der ikke er overensstemmelse mellem deres opfattelser af situationen. Bashaar konstruerer endvidere i uddraget stavefærdigheder som en ressource, der er forbundet med høj status, mens Mahmouds stavevanskeligheder forbindes med lav status. Herved trækker han på en allerede eksisterende skolediskurs om stavefærdigheder, som noget der forbindes med ressourcestærke elever. Denne del af uddraget er altså en blanding af skolerelaterede (diskussion af ortografi og teksten er til en klimadag) og raprelaterede aktiviteter (opbygning af en raptekst i forhold til et beat). Den resterende del af uddraget må altså ses i lyset af dette.

Uddragets anden del (linje 22-40) indledes med, at Madiha kommer ind ad døren og siger: ”hvad er det for noget lav raptekster lav jeres lektier i stedet for og få jer en uddannelse”. Først hører drengene ikke hvad hun siger, idet de stadig skændes, eller også overhører de hendes kommentar. Inden vi går videre, skal det nævnes, at Madiha tidligere på optagelsen har siddet sammen med Bashaar og rapped med for sjov på

teksten og stillet en masse spørgsmål om hvilke ord, der rimer på hinanden. Således er hun godt klar over, at de sidder og arbejder på en tekst, idet hun kommer ind ad døren. Hvorvidt hun er klar over, at det er noget, de laver til klimadagen, ved jeg ikke.

I linje 26 gentager hun igen, at de hellere burde lave deres lektier, og tilføjer: ”rap koran tror I at I får penge for det”. Nu reagerer de på hendes provokation, idet Bashaar råbende svarer igen. Han fortæller om sine høje karakterer i fransk, matematik og historie, og for at lukke munden på hende tilføjer han forstærkende: ”lad være med at snakke wallah”. Herved fremstår det som, at han argumenterer mod hendes påstand om, at det er useriøst at lave rapmusik. Endvidere kan hans reaktion ses som et udtryk for, at han genkender hendes stereotype fremstilling af forholdet mellem rap og skole. Efter en pause på 2.0 sekunder siger hun i linje 33: ”hvor skulle jeg vide det fra”, hvorved det fremstår som om, hun accepterer hans argumentation.

I samme tur efter en kort pause forsøger hun sig igen. Denne gang retter hun opmærksomheden mod Mahmoud, idet hun råbende spørger, hvordan det ser ud med hans karakterer. I første omgang er det Bashaar, der svarer, idet han siger: ”Mahmoud fik sgu også ti”. Mahmoud følger råbende op på dette og meddeler hende, at han også har fået topkarakterer i fysik-kemi og biologi. Herefter går Madiha (man kan høre, at hendes stemme er længere væk). Om hun går i protest, eller om hun accepterer deres forklaringer, er svært at vurdere på baggrund af uddraget. Det er imidlertid tydeligt at se, at Bashaar og Mahmoud argumenterer mod hendes holdninger, hvorved de også her konstruerer skole og rap som noget, der kan fungere side om side. Vi ser også her et skift, i den måde Mahmoud fremstilles på, idet Bashaar konstruerer ham som god i skolen, efter Madiha kommer. De fremstår således her som en enhed i fælles front mod Madiha, hvor det modsatte var tilfældet, da Bashaar gjorde grin med Mahmouds stavekundskaber.

Egentlig er det lidt ironisk, at Madiha giver udtryk for sine holdninger om forholdet mellem skole og rap i en situation, hvor Mahmoud og Bashaar rent faktisk sidder og arbejder med en skolerelateret opgave. Dette er der mindst to mulige forklaringsmodeller på. Enten er hun ikke klar over formålet med deres arbejde, eller også kan hun ikke skelne denne situation, fra når de arbejder med andre raptekster. Selv fandt jeg også først ud af, at det var et nummer, de skulle opføre til temaugen, da jeg senere lyttede til optagelsen. Da jeg så dem arbejde i klubben, faldt det mig aldrig ind, at de sad og ”lavede lektier”. Noget andet, der tyder på, at denne raptekst ikke kun er en skoleopgave, er, at den indgår i deres almindelige sæt, når de er ude at optræde. Det er imidlertid interessant at se, hvordan rap i denne situation bliver en skolerelateret ressource, de unge kan benytte, til at formidle det de ved om klima fra deres temauge. Et lignende eksempel på at rap blev integreret i en skolemæssig sammenhæng, så jeg omkring en måned efter denne episode, hvor deres klasser meldte sig til projektet ”Vi KBH’R Kampagnen, Byen Kalder”. I denne forbindelse skulle deres klasser skrive en raptekst under kyndig vejledning af en række københavnske rappere, som mine deltagere kendte i forvejen. Senere skulle de tilmeldte skoler opføre deres nummer på det københavnske spillested Vega. Projektet blev integreret i et danskfagligt forløb om lyrik. I dette tilfælde var det tydeligt, at mine deltagere igen kunne drage nytte af deres rapfærdigheder i en skolerelateret sammenhæng, og at skolen forstod at inddrage deres interesser i processen.

Orientering mod skole- og raprelaterede aspekter er også i dette afsnit beskrevet som fungerende ved siden af hinanden. I dette tilfælde integreres de endda i samme praksis. Jeg har endvidere belyst, hvordan skolerelaterede praksisser bliver integreret i de unges sociale forhandlinger uden for skolens institutionelle ramme både i form af diskussion af ortografi og fremhævelse af karakterer. Endvidere vidner dette uddrag også om, at karakterer, et skolerelateret aspekt, er noget de unge orienterer sig mod og anvender til sociale forhandlinger i en fritids-kontekst. Vi skal i næste afsnit se nærmere på, hvordan mine

deltagere konstruerer, tilskriver og forhandler identiteter associeret med positiv skoleorientering i forskellige situationer.

6.3 Identiteter associeret med skoleorientering som ressource i forskellige situationer

De identiteter, jeg kategoriserer som forbundet med positiv og negativ skoleorientering, er konstruktioner, hvor de unge fremstiller sig selv eller andre som seriøse eller useriøse, ambitiøse eller uambitiøse, gode eller dårlige i forhold til skolerelaterede aspekter, som vi allerede har set det illustreret i de foregående afsnit. Identiteter associeret med positiv skoleorientering er ikke noget, mine deltagere kun anvender som ressource inden for skolens institutionelle rammer, idet de, ligesom vi så med konstruktionen af seriøse rapidentiteter, også anvender skoleambitioner som led i deres selvfrestilling i mange andre situationer. Jeg behandler dette i to separate underafsnit. I det første underafsnit belyser jeg, hvordan mine deltagere anvender positiv skoleorientering som led i konstruktionen af sig selv som *ambitiøse* eller *dygtige* i skolen. I denne forbindelse perspektiverer jeg til deres klubpædagogers udtalelser om drengenes interesse for skolen. I det andet underafsnit fokuserer jeg på, hvordan orientering mod skolen indgår som ressource i forbindelse med at tildele andre rollen som *uambitiøse* eller *dårlige* i forhold til skolerelaterede aspekter. I dette afsnit ser vi endvidere, hvordan disse kategorier bliver gjort til genstand for forhandling mellem de unge.

6.3.1 Konstruktion og tilskrivning af skolerelaterede identiteter

I uddrag 6.6 følger vi Bashaar, Isaam og Tahir på en tur til det lokale pizzeria, hvor de skal købe mad i det store frikvarter. På pizzeriaet møder de Hassan, som er en dreng fra niende klasse. Mens de venter på at få deres pizzasandwiches, viser han dem en Ipod, han lige har fået. Både Bashar og Isaam insinuerer, at det må være hælervarer, da de ikke mener, Hassan har råd til den. Hassan kommenterer ikke dette. Bashaar har, siden de forlod skolen, givet udtryk for, at de ikke har tid nok til at gå til

pizzeriaet, inden de igen skal have timer. Han er dog alligevel gået med. Efter at de har ventet længe på deres mad, siger Bashaar:

Uddrag 6.6: Der er altid plads til forbedringer er der ikke

- 1 Bashaar: Isaam vi er færdige
  - 2 Isaam: kan vi ikke nå det
  - 3 Bashaar: du er så dum dig mand (4.3) hvem har du nu
  - 4 Isaam: matematik
  - 5 Bashaar: shi:t (2.3) jeg har historie jeg har vikar det er
  - 6 okay
  - (4.6)
  - 7 Hassan: jeg går hjem (.) jeg gider kun have tre timer
  - 8 fysik (1.4) jeg mener det
  - (1.9)
  - 9 Bashaar: går du bare hjem
  - 10 Hassan: hvad
  - 11 Bashaar: går du bare hjem
  - 12 Hassan: ja hvorfor ikke
  - 13 Bashaar: pas din skole ligesom os
  - 14 Hassan: jeg er færdig med mine skriftlige eksaminer (.)
  - 15 der er ikke noget at gøre mere
  - (1.7)
  - 16 Bashaar: jo du kan lære (.) der er altid plads til
  - 17 forbedringer er der ikke
  - 18 Hassan: ja: nej det er der ikke
- (Selvinitieret optagelse, Isaam, 26.05.09)

I dette uddrag konstruerer Bashaar sig selv og Isaam som ambitiøse skoleelever, idet han dels giver udtryk for, at det er vigtigt at passe sin skolegang, og at det dels er vigtigt at møde til tiden, med mindre man altså har vikar. At det for Bashaar fremstår som vigtigt at komme til tiden, kan man udlede af deres samtale i linje 1-5. I første linje giver Bashaar udtryk for, at de "er færdige", forstået på den måde, at de får problemer, fordi de kommer for sent. Isaam opfatter det i hvert tilfælde således, idet han spørger, om de ikke kan nå det. At dømme efter Bashaars ytring i linje 3 bebrejder han Isaam, at de kommer for sent, idet

han siger: ”du er så dum dig mand”. Efter en pause på 4.3 sekunder spørger Bashaar, hvem Isaam skal have i næste time for at finde ud af, hvor slemt det står til. Da Isaam svarer matematik, udbryder Bashaar: ”shit” og tilføjer: ”jeg har historie jeg har vikar det er okay”. Således fremstår det som om, at det ikke er problematisk at komme for sent, hvis man har vikar, hvor det derimod er en anden sag, hvis man skal have en af sine faste lærere. At Bashaar her antyder, at der er mindre respekt omkring vikarer end de faste lærere, er et billede, der stemmer godt overens med de observationer, jeg (og forskergruppen) gjorde i den periode, hvor jeg fulgte de unge på skolen, idet vi observerede, at de unge ofte var markant mere urolige, når der var sat vikar på timerne.

I linje 7 giver Hassan, den noget ældre dreng fra niende, udtryk for, at han tager hjem, fordi han ikke gider mere end tre timers fysik. Derefter følger en pause på 1.4 sekunder. Hassans reaktion på pausen er, at han tilføjer: ”jeg mener det”, hvilket, ud over at understrege det sagte, kan tolkes som et forsøg på at fremkalde en respons. Efter yderligere en pause på 1.9 sekunder spørger Bashaar da også i linje 9, om han bare går hjem. Han gentager dette kort efter, da Hassan tilsyneladende ikke hører det. I linje 12 svarer Hassan ”ja hvorfor ikke”, hvorved han fremstår som ligeglad med skolen. Bashaar reagerer på dette ved at opfordre Hassan til at passe sin skole, ligesom de gør, hvorved han konstruerer et billede af dem som fornuftige skoleelever. Hassan giver i turen efter udtryk for, at han har givet op, idet han siger, at han ikke kan gøre mere nu, fordi han er færdig med sine skriftlige eksaminer. At give op er øjensynlig ikke en gyldig forklaring i Bashaars univers, idet han argumenterer for, at han stadig kan lære, hvilket han yderligere forstærker ved at erklære: ”der er altid plads til forbedringer er der ikke”. Dette styrker yderligere Bashaars konstruktion af dem som ikke blot fornuftige skoleelever, men også som ambitiøse skoleelever, der har erkendt, at der altid er plads til at gøre det bedre. Hassan afviser dette argument i turen efter. Dog er der en lille tøven at spore i hans svar, da han siger ”ja”, før han afviser det med ytringen: ”nej det er der ikke”.

Det, der er særligt interessant i dette uddrag, er, at Bashaar konstruerer dem som fornuftige og ambitiøse skoleelever over for en ældre elev, der fremstår som ”sej” (ligger potentielt inde med hælervarer) og rebelsk i forhold til skolen. Egentlig synes jeg, at det er bemærkelsesværdigt, at Bashaar og Isaam i denne situation, over for en ældre elev, der ikke har den samme holdning til skolen som dem, holder fast i de værdier, de også tidligere gav udtryk for i gruppeinterviewet. Ydermere er det interessant, at Bashaar konstruerer dem som positivt orienteret mod skolen i en situation uden for skolen, hvor han ikke skal imponere lærere eller andre autoriteter. Min pointe er, at han ikke siger det for at opnå bedre karakterer eller på anden måde score points hos sine lærere. I forlængelse heraf kan man argumentere for, at konstruktion af dem som skoleambitiøse i denne situation er med til at styrke billedet af dem som en gruppe, for hvem, det at klare sig godt i skolen, er vigtigt.

Endvidere bekræfter det også min (og forskergruppens) opfattelse af, at mange af eleverne, særlig i den ene af klasserne, anser skolen for noget vigtigt. Således er der meget, der tyder på, at mine deltagere tager skolen seriøst, og at det er noget, de står inde for både over for hinanden og mig, som vi så det i gruppeinterviewet (uddrag 6.3 a&b), men også over for ældre elever og andre unge i klubben (uddrag 6.5). At mine deltagere tager skolen seriøst, er også en opfattelse, drengenes klubpædagoger Ilias og Ahmed deler. I uddrag 6.7 skal vi se, hvordan de særlig karakteriserer Mahmoud som ambitiøs i skolen:

Uddrag 6.7: Interview med Ahmed

Andreas: når du siger de er gode hvad tænker du så på altså gode i skolen eller
Ahmed: gode i skole passer deres øh lektier og det
Andreas: mm
Ahmed: altså Mahmoud Moud som <det> [>] vi kalder ham det som vi kalder ham for (.) hver dag (0.5)

tager han sin taske op og så sidder han og laver lektier

Andreas: <ja> [<]
 ((senere siger han))

Ahmed: det er den eneste dreng som synes jeg bare der laver sine lektier her (.) resten laver dem på lektiecafe eller

Andreas: mm

Ahmed: det gør han også men jeg synes bare han er rigtig god det er han

Andreas: ja fordi jeg har ikke set Isaam og Bashaar lave lektier så meget herhenne

Ahmed: nej

Andreas: det er mere Mahmoud ja
 (Interview med klubpædagog, Ahmed, 07.09.09)

I interviewet taler jeg med Ahmed om de unge i klubben. Han kommer selv ind på, at han synes, de er gode, hvilket jeg beder ham uddybe. Med ”gode” mener han, at de er gode i skolen og passer deres lektier. Han nævner herefter Mahmoud som et eksempel på dette, uden at jeg har spurgt ind til, hvem han mere specifikt tænker på. Han tilføjer herefter, at Mahmoud hver dag, når han kommer i klubben, tager sin taske frem og laver sine lektier. Mahmoud er endvidere, ifølge Ahmed, den eneste af mine deltagere, der regelmæssigt bruger klubben til at lave lektier. De andre gør det, ifølge ham, på lektiecafeer. Jeg ved fra samtaler med de unge, at Mahmoud også benytter sig af den lektiecafe, der ligger på hans gade sammen med Shahid og Anas, som begge også er meget ambitiøse med skolen. Også Ilias fremhæver Mahmoud, som en der går op i skolen:

Uddrag 6.8: Altså Mahmoud han er virkelig kvik

Ilias: de vil noget med med dem selv ikke

Andreas: mm

Ilias: via skolen og
 (1.0)

Andreas: ja (1.3) hvem hvem tænker du på altså i forhold til skole og sådan noget

Ilias: det er Mahmoud altså Mahmoud han er virkelig kvik altså øh (.) han prøver altså og jeg synes alle sammen de er virkelig kvikke det er det der har overrasket mig meget

Andreas: ja

Ilias: fordi da jeg var lille det var sådan

Andreas: ja det har også overrasket mig ret meget at de går så meget op i skolen

Ilias: de går meget op i skolen og lektier og sådan nogle ting og da jeg var ung altså i min (.) min alder så var det ikke skole det var ikke øh det var ikke lige mig (.) altså de fleste af mine venner det var skole det var ikke lige os det var sådan et værested for os (0.4) det var ikke sådan vi tog det seriøst

Andreas: mm

Ilias: det er der jeg synes de fleste unge at de fleste unge her på altså (.) jeg tror det (.) der er sket et eller andet med at der er mange af dem der virkelig koncentrerer sig med skolen og sådan nogle ting lige nu

Andreas: ja

(Interview med klubpædagog, Ilias, 02.09.09)

Jeg har i dette interview bedt Ilias beskrive, hvad det er for nogle unge, der går i klubben. I denne forbindelse karakteriserer han bl.a. de unge som nogle, der vil noget med sig selv gennem skolen. Han nævner også Mahmoud, ligesom Ahmed, da jeg spørger ind til, hvem han mere specifikt tænker på i forhold til at have ambitioner med skolen. Han karakteriserer endvidere Mahmoud som en kvik dreng, der virkelig prøver. Han tilføjer også, at han generelt synes, at de unge, der kommer i klubben, er kvikke, og han giver udtryk for, at det egentlig har overrasket ham meget, at de passer deres lektier og går op i skolen. I denne forbindelse drager han paralleller til sin egen ungdom (som ikke ligger ham så fjern igen, da Ilias var 20 år gammel, da interviewet blev fortaget). Han kan ikke genkende de unges forhold til skolen fra sin egen ungdom, hvor han og vennerne

mere så skolen som et værested, og ikke et sted man tog seriøst. Det er endvidere hans opfattelse, at der er sket noget med ungdommen, idet mange af dem: ”virkelig koncentrerer sig med skolen og sådan nogle ting”, som han afsluttende giver udtryk for.

Således konstruerer både Ilias og Ahmed mine deltagere, og særlig Mahmoud, som ambitiøse i forhold til skolen. Endelig tegner Ilias et billede af, at de er en del af en generation, der har et andet syn på skolen, end hans generation havde. At de uafhængigt af hinanden begge nævner Mahmoud som særlig skoleorienteret med hensyn til at passe sine lektier, er ikke tilfældigt. Hans seriøsitet med sine lektier er også noget, jeg har fået indtryk af, når jeg er kommet i klubben. I følgende dagbogscitat beskriver jeg, hvordan mit første besøg i klubben begyndte:

Da vi [Mahmoud og jeg] kommer ind, er der ikke andre end to pædagogmedhjælpere [i klubben]. Ahmed og Ilias. Mahmoud giver dem hånden, siger hej og forklarer hvem jeg er. Jeg hilser pænt. [...] Mahmoud siger, at han skal lave lektier, og at jeg bare kan se fjernsyn eller noget, hvis jeg vil. Jeg spørger, om jeg ikke hellere skal hjælpe ham lidt med lektierne, hvilket han gerne vil have. Vi laver nogle engelske oversættelser og skriver et fiktivt postkort [...] (Feltdagbog, Andreas, 19.03.09).

Som Ilias gav udtryk for, blev jeg også her overrasket over, at Mahmoud går så meget op i at lave sine lektier, og at der generelt i hans klasse, blandt mange af de unge, er enighed om, at skolen betyder noget. Grunden til, at jeg har inddraget Ilias og Ahmeds iagttagelser af de unge, der kommer i klubben, er, at jeg vil vise, at de ligesom jeg selv har en fornemmelse af, at mine deltagere, herunder særlig Mahmoud, prioriterer skolen også i fritiden. Jeg har imidlertid ikke inddraget dem for at vurdere, om mine deltagere er kvikke i skolen eller ej. Det er ikke formålet med afsnittet. Det jeg kan vise er, at de dels selv i forskellige

situationer konstruerer sig som ambitiøse i forhold til skolen, og at de dels bliver fremstillet som positivt skoleorienterede af andre, de omgås i deres fritidsliv. Vi skal nu se nærmere på, hvorledes skoleorientering indbyrdes bruges som ressource i forhandling af sociale relationer mellem mine deltagere.

6.3.2 Skoleorientering som ressource i forhandling af sociale relationer

I uddrag 6.9 ser vi, hvordan orientering mod skolen bliver forhandlet som ressource blandt mine deltagere. Det forholder sig således, at Bashaar, som hævn for en tidligere episode i gymnastik, ”sladrer” til optageren om, at Isaam kigger efter Mahmouds engelsklektier. På denne måde fremstiller han Isaam som uambitiøs med skolen eller som en uærlig elev. I analysen ser vi, hvordan denne fremstilling bliver gjort til genstand for forhandling i interaktionen mellem Isaam, Bashaar og Mahmoud.

Uddraget er fra et frikvarter, og Bashaar har lige fået optageren på. Kort efter går han ind til Mahmoud og Isaam, der sidder i deres klasselokale og laver lektier – eller rettere sagt, Isaam sidder og skriver af efter Mahmoud, som formodentlig har lavet lektierne hjemmefra. Mange af eleverne befinder sig stadig i klassen, men læreren Inger er ikke til stede før til sidst i uddraget. Idet Bashaar kommer ind i klassen, udbryder han henvendt til Isaam og Mahmoud:

Uddrag 6.9: Inger det er bare et nødstilfælde

- 1 Bashaar: yo Isaam yo Mahmoud hvad laver I
- 2 Mahmoud: har du hesterhale
- 3 Bashaar: hestehale ((spørgende))
- 4 Mahmoud: nej
(5.3)
- 5 Bashaar: nå Isaam kigger efter hva
- 6 Tahir: jeg har sådan nogle der
- 7 Bashaar: det er godt nok fordi jeg optager <ha> [>]
- 8 Dreng: <ha> [<]

- 9 Isaam: jeg sværger
- 10 Bashaar: ej slap af det gør jeg ikke
- 11 Isaam: jo du gør
- 12 Bashaar: nej den er ikke
- 13 Isaam: tag den xxx
((støj, det lyder som om han hiver fat i q
optageren))
- 14 Bashaar: den er ikke tændt mand
- 15 Isaam: fucking
- 16 Bashaar: hvad
- 17 Isaam: tag den ned
- 18 Bashaar: det er xxx det er mit job okay
- 19 Isaam: hold din kæft
- 20 Bashaar: hvad er der det er mit job mand jeg xxx læg
- 21 den fuckhoved
- 22 Dreng: ha
(2.2)
- 23 Isaam: det er et nødstilfælde
(1.3)
- 24 Philip: ubadabaidum ((synger))
- 25 Bashaar: <Isaam hvorfor kigger du efter mand> [>]
- 26 Mahmoud: <skal du have den på i dag når xxx> [<]
- 27 Isaam: det er et nødstilfælde
- 28 Bashaar: nå ja okay undskyld (1.0) Inger det er bare et
29 nødstilfælde
((siges direkte ind i optageren))
(1.4)
- 30 Isaam: dit fuck [/] dit fucking lille abe
- 31 Philip: abe eller sådan noget
- 32 Bashaar: jamen du beder selv om det (.) han kigger det
33 er engelsklektierne (2.5) den hedder the train
34 on the train
((siges direkte ind i mikrofonen))
- 35 Philip: jeg har lavet den der
- 36 Mahmoud: det der Isaam
- 37 Bashaar: det er fordi Isaam stak mig i dag i gymnastik
((siges direkte ind i optageren))
- 38 Mahmoud: Isaam det er kun dem de her tre (.) Isaam

- 39 Isaam: mm
- 40 Mahmoud: det er kun de her tre de her der er også de her
- 41 Bashaar: og han laver on the train
((siges direkte ind i optageren))
- 42 Isaam: FUCK YOU BASHAAR NU ER DET NOK
- 43 DIN fucking lille *afreq afreq* wallah
- Berb-dk: afreq: mongol
- 44 Philip: <*afreq* ha> [>]((råber det ud i klassen))
- Berb-dk: afreq: mongol
- 45 Bashaar: <og det er engelsklektier> [<] kopierne ha
((siges direkte ind i optageren))
- 46 Isaam: fuck you xxx
- 47 Bashaar: hallo dig hvad er det du gjorde i gymnastik du
- 48 stak mig selv
((Bashaar og Isaam skændes i noget tid over
det der skete i gymnastik))
- 49 Mahmoud: jeg dufter ahh (2.7) ((man kan høre at Inger er
- 50 tæt på)) så fuck you
- 51 Isaam: hvad er jeg sur
- 52 Mahmoud: prøv lige at lad være (.) lad VÆRE
- 53 Isaam: jeg er ikke sur på dig mand
- 54 Mahmoud: nej alligevel du skal lad lige være du må ikke
- 55 tage de fire sidste (.) synd
(Optagelse initieret af feltarbejder, Bashaar, 26.03.09)

Da Bashaar kommer ind i klassen, søger han straks Isaam og Mahmouds opmærksomhed, idet han udbyder: ”yo Isaam yo Mahmoud hvad laver I”. Bashaars hilsen bliver mødt med et spørgsmål, idet Mahmoud spørger, om han har fået ”hesterhale”. Dette spørgsmål fremstår umiddelbart besynderligt, og Bashaar synes i turen efter heller ikke at forstå det, idet han spørgende svarer: ”hestehale”. Dette lidt besynderlige spørgsmål hænger formentlig sammen med, at man tidligere på optagelsen har kunnet høre, at Bashaar sætter sit hår med vand inde på toilettet, mens han kommenterer, at han laver den samme frisure som en strithåret dreng fra sin klasse. Efterfølgende kan man høre, at han fortryder, idet han ikke kan få lagt håret ned igen.

Efter en pause på 5.3 sekunder henvender han sig i linje 5 i stedet til Isaam, hvor han drillende siger: ”nå Isaam kigger nok efter hva”. Kort efter tilføjer han: ”det er godt nok fordi jeg optager”, hvorved det fremstår som, at han ønsker at dokumentere eller udstille Isaams snyderi over for optageren og hermed for os, der senere skal høre optagelsen. Optageren bliver altså konstrueret som et potentielt talerør til os, der lytter til uddraget, hvilket vi skal se nærmere på senere. Der er meget, der tyder på, at Isaam opfatter optageren således, idet han i turen efter siger: ”jeg sværger”, hvilket kan opfattes som en indvending mod, at Bashaar optager. Bashaar opfatter det i hvert tilfælde således, idet han i linje 10 forsøger at bilde Isaam ind, at han ikke optager alligevel. Fra linje 11-18 forhandler de frem og tilbage, om hvorvidt optageren skal slukkes eller ej. Isaam forsøger (tilsyneladende) også at tage optageren fra Bashaar i linje 13 og 14.

Efter at Isaam gentagne gange har opfordret Bashaar til at slukke optageren, skifter Bashaar strategi. I linje 18 forsøger han nemlig at legitimere det, at han optager, ved at fremstille det som et job. Dette synes Isaam ikke at have meget til overs for, idet han blot svarer, at Bashaar skal holde sin kæft. Bashaar gentager, at det altså er hans job i linje 20-21 og beder efterfølgende Isaam give slip på optageren, idet han siger: ”læg den fuckhoved”, hvilket en af de andre drenge finder morsomt. Efter en pause på 2.2 sekunder opgiver Isaam tydeligvis at få Bashaar til at slukke optageren, idet han skifter strategi og i stedet begynder at begrunde, hvorfor han skriver af efter Mahmoud. I linje 23 begrunder han det med, at det er et nødstilfælde. Således kan man argumentere for, at han gør Bashaars tilskrivning til genstand for forhandling. Han ønsker altså ikke at fremstå uambitiøs eller uærlig over for dem, der ”lytter” med, hvilket han viser ved at karakterisere det som et nødstilfælde. Herved kan man argumentere for, at han søger at legitimere sine handlinger ved at fremstille dem som atypiske og derved stille sig selv i et bedre lys.

Efter en pause spørger Bashaar, nu i en mere anklagende tone: ”hvorfør kigger du efter mand”. Der er flere lag i denne ytring. På den ene side henleder han igen vores opmærksomhed på Isaams snyderi, mens han på den anden side også henvender sig direkte til Isaam i form af en anklage. Ved at anklage Isaam, fremstår det som, at han i denne situation tager afstand fra afskrivningen. Således kommer han selv til at fremstå bedre. Med denne ytring gør Bashaar endvidere, som man beskriver det inden for CA, Isaam *accountable* for sine handlinger. Beck Nielsen (2007:139) beskriver sådanne handlinger som meget almindelige og tilføjer endvidere, at der ofte kan opstå situationer, hvor folk gør sig selv eller andre ”accountable” for de handlinger, de foretager sig. Dette resulterer oftest i, som det er tilfældet her hos Bashaar, at der rejses krav om, at man forklarer sig eller tydeliggør, hvad man foretager sig. Isaam opfatter det tydeligvis således, idet han i turen efter endnu en gang redegør for, at han skriver af ved igen at karakterisere det som et nødstilfælde. Bashaar svarer: ”nå ja okay undskyld”. Efter en pause på 1.0 sekund gentager Bashaar i linje 28 Isaams forklaring direkte til optageren og markerer eksplicit, at han henvender sig til Isaams klasselærer Inger, idet han siger: ”Inger, det er bare et nødstilfælde”.

Det er første gang i uddraget, at Bashaar henvender sig direkte til optageren for at kommentere på Isaams snyderi. Således refererer han sig ikke kun til os fremtidige lyttere (jf. linje 7), men henvender sig endvidere eksplicit til Isaams klasselærer Inger. Herved kan man argumentere for, at Bashaar bringer sine drillerier op på et nyt niveau, idet han ved at inddrage Inger introducerer en faglig autoritet i interaktionen, som de unge har respekt for. Det bliver således tydeliggjort, at Bashaar vil mere end blot afkræve Isaam en forklaring. Han vil også udstille hans snyderi overfor Inger, som altså bliver konstrueret som tilstedeværende i kraft af optageren. Efter en pause på 1.4 sekunder udbryder Isaam i linje 30: ”dit fuck [/] dit fucking lille abe”. På baggrund af Isaams reaktion, kan man argumentere for, at han anerkender Inger indirekte og ikke-fysiske tilstedeværelse i samtalen. Der etableres således en ny situation i forholdet

mellem de allerede etablerede diskursive identiteter ”taler” og ”lytter” i samtalen (Zimmerman 1998:98), idet Bashaar her introducerer et fiktivt publikum i interaktionen i form af Inger og os, der lytter til optagelsen.

Bashaar fortsætter i linje 32-33 sin kommentatorrolle, idet han yderligere, henvendt til sit fiktive publikum, udspecificerer, at det er engelskopgaven ”on the train”, Isaam skriver af efter. Desuden legitimerer han yderligere sit forehavende, idet han giver udtryk for, at Isaam selv er ude om det. Senere i linje 37 uddyber han dette direkte henvendt til sit fiktive publikum og forklarer nu, at motivet for hans fremstilling af Isaam er hævn. Bashaar kommenterer videre i linje 41. Nu fremstår han nærmest som en sportskommentator, der kommenterer en sportsbegivenhed, idet han siger ”og han laver on the train”, med en dramatisk stemmeføring. På Isaams reaktion i turen efter ser det ud til, at hans tålmodighed er ved at være brugt op, idet han med senmoderne urban ungdomstil råber: ”fuck you Bashaar, nu er det nok din lille afreq wallah”. Dette er et godt eksempel på, at de unge anvender forskellige træk til at opnå, det de ønsker – i dette tilfælde til at markere en grænse. Afreq er ikke et ord, jeg tidligere har hørt drengene anvende, derfor spørger jeg dem i enkeltinterviewet, hvad det betyder. Bashaar fortæller, at det betyder ”din bums”, mens Isaam mener, at det betyder ”du er helt væk”, ”du er broke” eller ”du er done”. Ingen af de to ved, hvilket sprog det er tilskrevet, og Isaam kan ikke oversætte med ét ord, da jeg beder om det. Han kan dog fortælle, at han har hørt det fra Mahmoud. Mahmoud fortæller, at: ”det betyder mongol på mit sprog”. ”Afreq” er altså berbisk, og et ord Mahmoud har introduceret til de andre. Isaam har således indlemmet ”afreq” som et træk, han her anvender som ressource til at markere en grænse over for Bashaar. Hvad angår ”wallah”, anvendes det her forstærkende. Det vil altså sige, at Isaam her anvender træk, der både har karakter af at være forstærkende og anvendes i forbindelse med, at de ønsker at udtrykke gadesmæthed. Philip, som også er til stede, gentager grinende ordet ”afreq” i linje 44. Imens gentager Bashaar drillende, direkte i

optageren, at det drejer sig om kopisiderne til engelsklektierne. Dette udløser endnu et "fuck you" fra Isaams side.

Mahmoud, der tidligere i linje 36, 38 og 40 kun har deltaget i interaktionen i forhold til at hjælpe Isaam med afskrivning af lektierne, blander sig nu for første gang i samtalen mellem Bashaar og Isaam, idet han siger "jeg dufter ahh". Dette refererer til Bashaar og Isaams skænderi om, hvorfor Isaam havde stukket Bashaar til gymnastiklæreren, da han kunne lugte, at der var nogen, der ikke havde været i bad. Herved konstruerer han sig modsat Bashaar som "en god elev", der ikke forsøger at snyde læreren. Efter en pause på 2.7 sekunder udbryder han: "så fuck you". I pausen kan man høre, at Inger, som før kun var til stede i kraft af optageren, nu er kommet ind i lokalet, hvor hun snakker med nogle af pigerne fra klassen. Dette kan måske forklare, hvorfor Mahmoud i linje 51-55 beder Isaam stoppe med at skrive af, og ikke vil give ham de fire sidste opgaver. En anden forklaring kan være, at Isaam har hidset sig op. Dette kan udledes af Isaams reaktion i linje 53, hvor han siger: "jeg er ikke sur på dig mand". Dette ændrer ikke på Mahmouds beslutning, idet han efterfølgende siger: "nej alligevel...". Om vi tilslutter os den ene eller anden forklaring, ændrer ikke på, at Mahmoud markerer afstand til, at Isaam skriver af, og at det fremstår som en praksis, han ikke vil forbindes med. Det at skrive af er altså i dette tilfælde forbundet med at være uambitiøs i forhold til skolen og uærlig, hvilket både kan ses i forhold til Isaams modvilje mod, at Bashaar udstiller ham som uambitiøs over for optageren, men også i forhold til, at det er en praksis, Mahmoud ikke vil forbindes med, når der er en lærer tilstede. At skrive af efter hinanden er ikke altid, blandt mine deltagere blevet behandlet som noget problematisk. I andre situationer har jeg observeret, at de har skrevet af efter hinanden uden at behandle det på den måde, vi har set i dette uddrag.

På baggrund af min gennemgang kan vi konkludere, at Bashaar stiller Isaam i et dårligt lys ved at sladre til Inger og os lyttere om, at han skriver af efter Mahmoud. Herved fremstiller han ham som en uambitiøs eller uærlig elev. Denne konstruktion gør

Isaam til genstand for forhandling, idet han legitimerer sine handlinger ved at karakterisere dem som et nødstilfælde. Karakteristisk for tilskrivningen af identiteter i dette uddrag er, at Bashaar ikke på noget tidspunkt nævner kategorierne uambitiøs eller uærlig skoleelev. Derimod fremstiller han Isaam ved at henvise til de handlinger, der er forbundet med disse identitetskategorier. Den handling Bashaar orienterer sig mod, er det at skrive af, hvilket kommer til udtryk i linje 5: ”nå Isaam kigger efter hva”, linje 25: ”Isaam hvorfor kigger du efter mand” og linje 33: ”den hedder the train det er on the train”. Sådanne identitetstilskrivninger er, hvad jeg i Stæhr (2010, under udgivelse), med udgangspunkt i Antaki & Widdicombe (1998:2), betegner som identitetstilskrivning gennem orientering mod medlemsbundne aktiviteter. Bashaar behøver altså øjensynligt ikke at ekspliciterer de medlemskategorier, han tilskriver Isaam. Der opnås alligevel mellem drengene en fælles forståelse af hvilke identitetsbærende træk, der gøres relevante i interaktionen. En lignende måde at konstruere identiteter på ses også i Spindler Møller (2009a:151).

En anden vigtig pointe, i forhold til hvordan Isaam tilskrives disse identiteter, er, at Mp3-optageren indgår som et aktiv element i interaktionen blandt mine deltagere. Først rettes opmærksomheden mod os, der hører optagelsen i linje 7. Inger konstrueres endvidere i linje 28-29 eksplicit som tilstedeværende i kraft af optageren. I begge tilfælde tyder Isaams reaktioner på, at han accepterer disse konstruktioner. At integrere optageren, som en aktiv del af interaktionen på denne måde, er ikke ualmindeligt. Vi ser eksempler på lignende adfærd blandt henholdsvis unge og voksne hos Spindler Møller & Schøning (2009) og Stæhr (2010, under udgivelse).

I dette uddrag illustrerer jeg således, hvordan mine deltagere anvender negativ orientering mod skolen som ressource til at positionere hinanden som uambitiøse. I denne forbindelse har jeg endvidere belyst, hvordan orientering mod medlemsbundne aktiviteter indgår i mine deltageres identitetsarbejde i tilskrivningen af identiteter, der associeres med negativ orientering mod

skolen. I uddrag 6.10 belyser jeg, hvordan negativ skoleorientering bliver brugt som led i tilskrivning af identiteter i klubben.

Uddraget er fra en optagelse i klubben, hvor Bashaar og Mahmoud sidder i sofaen og ser på, mens Tahir og en af de andre drenge fra klubben spiller Fifa 2009. Jeg er også til stede, men sidder og snakker med en dreng i den anden ende af sofaen. Mens de spiller, snakker de om, hvem af pigerne fra et rapkursus, mine deltagere følger, der kan lide Mahmoud. Selma er også til stede, og hun overhører på et tidspunkt, at Mahmoud og Bashaar skal ringe til en, der hedder Louise. Hun spørger derefter drillende, om det er hende den blonde. Dette resulterer i, at Bashaar bryder ud i latter og forklarer, at Louise er en pædagog og ikke en af de piger, der er vilde med Mahmoud. Bashaar udnytter situationen til at drille Selma tilbage, idet han siger:

Uddrag 6.10: Han er også ekstra god i skolen

- 1 Bashaar: hvem kan du lide
- 2 Selma: jeg kan ikke lide nogen
- 3 Bashaar: ej lad nu være (.) hvad nu hvis vi hvis vi lige
- 4 nævner Ta [/] navnet
- 5 Mahmoud: Ta:hir
- 6 Bashaar: hvis vi ha
(1.7)
- 7 Tahir: hvad er der
- 8 Selma: hvad
- 9 Mahmoud: hvad sker der Tahir (1.6) ew ham ha
((i pausen spørger Ilias om de har set den nye Jay-Z video))
- 10 Selma: NE:J
- 11 Bashaar: WOOOW
((lyd man siger, når man insinuerer kæresteforhold mellem to personer))
- 12 Selma: NEJ DET ER RYGTER MAND
- 13 Bashaar: WOOW
- 14 Selma: rygter

15 Bashaar: slap a:f <slap af> [>]
 16 Mahmoud: <dig og Tahir> [<]
 17 Selma: rygter
 18 Bashaar: <giv mig en five giv mig en femkløver> [>]
 19 Tahir: <lad være med at spille dum Mahmoud> [>]
 20   skal jeg tæske dig nu eller hvad
 21 Mahmoud: Tahir har lært også at rappe lidt <xxx> [>]
 22 Bashaar: <HA> [<] han er også han er også ekstra god i
 23   skolen
 24 Mahmoud: ja <ha> [>]
 25 Bashaar: <ha> [<]
 26 Tahir: koran jeg giver xxx vil I ikke godt lade være
 27   med at snakke om mig
 (Optagelse initieret af feltarbejder, Bashaar, 17.06.09)

Isaam og Bashaar driller i linje 1-20 Selma med, at hun er vild med Tahir. Selma bliver sur, særlig over de drillende udbrud Bashaar kommer med i linje 11 og 13, hvor han råber: ”woow”, hvorved han insinuerer, at de har noget kørende. Dette afviser Selma som rygter i linje 14 og 17. Tahir bliver også provokeret af Bashaar og Mahmouds drillerier, hvilket kommer til udtryk i linje 19-20, hvor han truer Mahmoud med tæsk. Dette udgør rammen for det, der videre sker i linje 21 og 22.

I linje 21 siger Mahmoud: ”Tahir har også lært at rappe lidt”, efterfulgt af noget man ikke kan høre på grund af Bashaars latterbrøl. Dette understreger blot ironien i hans ytring. Bashaar tilføjer efterfølgende: ”han er også ekstra god i skolen”, hvor det nu er Mahmouds tur til at grine. Ordet ”ekstra” understreger endvidere ironien i deres tilskrivning. Her fremstiller de altså Tahir som både god i skolen og som en, der kan rappe. Begge er egenskaber, vi tidligere har set dem vurdere som forbundet med høj status (jf. afsnit 6.2.2). I denne sammenhæng kan man argumentere for, at de nu også konstrueres som egenskaber, pigerne er vilde med, idet de indgår i Mahmoud og Bashaars salgstale til Selma. Mahmoud og Bashaar fremhæver således Tahirs ”bedste” sider over for Selma. Sagen er den, at Tahir hverken kan rappe eller er særlig god i skolen. Hvor Selma før

var det primære mål for deres drillerier, inddrager de også nu Tahir, som de med deres ironiske tilskrivninger fremstiller som dårlig til at rappe og dårlig i skolen. Tahirs reaktion i linje 26, hvor han beder dem lade være med at snakke om ham, vidner om, at han opfatter deres tilskrivning som negativt ladet.

Der er flere aspekter på spil i dette uddrag. For det første fremstiller de rappetalent og skoleevner, som noget der er attraktivt hos pigerne og derved forbundet med høj status. For det andet driller de Tahir med, at han er dårlig i skolen og ikke kan finde ud af at rappe, og de fremhæver samtidig sig selv som hans modsætninger, idet de besidder de høj-status-kvaliteter, som Tahir ikke har. Endelig vidner uddraget om, at skolesucces betyder noget blandt de unge, hvilket Tahirs reaktion i linje 26 og 26 vidner om. På baggrund af mine analyser i afsnit 6.3 kan vi konkludere, at positiv skoleorientering anvendes som led i mine deltageres selvfremsstilling i en række forskellige fritidssituationer og i en række situationer i skoletiden, og at skoleambitioner vægtes som noget betydningsfuldt i forhold til de unges sociale relationer i begge sammenhænge.

6.4 Positiv skoleorientering og rapidentitet i sameksistens

Jeg har i dette kapitel fokuseret på konstruktion, tilskrivning og forhandling af henholdsvis positiv skoleorientering og rapidentiteter i interaktionen mellem mine deltagere. Jeg har endvidere illustreret, at mine deltagere konstruerer en forbindelse mellem disse identiteter i en række forskellige sammenhænge. Endelig viser dette kapitel også, hvordan henholdsvis skoleambitioner og rapidentiteter er identiteter, mine deltagere konstruerer og forhandler på tværs af henholdsvis skole- og fritidssituationer.

Jeg indledte således kapitlet med at vise, hvordan mine deltagere i deres raptekster, i løbet af en periode på godt et år, går fra at fremstille sig selv som gansterrappere til at konstruere en seriøs rapperidentitet. Forandringerne i deres tekster anskuede jeg som et udtryk for, at de redefinerer deres rappersona. I gruppeinter-

viewet italesatte de forandringerne i deres raptekster, og de konstruerede her en forbindelse mellem forandringerne i deres raptekster og deres øvrige personlige udvikling. Her gav de udtryk for, at de ikke længere ville opfattes som gangsters, men i stedet som seriøse rappere. At de markerede denne forbindelse, anskuede jeg som et udtryk for, at de satte et lighedstegn mellem deres rappersona og deres øvrige skole- og fritidsliv. I denne forbindelse gav de udtryk for, at det var rappen, der ”reddede” dem og medvirkede til deres gode ”fremskridt”. Således trak de på den samme diskurs om rapmusik som element i social integration, som deres manager, Joseph Mbida, også gjorde i beskrivelsen af projektet ”Ghetto Gourmet”. Vi må således antage, at redefineringen af deres rappersona er påvirket af deres involvering i rapfælleskabet ”Ghetto Gourmet”. Måske netop fordi deres rappersona og deres øvrige liv ikke behandles adskilte, er det vigtigt for dem at fremstå på den rigtige måde i deres raptekster. Dette fremgik tydeligt af processen omkring skabelsen af et nyt nummer, som vi så i uddrag 6.4. Mine deltagere konstruerer altså både rapidentitet i deres raptekster og i interaktionen med hinanden i forskellige situationer. På baggrund af dette kan man argumentere for, at deres raptekster udgør en ressource, som de kan anvende på linje med interaktionelt identitetsarbejde.

Et andet centralt fokuspunkt i kapitlet var forholdet mellem rapidentiteter og skoleambitioner. I denne forbindelse så vi, hvordan mine deltagere forbandt det at være en seriøs rapper med at være seriøse omkring skolen. Således konstruerede de positiv skoleorientering og rapidentiteter som to identiteter, der er sammenhængende. I kraft af dette argumenterede jeg for, at mine deltagere genforhandler de traditionelle stereotyper ”sej” og ”stræber”, hvorved de gør det muligt både at være seriøse omkring skolen, samtidig med at de fremstiller sig som seriøse rappere. I forbindelse med dette belyste jeg, hvordan de sprogligt anvender en række træk tilskrevet senmoderne urban ungdomsstil i konstruktionen af disse identiteter – en stil der er associeret med sej maskulinitet og gadesmarthed (Madsen 2008, Jonsson 2007). Således argumenterede jeg for, at de, selvom de

konstruerer sig som seriøse omkring skolen, ikke giver afkald på deres gadesmarthed. Madsen (2008:237) finder noget lignende hos de minoritetsunge, hun undersøger:

“[...] the participants also challenged and renegotiated stereotypical assumptions. This was most clearly the case in the combinations of linguistic practices associated with urban youth (such as late modern urban youth style, tabooed expressions, code-mixing, and ritual insulting practices) and practices associated with strong orientation towards school success (such as bragging about marks and engaging in a spelling competition), which resulted in constructions of integrated schoolwise and streetwise identities.”

Madsen (2008) finder altså her, på samme måde som jeg beskriver det blandt mine deltagere, at skoleambitioner, gadesmarthed og rapkultur konstrueres som sammenhængende. Det interessante i denne forbindelse er, at sådanne stilistiske praksisser, hvor unge konstruerer gadesmarthed i andre undersøgelser af unges identitetskonstruktioner, er forbundet med negative holdninger til skolen (Quist 2005, Eckert 1989). At gadesmarthed, gadestil og rapkultur ikke er forbundet med skolesucces, er også en diskurs, man finder nogle steder i det danske samfund. Her hersker en opfattelse af, at gadesmarte minoritetsunge er voldelige og kriminelle og ikke unge med succes i skolen – et stereotyp billede, der også bliver reproduceret i de danske medier. Klubpædagogen Ilias trækker også på denne diskurs, da han beretter om sin egen generations forhold til skolen, idet han beskriver, at de ikke tog skolen seriøst, men mere så den som et værested. Dette er et billede, der står i diametral modsætning til det billede, han tegner af de unge, han møder i klubben, idet han beskriver dem som skoleambitiøse. Mine deltagere bryder altså med det billede, Ilias tegner af sin egen generation. På baggrund af dette kan vi konkludere, at skoleambitioner og gadesmarthed ikke blandt mine deltagere udelukker hinanden. Endvidere kan vi

konkludere, at senmoderne urban ungdomsstil ikke kun er forbeholdt konstruktionen af rapidentiteter associeret med gadesmarthed, men også indgår i konstruktionen af identiteter associeret med skoleambitioner.

Jeg belyser altså i kapitlet, at positiv skoleorientering, på samme måde som rapidentitet, er forbundet med høj status blandt mine deltagere. Dette har jeg beskrevet ved at vise, hvordan mine deltagere i en række situationer fremstiller sig selv som skoleorienterede på forskellige måder. Enten gør de det eksplicit eller i form af fremhævelse af karakterer, stavekundskaber eller orientering mod andre skolerelaterede færdigheder. Endelig konstruerede de også skoleambitioner som en ressource, pigerne er vilde med på linje med rapidentitet. Orientering mod skolen blev også anvendt som ressource i forbindelse med tilskrivning af identiteter, idet mine deltagere, som led i sociale forhandlinger, tilskrev hinanden og andre i rollen som dårlige eller uambitiøse i skolen. Interessant var det også at se, hvordan rapfærdigheder blev behandlet som en skolerelateret ressource, idet skolen formåede at integrere de unges interesse for rap i det faglige arbejde.

Med analyserne i dette kapitel tegner jeg altså et billede af mine deltagere som henholdsvis ambitiøse i skolen og seriøse omkring deres rapmusik. Konstruktionen af disse identiteter synes endvidere ikke at være begrænset til skolen eller deres fritidsliv, men er derimod identiteter, mine deltagere konstruerer på tværs af disse situationer. Således mener jeg, at man kan argumentere for, at både konstruktionen af rapidentiteter og positiv skoleorientering ikke er reserverede til henholdsvis fritidsrelaterede eller skolerelaterede sammenhænge, men derimod er bestemt i interaktionen mellem de unge og deres omgivelser.

I næste kapitel belyser jeg, hvordan mine deltagere konstruerer og forhandler maskulin urban gadeidentitet. Konstruktionen af denne identitet kan anskues som en modpol til henholdsvis

seriøs rapidentitet og positiv skoleorientering. Hvordan dette mere præcist kommer til udtryk, belyser jeg i det følgende.

KAPITEL 7: MASKULIN URBAN GADEIDENTITET

7.1 Introduktion

I afhandlingens indledning beskrev jeg, hvordan der i det danske samfund findes fordomme om minoritetsunge, og hvordan disse tages op på humoristisk vis i forskellige populærkulturelle tv-programmer og internetspil til unge. I DR's julekalender fra 2007 fulgte vi eksempelvis, hvordan vennerne Ali og Hassan drømte om et liv som "ornli syge gangstere" i betonforstaden "Yallahrup Færgeby". Serien viser en humoristisk karikatur af indvandrer miljøer i Danmark og spiller desuden på et stereotyp billede af kriminelle gade- og gangsterorienterede unge med minoritetsbaggrund. Dette involverer også en karikatur af sproglig praksis blandt mindretalsunge. På denne måde bliver "perkerdansk" eller "gadesprog" i serien forbundet med gangster- og gadestil. Møller (2009b:242) beskriver også, hvordan unge i Køge tilskriver talere af senmoderne urban ungdomsstil lignende stereotyper i forbindelse med en masketest. I Madsens (2008:154) studie af minoritetsunge beskriver hun ligeledes, hvordan senmoderne urban ungdomsstil er forbundet med værdier som hårdhed og gadesmarthed, og hvordan denne stil blandt andet indgår i konstruktionen af maskulin urban gadeidentitet. Jonsson (2007) skildrer endvidere, hvordan lignende lingvistiske praksisser blandt unge i urbane miljøer i Sverige er relateret til værdier associeret med gadesmarthed og maskulinitet.

At fremstå gadesmart, rå, sej og maskulin er også identitetstræk, mine deltagere anvender som ressource i konstruktionen af, hvad jeg, på linje med Madsen (2008:211), karakteriserer som, *maskulin urban gadeidentitet*. Hvordan mine deltagere konstruerer denne identitet i interaktionen med hinanden, og de personer de møder i skolen og i deres fritid, belyser jeg i dette

kapitel. Som aspekter af maskulin urban gadeidentitet behandler jeg i dette kapitel *gangsteridentitet*, *sej maskulin gadeidentitet* og *klanidentitet*. Grænserne mellem disse identiteter anser jeg for flydende, idet der indgår mange af de samme identitetstræk i konstruktionen af disse. Blandt andet træk, der signalerer tilknytning til rapkultur, bandekultur, maskulinitet og gadesmarthed. Hvordan mine deltagere konstruerer disse identiteter, belyser jeg i afsnit 7.2, 7.3 og 7.4. Det er imidlertid ikke i alle situationer, mine deltagere konstruerer maskulin urban gadeidentitet som positiv ressource. I mine data finder jeg også eksempler på, at de i forskellige sammenhænge behandler dem som problematiske, idet de enten markerer direkte afstandstagen eller gør dem til genstand for forhandling. Derfor vil jeg i dette kapitel også belyse, hvilke begrænsninger, der er forbundet med konstruktionen af disse identiteter.

7.2 Gangsteridentitet

Dette afsnit omhandler, hvordan mine deltagere i interaktionen med hinanden og deres klubpædagoger konstruerer, hvad jeg kategoriserer som, gangsteridentitet. Drengene anvender i denne forbindelse identitetstræk associeret med kriminelle handlinger og rå fremtræden. Ved at fremstå på denne måde trækker mine deltagere også paralleller til gangsterrappens rå tekstunivers, som vi også så det illustreret i afsnit 6.2.1 i deres raptekster. Endvidere spiller drengene på de stereotyper og fordomme om unge indvandrerdrengene som kriminelle og voldelige, der findes i det danske samfund.

I uddrag 7.1 ser vi, hvordan Mahmoud og Bashaar fremstiller sig som seje gangstere i interaktionen med klubpædagogerne Ahmed og Ilias. Mahmoud og Bashaar befinder sig i klubben, og de har netop siddet i sofagruppen og drillet Selma med, at hun er vild med Tahir (se uddrag 6.10). Mahmoud har fundet fem kroner i lommen og foreslår Bashaar, at de skal købe noget i baren. Grinende går de mod baren, hvor Ahmed og Ilias står. De unge spiller høj rapmusik over klubbens anlæg, så der er

passager i udskriften, hvor man ikke kan høre, hvad der bliver sagt. Da de når op til baren, siger Ahmed:

Uddrag 7.1: Først varerne!

- 1 Ahmed: hvad sker der min ven
- 2 Bashaar: <vi skal have de> [>] der kiks
- 3 Mahmoud: <hvad koster hvad koster> [<] ha varerne
- 4 Bashaar: ha først varerne
- 5 Mahmoud: ja først varerne
- 6 Ahmed: ikke af xxx her en tier ((slår en hånd i bordet))
- 7 Mahmoud: jeg har en femmer kom med den bare læg den
- 8 (.) bare læg den
- 9 Dreng: BOOM BOOM ((brudstykke fra en sang))
- 10 Bashaar: BOOM BOOM (.) her ha du får en panodil får
- 11 du ha
- 12 Mahmoud: gør det ha xxx skal have *para*
- Tyrk-dk: para: penge
- 13 Bashaar: JEG SVÆRGER KORAN DU FÅR PARA
- 14 NU (.) EW KORAN
- Tyrk-dk: para: penge
- 15 Mahmoud: la [/] lad være med at spille kostbar okay
- 16 Ahmed: prøv nu at lade være <det er mig der står i
- 17 baren OKAY> [>]
- 18 Mahmoud: <hold din kæft hold din kæft> [<] ((dybt
- 19 stemmeleje))
- 20 Bashaar: ha <WOLLA DU FÅR (.) KORAN> [>] (.) ew
- 21 det var ikke mig Ilija [/](.) *aa'deh* jeg har
- 22 mange para((lyder som om han slås med Ilias))
- Arab-dk: aa'deh: giv ham
- Tyrk-dk: para: penge
- 23 Ahmed: <hey xxx jeg gider ikke mere> [<]
- 24 Ahmed: så sig undskyld til mig
- 25 Mahmoud: undskyld søde Ahmed
- 26 Ilias: hey sig undskyld bare fordi du ikke ved hvor
- 27 der er para nok ((langt væk og utydeligt))
- Tyrk-dk: para: penge
- 28 Bashaar: ew koran jeg vidste ikke at jeg havde så mange

- 29 BOOM BOOM PAW DIGGIN MY STYLE
((lyden af penge, der lægges på bordet))
- 30 Ilias: xxx ((utydeligt, overdøves af musikken))
- 31 Bashaar: hvad for noget *parane*
Tyrk-dk: para: penge
- 32 Ilias: ja
- (Optagelse initieret af feltarbejder, Bashaar, 17.06.09)

Da Bashaar og Mahmoud kommer op i baren, hilser Ahmed dem velkommen, idet han siger: ”hvad sker der min ven”. Denne måde at hilse på har jeg også observeret mellem mine deltagere og deres jævnaldrende venner i forskellige sammenhænge. Bashaar går direkte til sagen i linje 2, idet han siger, at de skal have nogle bestemte kiks. Mahmoud spørger i samme tur, hvad ”varerne” koster, hvorefter Bashaar grinende tilføjer: ”først varerne”. Mahmoud gentager i linje 5 deres krav, idet han siger: ”ja først varerne”. Set i lyset af dette, fremstår det som om, de konstruerer den ellers harmløse handling, at købe kiks, som en kriminel handling, idet de udnytter en stereotypisk forestilling om udførelsen af en handel med kontrabande. Således parodierer de, hvordan lyssky forretninger eksempelvis bliver fremstillet på film. At kiksene omtales som ”varerne”, bidrager endvidere til, at transaktionen får kriminelle undertoner.

Ahmed modsætter sig i linje 6 deres krav, idet han siger: ”ikke af xxx her en tier”, hvorefter han slår hånden i bordet. Således giver han udtryk for, at de ikke får nogen kiks, før han ser pengene. Herved fremstår det altså som, at Mahmoud og Bashaar skal vide, at de ikke kan snyde Ahmed. Mahmoud tilbyder herefter Ahmed en femmer, hvorefter han siger: ”kom med den bare læg den bare læg den”. Dette kan anskues som en opfordring til Ahmed om at lægge ”varerne” frem på bordet, selvom Mahmoud ikke har penge nok. I linje 9 kan man i baggrunden høre nogle drenge råbe: ”BOOM BOOM”, hvilket Bashaar gentager i linje 10. Da jeg først hørte optagelsen, vidste jeg ikke, hvilken betydning jeg skulle tillægge dette, eller om det refererede til noget bestemt. Jeg spurgte derfor Bashaar, da jeg interviewede ham, hvad han kunne fortælle om sætningen:

”boom boom paw diggin my style”, som han siger i linje 29, hvor ”boom boom” også indgår. Han fortæller, at det er en linje, der refererer til et nummer fra NWA’s (Niggaz With Attitude) gangsterrapplade ”Strait Outta Compton”. Her refererer ”boom boom” til lyden af skud, der affyres. Bashaars reference til gangsterrap indgår således i denne sammenhæng som et element i hans selvfremsstilling.

Bashaar forsøger herefter grinende i linje 10 at betale Ahmed med en Panodil, han finder i lommen, hvilket Mahmoud grinende støtter, idet han siger: ”gør det”. Dog tilføjer Mahmoud efter en passage, hvor man ikke kan høre, hvad der bliver sagt: ”skal have para”. Dette tolker jeg som et udtryk for, at han erklærer, at Ahmed nok hellere vil have ”para”. ”Para” er et sprogligt træk der kan tilskrives tyrkisk, og det betyder penge. Det er endvidere et ord, jeg ofte hører anvendt i interaktionen mellem de unge og i deres raptekster.

I linje 13-14 råber Bashaar tydeligt henvendt til Ahmed: ”jeg sværger koran du får para nu”. Her ser vi, hvordan Bashaar også anvender en række træk, som kan karakteriseres som senmoderne urban ungdomsstil. ”Jeg sværger koran” bruges her på samme måde, som ”wallah” også kan anvendes, som en forstærkende ed. Hvor ”wallah” betyder at sværge ved Allah, betyder ”koran”, som det bliver anvendt her, at sværge ved Koranen. ”Para” beskrev jeg før som et sprogligt træk tilskrevet tyrkisk. Leksikalske træk fra minoritetssprog som tyrkisk finder Quist (2000) og Madsen (2008) også, blandt de minoritetsunge de beskriver. De finder bl.a. de tyrkiske ord ”vur” (af tyrkisk vurmak) og ”kız”, som betyder ”slå” og ”pige”, men ingen af dem nævner ordet ”para”, som jeg finder her. Quist (2008) beskriver dog trækket. ”Para” er som ”vur” og ”kız” ikke i sig selv et udtryk for senmoderne urban ungdomsstil, men når det, som i linje 13-14, indgår i kombination med andre karakteristiske træk for denne stil (her wallah og koran), kan det tilskrives senmoderne urban ungdomsstil. Således er linje 13-14, på baggrund af sammensætningen af disse forskellige træk, et eksempel på senmoderne urban ungdomsstil. Bashaars

pludselige udbrud tyder på, at Ahmed foretager sig noget, vi ikke kan høre på optagelsen, der motiverer, at Bashaar giver udtryk for, at han nok skal få sine penge.

Hvor Bashaar i linje 13 overgiver sig, er Mahmoud i linje 15 imidlertid ikke færdig med at drille Ahmed, idet han stadig grinende siger: ”lad være med at spille kostbar okay”. Han refererer her til, at Ahmed ikke vil give dem ”varerne”. Med denne ytring udfordrer Mahmoud Ahmeds autoritet som pædagog og ansvarlig for baren. Ahmed opfatter det tydeligvis sådan, idet han i linje 16 siger: ”prøv nu at lade være det er mig der står i baren okay”. Således markerer han, at Mahmoud og Bashaar er gået over grænsen, for hvad han finder acceptabelt og markerer endvidere, at det er ham, der bestemmer. Dette understreges med et forstærkende ”okay”. Således konstruerer Ahmed sig som en autoritet over for de unge. Mahmoud gør imidlertid Ahmeds autoritet til genstand for forhandling, idet han, mens Ahmed taler, siger: ”hold din kæft hold din kæft”. Dette siger han med en markant dybere stemmeføring end ytringen før, hvorved hans ytring fremstår truende. Ligesom vi så det i mine deltageres raptekster i kapitel 6, kan oprør mod autoriteter anses for et identitetstræk i konstruktion af gangsteridentitet eller maskulin urban gadeidentitet.

Ahmed markerer i linje 23, at hans tålmodighed er brugt op, idet han siger: ”hey xxx jeg gider ikke mere”. I samme tur fremstår det som, at Bashaar endnu en gang forsøger at redde handlen, idet han siger: ”wolla du får, koran”. Ligesom vi så det i linje 13-14, giver Bashaar udtryk for, at Ahmed nok skal få sine penge. Anvendelsen af de forstærkende udtryk ”wolla” og ”koran” kan genkendes som træk tilhørende senmoderne urban ungdomsstil. ”Koran” bliver, som vi også så det i linje 13, også her anvendt som en forstærkende ed. Ilias inddrages nu også i samtalen, idet Bashaar udbryder: ”det var ikke mig Iliia [/]”, hvorved det fremstår som om, at Bashaar forsøger at fralægge sig ansvaret for sine og Mahmouds handlinger. Dette efterfølges af, at han på arabisk opfordrer Mahmoud til at give Ahmed

pengene, idet han siger: ”aa’deh jeg har mange para”. ”Aa’deh” er et træk, der kan tilskrives arabisk og betyder ”giv ham”.

Ahmed beder i linje 24 Mahmoud om at undskylde for sin opførsel. Dette gør han i linjen efter, idet han siger: ”undskyld søde Ahmed”. Ahmed beder senere på optagelsen Mahmoud undskylde igen, hvilket vidner om, at Ahmed ikke her godtager hans undskyldning. I linje 26 forlanger Ilias også, at Bashaar giver en undskyldning. Bashaar kommer imidlertid ikke med en undskyldning, men er mere optaget af de penge, han har fundet i sin lomme. Han er tydeligvis begejstret over sit fund, idet han udbryder: ”boom boom paw diggin my style”. Her inddrager han endnu engang gangsterrap som ressource i sin selvfremstilling, idet han igen henviser til NWA. Det er ikke muligt at høre Ilias’ kommentar i linje 30, men Bashaars reaktion i linje 31 tyder på, at der er fokus på de penge, Bashaar har fundet, idet Bashaar siger: ”hvad for noget parane”. Her kombinerer Bashaar det tyrkiske ord ”para” med en dansk flertalsendelse i bestemt form. Denne måde at kombinere træk tilskrevet forskellige sæt af træk er ikke usædvanlig for de unge. Madsen (2008:141) observerer lignende eksempler på polysprogning blandt sine deltagere, som i ordet ”vurder”, hvor ”vur”, lige som jeg finder det her, bliver anvendt i en dansk grammatisk form.

Drengene konstruerer altså i dette uddrag gangsteridentitet. Det gør de for det første ved at omforhandle den ellers harmløse handling, at købe noget i klubben, til en kriminell handling, hvorved de trækker på en stereotypiseret Hollywood-fremstilling af, hvordan kriminelle transaktioner foregår. For det andet indgår forhandling af Ahmeds autoritet også som element i Mahmouds selvfremstilling, hvilket særligt kommer til udtryk, idet han beder Ahmed ”holde kæft”. Referencer til gangster-raptekster er endvidere et element i Bashaars selvfremstilling, idet han rapper et brudstykke fra et NWA-nummer, da han finder penge i sin lomme. Endelig fremstår drengene også seje, idet de begge anvender en række træk, som er karakteristiske for senmoderne urban ungdomsstil og er forbundet med sej

gadesmart maskulinitet (Madsen 2008:211, Jonsson 2007). Det er imidlertid også tydeligt, at der er begrænsninger forbundet med konstruktionen af denne identitet, idet Ahmed flere gange i uddraget siger fra over for deres opførelse i baren. Jeg ser i afsnit 7.3 nærmere på, hvilke begrænsninger der er forbundet med konstruktionen af sej maskulin gadeidentitet.

7.3 Sej maskulin gadeidentitet

I uddrag 7.2 (a&b) belyser jeg, hvordan Mahmoud konstruerer sej maskulin gadeidentitet i interaktionen med henholdsvis den jævnaldrene klassekammerat Shahid og den voksne klubpædagog Ahmed. Det interessante i dette afsnit er således at se, hvorvidt henholdsvis Ahmeds og Shahids relation til Mahmoud spiller en rolle for, hvilke begrænsninger der er i konstruktionen af sej maskulin gadeidentitet.

Mahmoud og Bashaar befinder sig i dette uddrag i klubben, og står begge og ser på, mens Shahid og Bilal, en dreng fra klubben, spiller bordtennis. Bashaar har netop givet udtryk for, at Shahid spiller godt, hvilket Mahmoud ikke er enig med ham i. Derfor bliver Mahmoud tydeligt provokeret, da Bilal siger, at Mahmoud bare skal gøre som Shahid for at blive klubbens mester:

Uddrag 7.2a: Spiller du smart dig jeg knækker ægget på dig

- 1 Bilal: gør det der og du er klubbens mester
- 2 Mahmoud: HVAD JEG ER BEDRE end Shahid
- 3 Ahmed: han er klubbens bedste ham der
- 4 Mahmoud: Shahid (1.9) jeg vandt over dig jo
- 5 Ahmed: hvornår
- 6 Mahmoud: KORAN JEG VANDT <OVER DIG> [>]
- 7 Ahmed: <koran hvornår jeg har> [<] ikke engang
- 8 spillet sammen med dig
- 9 Mahmoud: LAD VÆR MED AT SIGE KORAN dig du er
- 10 så dårlig Ahmed jeg knepper dig fuldstændig
- 11 dig og Ilias mand (1.5) og <ham
- 12 der je [/] jeg flækker også lige ham der> [>]

- 13 Shahid: <ILIAS HAN ER IKKE EN SKID MAND
 14 HABIBI> [<] EW JEG TAGER
 15 DIG xxx
 Arab-dk: habibi: kære
 16 Ahmed: kom kom lad os se kom hvem der er klubbens
 17 bedste
 18 Mahmoud: ja kom
 19 Shahid: wallah der er en ny kommende stjerne her
 20 Mahmoud: ((fnyser)) kommende stjerne bare fordi at han
 21 kan lave
 22 sådan nogle der server habibi mine server de er
 23 hardcore de gør sådan der de går sådan der (.)
 24 skal vi se
 Arab-dk: habibi: kære
 25 Ahmed: er du helt ude at skide
 26 Shahid: <ha> [>]
 27 Mahmoud: <hold nu din kæft mand (0.8) du bruger mit
 28 ord mand
 29 Ahmed: ha
 ((Mahmoud øver sig på et rapnummer til et
 beat på sin mobiltelefon))

(Trådløs optagelse, Mahmoud & Bashaar, 06.10.09)

Bilal og Ahmed giver i begyndelsen af uddraget begge udtryk for, at Shahid er klubbens bedste bordtennisspiller, hvilket Mahmoud afviser i linje 2. Efter en pause i linje 4 begrundet Mahmoud sit bordtennistalent med, at han har slået Ahmed. Ahmed reagerer i linje 5 ved at spørge: ”hvornår”. Dette resulterer i, at Mahmoud råber: ”koran jeg vandt over dig”. Ahmed stiller sig igen i linje 7 uforstående over for dette, idet han siger: ”koran hvornår jeg har ikke engang spillet sammen med dig”. Begge anvender de ordet ”koran”, som en forstærkende ed. At dømme ud fra Mahmouds reaktion i linje 9-11, afviser han Ahmeds besværgelse, idet han råber: ”lad være med at sige koran dig”. Således giver Mahmoud udtryk for, at Ahmed skal lade være med at sværge ved koranen, når han ikke taler sandt. I det følgende hævder Mahmoud, at han både kan slå Ahmed og den anden klubpædagog Ilias, idet han siger: ”du er

så dårlig Ahmed jeg knepper dig fuldstændig dig og Ilias mand”, hvorefter han tilføjer: ”og ham der, jeg flækker også lige ham der”. Her refererer han til Shahid. Ved at fremstille sig som en, der henholdsvis ”knepper” og ”flækker” Ahmed, Ilias og Shahid, fremstår Mahmoud rå og voldelig. Således konstruerer han her en sej maskulin gadeidentitet. Det interessante er, at han anvender samme ordvalg over for både Shahid og Ahmed i form af udtrykkene ”jeg knepper” og ”jeg flækker”. Således synes hverken alder eller andre transportable identiteter at påvirke konstruktionen af sej maskulin gadeidentitet i denne sammenhæng.

Shahid reagerer på Mahmouds svada ved også at positionere sig som sej. Han fremstår sej, idet han med senmoderne urban ungdomsstil siger: ”Ilias han er ikke en skid mand habibi ew jeg tager dig”, hvorved han giver udtryk for, at han både kan slå Mahmoud og Ilias. Ahmed reagerer mere diplomatisk, idet han udfordrer dem begge til at vise ham, hvem der er klubbens bedste. Mahmoud tager udfordringen op med det samme, hvilket Shahid også gør, idet han i linje 19 giver udtryk for, at han er den nye kommende stjerne. Mahmoud reagerer fnysende på denne påstand og siger, at der skal mere til end de server, Shahid diskner op med og tilføjer, at hans egne server derimod er ”hardcore”.

Ahmed reagerer på dette ved at spørge Mahmoud, om han ”er helt ude at skide”. At dømme efter Mahmouds respons, opfatter han dette som en provokation, idet han siger: ”hold nu din kæft mand”. Efterfølgende tilføjer han: ”du bruger mit ord mand”. Hvad angår denne ytring, kritiserer han Ahmeds måde at tale på, idet Mahmoud beskylder ham for at bruge hans ord. Ytringen: ”er du helt ude at skide” tilskrives altså (i dette tilfælde) som en måde at tale på, der tilhører Mahmouds sprog og ikke Ahmeds. Mahmoud anerkender altså i denne sammenhæng ikke Ahmed som en, der har ret til at bruge dette udtryk på samme måde, som han selv gør. Jeg har i andre situationer observeret, at Ahmed, når han taler med de unge, ofte anvender de samme vendinger som dem samt træk tilhørende senmoderne urban ungdomsstil. I

linje 29 griner Ahmed af Mahmouds beskyldning, hvorved det fremstår som om, at han ikke opfatter Mahmouds forbud som alvorligt. Interessant er det at se, at Mahmoud også i denne ytring fremstår gadesmart og sej over for Ahmed, idet han beder ham ”holde kæft”. Med de sproglige ressourcer han anvender, fremstår han også gadesmart, idet han for det første udtaler ”bruger” med pustet ustemt r, hvilket er et træk, der kan genkendes som senmoderne urban ungdomsstil (Maegaard 2007:159), og for det andet udtales ytringen med en prosodi (se nedenfor), der er karakteristisk for denne stil.

Vi ser altså i denne del af uddraget, hvordan Mahmoud konstruerer sig som maskulin gadesmart storbyung både over for Ahmed og Shahid, og hvordan han i begge tilfælde anvender en række træk, der kan genkendes som senmoderne urban ungdomsstil. Ydermere synes der i denne del af uddraget ikke at være nogen begrænsninger i forhold til Mahmouds konstruktion af denne identitet. At der er begrænsninger forbundet med denne identitetskonstruktion, belyser jeg i anden del af uddraget. I anden del spiller Mahmoud bordtennis mod både Ahmed og Bilal. Uddraget begynder med, at Mahmoud taber bolden, hvortil Ahmed siger:

Uddrag 7.2b: Spiller du smart dig jeg knækker ægget på dig

- 24 Ahmed: kom nu <ha> [>]
25 Mahmoud: <spiller du smart> [<] dig jeg knækker ægget
26 på dig hvem er du (.) seriøst
27 Ahmed: lad være med at snakke sådan til mig
28 Mahmoud: hvem tror du du er seriøst mand (1.5) nå
29 Ahmed hvad sagde du
((Ændrer stemmeføring og taler standardnært, siges direkte ind i mikrofonen))
30 Ahmed: hvor er du dum mand
31 Mahmoud: ha ha (.) xxx ((siger noget uforståeligt, ikke
32 dansk, klapper i hænderne)) (3.3) hvad står det
33 Dreng: ti to
34 Mahmoud: bare et mål dig jeg vil gerne spille mod Bilal
35 lige hurtigt

- ((spiller færdig med Ahmed og spiller derefter mod Bilal))
- 36 Mahmoud: seks et habibi jeg er hardcore jeg flækker jer
37 alle sammen (1.6) seks et Ahmed (1.4) yo
(1.7)
- 38 Ahmed: flækker-moud
- 39 Mahmoud: det er det de kalder mig flækker-moud hvorfor
(Trådløs optagelse, Mahmoud & Bashaar, 06.10.09)

Som reaktion på at Mahmoud taber bolden, udbryder Ahmed i linje 24: ”kom nu” efterfulgt af et triumferende grin. Mahmoud opfatter tydeligvis dette som en provokation, idet han svarer: ”spiller du smart dig jeg knækker ægget på dig hvem er du seriøst”. Idet Mahmoud først spørger Ahmed, om han ”spiller smart” (en ytring der stereotyp indikerer en opfordring til et slagsmål) og derefter truer Ahmed med at ”knække ægget” på ham, fremstår Mahmoud her både voldelig og truende. Således konstruerer han sig som sej og gadesmart over for Ahmed.

Yderligere anvender han i denne forbindelse sproglige træk, der kan genkendes som senmoderne urban ungdomsstil. For det første udtaler han ordene ”spiller”, ”smart” og ”seriøst” med addentalt s. Maegaard (2007) finder blandt de unge, hun undersøger, at dette er et træk, der er mere frekvent blandt mindretalsunge end majoritetsunge. Hun beskriver endvidere, at det er et træk, som er kendt, men ikke tidligere dokumenteret i kvantitative undersøgelser (Maegaard 2007:171). Hun finder det særligt fremtrædende hos en af de unge mindretalsdrengene, hun undersøger, som hun både kategoriserer som ”sej” og ”maskulin”, men også ”forfængelig” og ”sanselig”. Dette er et træk, jeg også både finder hos Bashaar (se afsnit 6.2.2) og her hos Mahmoud i forbindelse med konstruktionen af gadesmarthed. Derfor vil jeg kategorisere det som et træk, der kan tilskrives senmoderne urban ungdomsstil. For det andet er ytringen udtalt med en prosodi, der også er karakteristisk for denne stil. Her er der tale om en blanding af intonation, mindre kontrast mellem korte og lange vokaler og mindre brug af stød (se Pharao & Hansen 2005). Prosodien er let genkendelig, når

man hører optagelsen, men svær at illustrere i transskriptionen, fordi den består af et samlet indtryk af flere forskellige fine karakteristika, der er karakteristisk for denne udtale (Madsen, under udgivelse). Det er altså på baggrund af blandingen af denne karakteristiske prosodi og udtalen af addentalt s, jeg karakteriserer ytringen som senmoderne urban ungdomsstil.

Ahmed giver i linje 27 udtryk for, at det ikke er i orden, at Mahmoud taler til ham på denne måde. Alligevel fortsætter Mahmoud med at provokere Ahmed, idet han med senmoderne urban ungdomsstil siger: ”hvem tror du du er seriøst mand”. Ytringen udtales med samme karakteristiske prosodi, som i linje 25-26 og ”Seriøst” udtales også her med addentalt s. Efter en pause på 1.5 sekunder siger han i linje 28-29 direkte ind i mikrofonen: ”nå Ahmed hvad sagde du”. Ahmed opfatter øjensynligt dette som, at Mahmoud driller ham med optageren, idet han siger: ”hvor er du dum mand”. Mahmoud griner herefter og klapper i hænderne, hvorefter han siger noget, jeg har svært ved at høre. Det, der sker her, er altså, at Mahmoud i linje 28 først provokerer Ahmed, hvorefter han markerer, at det bare var for sjov. Mahmoud udviser her en bevidsthed om, hvor grænsen går i forhold til at tale gadesmart til Ahmed. Dette markeres også sprogligt, idet han ganske markant ændrer sin udtale fra senmoderne urban ungdomsstil til standarddansk, da han siger: ”nå Ahmed hvad sagde du”. Hans stilskeft mellem senmoderne urban ungdomsstil og standarddansk signalerer et skift fra sej maskulin gadeidentitet til en identitet som en, der ikke længere laver ballade. Senmoderne urban ungdomsstil er altså i dette tilfælde en stil, han anvender, når han skal spille sej over for Ahmed. At de herefter spiller videre, tyder på, at Ahmed anerkender, at Mahmoud kun provokerede ham for sjov. Efter at Mahmoud og Bilal har spillet i et stykke tid, kalder Ahmed i linje 38 Mahmoud for: ”flækker-moud”, hvorefter Mahmoud tilføjer: ”det er det de kalder mig flækker-moud hvorfor”. Ahmed konstruerer herved Mahmoud som farlig og gadesmart, hvilket er en tilskrivning Mahmoud genkender og accepterer.

På baggrund af min analyse af dette eksempel kan vi konkludere, at Mahmoud konstruerer sig som gadesmart over for både Ahmed og Shahid. Dog må vi også konkludere, at der er begrænsninger for konstruktionen af sej maskulin gadeidentitet i denne situation, idet Ahmed markerer, at Mahmoud har overtrådt hans grænse. Endelig må vi også konstatere, at Mahmoud udmærket er klar over, hvor denne grænse ligger, idet han ved, hvornår han skal stoppe med at provokere Ahmed. Endvidere har vi set, at Mahmoud er i stand til at skrue op og ned for anvendelsen af senmoderne urban ungdomsstil afhængigt af, hvad han ønsker at opnå, og hvordan han ønsker at fremstå. I dette tilfælde skiftede han til standarddansk, da han ville markere, at han ikke længere spillede smart over for Ahmed. I næste afsnit beskæftiger jeg mig med konstruktion og tilskrivning af klanidentitet, som er det tredje aspekt af maskulin urban gadeidentitet, jeg beskæftiger mig med i dette kapitel.

7.4 Klanidentitet

Mine deltagere konstruerer og tilskriver både klanidentiteter i klubben og i skolen for blandt andet at signalere tilhørsforhold til en gruppe, klan eller bande. De unge anvender selv både termerne gruppe, klan og bande, når de henviser til forskellige fraktioner fra deres lokalområde. Jeg viser i dette afsnit både eksempler på, at mine deltagere forbinder klanidentiteter med status, men illustrerer også hvilke begrænsninger, der kan være forbundet med denne type identitetskonstruktioner.

I uddrag 7.3 belyser jeg, hvordan Mahmoud konstruerer klanidentitet i frikvarteret mellem en dansk- og engelsktime. Mahmoud, Bashaar og Isaam sidder i klassen og ser YouTube-videoer på klassens smartboard. Da det er det lille frikvarter, bliver mange af de unge siddende i klassen. Bashaar vælger sange på computeren, mens Mahmoud og Isaam snakker. Mahmoud siger pludselig til Isaam:

Uddrag 7.3: Ew der sker vur til Rap Kings

- 1 Mahmoud: *ew* der sker *vur* på *ew* der sker *vur* til Rap
2 Kings *shababs* (.) Isaam der sker *vur* til Rap
3 Kings tror jeg (0.8) hvis UB ((forkortelse for
4 Urban Banden)) kommer (.) så sker der
5 *vur* Nør [/] Nørregade og Urban Banden
Tyrk-dk: *vur*: slåskamp
Arab-dk: *shababs*: venner
6 Isaam: hvad skal de komme (1.9) hvad
(1.6) ((Mahmoud drikker))
7 Mahmoud: jeg ved det ikke (0.7) men jeg har hørt de ville
8 komme i hvert tilfælde (0.8) tror han jeg
9 hopper ned fra scenen mens vi optræder
10 <arhhh> [>] ((udbrud))
11 Isaam: <hopper du ned> [<]
12 Mahmoud: nej mand (4.9) hvis jer ser nogen få *vur* og jeg
13 er færdig med at synge min tekst jeg går
14 bagfra og ned wallah mand (.) jeg er nødt til at
15 hjælpe
Tyrk-dk: *vur*: slå
(Trådløs optagelse, Mahmoud, 21.10.09)

I dette uddrag giver Mahmoud udtryk for, at han tror, at der bliver ballade til Rap Kings, hvilket er et raparrangement, de skal deltage i. Endvidere giver han udtryk for, at han agter at hjælpe dem fra sin klan, hvis det bliver nødvendigt. Med senmoderne urban ungdomsstil siger Mahmoud i uddragets første linje: ”*ew* der sker *vur* til Rap Kings *shababs*”. Således giver han udtryk for, at der bliver slåskamp til arrangementet. Denne ytring er, som jeg fremhævede i kapitel 5, et godt eksempel på polysprogning, idet der både indgår træk der kan tilskrives dansk, senmoderne urban ungdomsstil og arabisk. ”*Ew*” er et træk, der ifølge Quist (2008:47), tilsyneladende er tilskrevet kurdisk. Det anvendes ofte blandt mine deltagere som et udråb for at tiltrække andres opmærksomhed og kan genkendes som senmoderne urban ungdomsstil. ”*Vur*” (af tyrkisk *vurmak*) er et træk, der oftest anvendes af mine deltagere enten i form af, at man kan ”få *vur*” (blive slået), eller der kan

”ske vur” (slåskamp). ”Vur” er altså et låneord og er endvidere et træk, der kan genkendes som senmoderne urban ungdomsstil. Endelig er det et træk, både Quist (2000) og Madsen (2008) finder blandt de minoritetsunge, de undersøger. ”Shababs” er et træk tilskrevet arabisk og betyder venner. ”Shababs” er ligesom ”vur” et leksikalsk træk, der kan genkendes som senmoderne urban ungdomsstil. Denne ytring kan altså karakteriseres som et eksempel på senmoderne urban ungdomsstil på baggrund af sammensætningen af disse leksikalske træk, og det at den udtales med en prosodi, der er karakteristisk for denne stil.

Mahmoud gentager herefter sin forudsigelse om begivenhederne til Rap Kings, hvilket tyder på, at Isaam ikke hører, hvad han siger. Efter en pause uddyber han yderligere i linje 3-4, at han tror, der ”sker vur”, hvis UB kommer. Jeg har flere gange, i forbindelse med at jeg har observeret de unge, hørt UB og Nørregade omtalt som rivaliserende bander. Det er også sådan Mahmoud fremstiller dem her, idet han sætter dem over for hinanden i linje 5. Mahmoud introducerer altså her parterne fra en verserende konflikt i mine deltageres lokalområde. Endvidere forventer han, at der opstår ballade, hvis begge bander kommer.

Isaam spørger i linje 6, om Urban Banden kommer, idet han siger: ”hvad skal de komme”. Efter en pause på 1.6 sekunder svarer Mahmoud, at han ikke er sikker, men at han har hørt, at de skal komme. Efter endnu en pause konstruerer Mahmoud et fremtidigt scenarium for, hvordan han forestiller sig, at det kommer til at foregå til Rap Kings, idet han siger: ”tror han jeg hopper ned fra scenen mens vi optræder arhhh”. Isaam opfatter det imidlertid, som noget Mahmoud rent faktisk vil gøre, idet han i linje 11 spørger: ”hopper du ned”. Mahmoud giver herefter udtryk for, at det ikke er noget han har tænkt sig at gøre, idet han i linje 12 udbryder ”nej mand”. I det efterfølgende forklarer han, at han kun gør noget, hvis han er færdig med at synge og ser nogen ”få vur”. I øvrigt pointerer han, at han vil gå bagom scenen og ned i stedet for at hoppe ned fra scenen.

Efter en mikropause tilføjer han: ”jeg er nødt til at hjælpe” og markerer således loyalitet over for sin klan. Det betyder, at han her konstruerer en klanidentitet. Maskulin voldelig adfærd indgår altså her også som ressource i konstruktionen af klanidentiteter. Sproglig konstruerer han sig også som sej og maskulin, idet han gennem hele uddraget anvender en række træk tilskrevet senmoderne urban ungdomsstil (se også Madsen 2008, Jonsson 2007). Hvor Mahmoud her udviser tilknytning til sin klan i en skolesituation, illustrerer jeg i næste uddrag, hvordan han i klubben også tildeles rollen som klanmedlem.

Uddrag 7.4 er fra en trådløs optagelse foretaget i klubben. Mahmoud sidder sammen med Bashaar og skriver på sin klimarap, lige som vi så det i afsnit 6.2.4 i kapitel 6. Madiha, som vi har mødt tidligere, er også til stede og rapper lidt med. På et tidspunkt spørger hun Mahmoud:

Uddrag 7.4: G-unit

- 1 Madiha: hvad rimer på smelter
(0.7)
  - 2 Mahmoud: bælder (1.5) jeg ved det ikke wallah (0.8) felter
  - 3 alt det der
  - 4 Madiha: lad nu være ikke også dig G-unit
(1.3)
  - 5 Mahmoud: *habibi* G-unit
Arab:dk: habibi: kære
  - 6 Madiha: hvem fandt på det
  - 7 Mahmoud: G-UNIT vi er hundrede styks vi laver *orale*
  - 8 *charle Massimo morey*
- (Trådløs optagelse, Mahmoud, 06.10.09)

Madiha spørger i første linje Mahmoud, hvad der rimer på ”smelter”. Efter en pause på 0.7 sekunder svarer Mahmoud ”bælder” og tilføjer efter en tænkepause: ”jeg ved det ikke wallah”. Alligevel kommer han efterfølgende med endnu et eksempel, idet han siger: ”bælder og alt det der”. Madihas respons tyder på, at hun ikke er tilfreds med svaret, idet hun siger: ”lad nu være ikke også dig ”G-unit”. Det interessante her

er, at hun tiltaler ham "G-unit", som er navnet på den bande, der holder til i Nørregade. Efter en pause på 1.3 sekunder svarer Mahmoud: "habibi G-unit", hvorved det fremstår som om, han markerer et tilhørsforhold til banden. Man kan på baggrund af dette argumentere for, at Madiha i denne situation konstruerer Mahmoud som en, der har forbindelse til klanen "G-unit". Ud fra Mahmouds respons fremstår det som om, at han accepterer denne tilskrivning, hvorfor man kan argumentere for, at klanidentiteten er noget de konstruerer i fællesskab.

Madiha spørger i linje 6, hvem der fandt på "G-unit". Som svar på hendes spørgsmål, udbryder Mahmoud: "G-unit, vi er hundrede styks vi laver *orale, charle, Massimo, morey*. Ved brug af pronominet "vi" markerer han her yderligere tilhør til klanen. Mahmoud fortæller, i det interview jeg foretog med ham, at han har hørt ordene i kult-gangsterfilmen "Blood in, Blood out" og beretter endvidere, at "orale" betyder "hvad så", og at "morey" betyder "hvad så min ven". Om "orale" og "charle" fortæller Bashaar, at de betyder det samme og bruges ens, hvis man vil sige "slap nu af" til nogen. Hvad angår ordet "morey", tilskriver han det betydningen "min ven", lige som Mahmoud. Da jeg spørger Mahmoud og Bashaar om ordenes nationalsproglige ophav, fortæller de tøvende, at de tror, at de er italienske. Mahmoud fortæller, at det er noget, han har fået at vide af en ven, der kommer fra samme land som personerne i filmen. Det er således interessant, at Mahmoud, i konstruktionen af sig selv som klanmedlem, anvender sproglige træk fra en kultgangsterfilm til at konstruere sig som klanmedlem. Fra Rampton (2006, chapter 3) og Madsen (2008:169) ved vi, at inddragelse af populærkultur som ressource i identitetsdannelse er meget almindeligt blandt unge.

I de to forrige uddrag så vi, hvordan Mahmoud anvender klanidentitet som en ressource i sin selvfremsstilling. Ligesom vi så det med sej maskulin gadeidentitet, er der også begrænsninger tilknyttet konstruktionen af klanidentiteter. Dette belyser jeg nærmere i de følgende to uddrag, hvor Isaam og

Bashaar konstruerer tilskrivningen klanmedlem som noget negativt.

I uddrag 7.5 (a&b) ser vi, hvordan klanidentitet bliver gjort til genstand for forhandling blandt drengene. Uddraget er fra et gruppeinterview med Isaam, Mahmoud og Bashaar. Jeg har netop talt med dem om, hvilke grupper de oplever, der er i deres klasser. Da jeg spørger til, hvad de kalder disse grupper, ved de ikke rigtigt, hvad de skal svare. Mahmoud svarer efter noget tid ”Thugs”. Jeg tror først, at det er nogen fra klassen, der kalder sig det, men Mahmoud retter mig og siger: ”det er min gruppe”. Med min gruppe mener han, at det er en gruppe, der holder til i hans kvarter. Efter at Mahmoud har sagt dette, udbryder Bashaar:

Uddrag 7.5a: Thugs, det er bare for sjov mand

- 1 Bashaar: så er der sådan nogen små røvhuller der kalder
- 2 sig Thugs
- 3 Mahmoud: små kalder du Yazid for små xxx
- 4 Bashaar: <nå:> [>1+2]
- 5 Isaam: <ha> [<1]
- 6 Mahmoud: <ha> [<2]
- 7 Andreas: kalder hvem små
- 8 Mahmoud: det er fordi det er nogen <Yazid og sådan
- 9 nogen sådan nogle store> [>]
- 10 Isaam: <hele NG det er en hel bande> [<] så er der
- 11 sådan nogle grupper ((pustet ustemt r)) inde i
- 12 banden
- 13 Andreas: ja
- 14 Isaam: så er der Thugs
- 15 Mahmoud: <det er bare for sjovt> [>]
- 16 Bashaar: <eller dem fra Bøgevangen> [<] hedder
- 17 Guripas
- 18 Mahmoud: Guripas soldater på spansk (.) <og de vil lave
- 19 woodie mod os> [>]
- 20 Isaam: <skal skal de nakkes eller> [<] hvad
- 21 Andreas: <men det er da> [>1] <ikke nogen fra klassen>
- 22 [>2] er det det eller skolen

- 22 Bashaar: <de er blevet sådan> [<1]
24 Isaam: <svar mig Mahmoud> [<2]
25 Bashaar: nej
26 Mahmoud: nej
(Gruppinterview, Mahmoud, Isaam & Bashaar, 28.05.09)

I dette uddrag kan vi se, at Isaam og Bashaar anvender Mahmouds tilhørsforhold til klanen ”Thugs” til at konstruere ham som et kriminelt bandemedlem. I første del af uddraget karakteriserer Bashaar medlemmerne af klanen ”Thugs” som ”små røvhuller”, hvortil Mahmoud svarer: ”kalder du Yazid for små xxx”. Her stiller han spørgsmålstegn ved Bashaars vurdering af klanen. I linje 7 spørger jeg ind til, hvem det er, han kalder for små, idet jeg ikke har hørt om Yazid før. Mahmoud forklarer herefter, at der er tale om en gruppe ældre drenge, som kommer fra hans gade, hvilket jeg senere bliver bekendt med. I linje 10 og 11 forklarer Isaam, at hele NG (Nørregade) er en bande. Denne bande har vi tidligere hørt omtalt som ”G-unit” i uddrag 7.4. Han fortæller endvidere, at der i denne bande er nogle andre grupper, hvoraf ”Thugs” er en af dem. Mahmoud reagerer på dette i linje 15, idet han siger: ”det er bare for sjovt”. Han markerer her afstand til sin gruppe, hvilket er det modsatte af, hvad vi så i uddrag 7.3, hvor han fremstod loyal over for sin klan. Isaam tilføjer i munden på Mahmoud, at der også er dem fra Bøgevangen, der kaldes ”Guripas”. Mahmoud forklarer ivrigt i turen efter, at det betyder soldater på spansk, og at de vil lave ”woddie” mod ”Thugs”. Hvad ”woddie” helt præcist betyder, ved jeg ikke, men i konteksten henviser det til stridighederne mellem ”Guripas” og ”Thugs”. Med pronominet ”os” markerer han, trods sin afstandstagen i linje 19, her et tilhørsforhold til klanen. I linje 20 spørger Isaam, henvendt til Mahmoud: ”skal de nakkes eller hvad”, hvorved det fremstår som, at Isaam opfatter Mahmouds ytring således. Da Mahmoud ikke reagerer på dette, ved jeg ikke, hvordan Mahmoud opfatter denne ytring. I anden del af uddraget skal vi imidlertid se, hvordan Bashaar yderligere karakteriserer Mahmoud som voldelig:

Uddrag 7.5b: Thugs, det er bare for sjov mand

- 25 Bashaar: jeg sværger Amager bliver et totalt fucked up
26 sted
27 Andreas: hvordan
28 Isaam: tal pænt ha
29 Mahmoud: beskriv
30 Bashaar: fordi lige pludselig folk de begynder med
31 sådan ligesom AK81 og Hells Angels så
32 begynder folk at lave deres egne grupper som
33 de synes er sejt også
34 Isaam: så <sker der skyderi> [>]
35 Bashaar: <også til sidst bliver det> [<] sådan rigtigt
36 sådan for eksempel hvad skal man sige Thugs
37 <mod Guripas> [>] eller sådan noget der
38 Mahmoud: <slap nu af mand>
39 Mahmoud: Thugs tror du vi hvad <det er bare for sjovt
40 mand> [>]
41 Bashaar: <nej så I siger bare for sjov> [<] tænk Hells
42 Angels da de var små sagde årh bare for sjov
43 nu skal vi bare <prøve de lad seriøst bare
44 prøve at skyde en og så bare lad os prøve
45 det> [>]
46 Mahmoud: <sådan var det ikke sådan var det ikke> [<]
47 hvem har gøb (.) der er ikke nogen der [/]
(Gruppeinterview, Mahmoud, Isaam & Bashaar, 28.05.09)

I begyndelsen af denne del af uddraget giver Bashaar udtryk for, at "Amager bliver et totalt fucked up sted". På opfordring af Mahmoud og mig begrunder han dette. Han begrunder det med, at folk begynder at synes, at det er sejt at lave deres egne grupper ligesom Hells Angels og AK81. Isaam tilføjer, at hvis dette bliver tilfældet, så kan det afstedkomme skyderi. Herefter giver han udtryk for, at det kan udvikle sig således, at det bliver "Guripas" mod "Thugs", hvorved han sammenligner Mahmouds gruppes konflikt med bandekrigen i København mellem Hells Angels og AK81. Således bringer Bashaar diskussionen op på et helt nyt og, ifølge Mahmoud, urealistisk plan. At dette er tilfældet, tyder Mahmouds reaktion i linje 38 på, idet han siger:

”slap nu af mand”, hvorefter han i linje 39 siger: ”Thugs tror du vi hvad det er bare for sjovt”. Således markerer han, at han ikke er et voldeligt bandemedlem, men at det bare er for sjov, det de laver. Bashaar godtager tydeligvis ikke ”at det bare er for sjovt”, idet han i linje 41 til 45 giver udtryk for, at det var det samme Hells Angels sagde, da de var små. Herefter tilføjer han, at de også bare for sjov skulle ”prøve” første gang, de skød nogen. Mahmoud benægter i linje 46 og 47, at Bashaars fremstilling har noget med virkeligheden at gøre, idet han siger, at der ikke er nogen af dem, der har ”gøb”. Således gør Mahmoud Bashaars konstruktion af ham som voldeligt bandemedlem til genstand for forhandling.

Efter vi har talt lidt videre om ”Thugs”, spørger jeg Mahmoud, om han er den eneste af de tre, der er med i klanen. Før Mahmoud får et ord indført, svarer Bashaar, at han ikke skal ”blandes ind i sådan noget lort”. Senere spørger jeg også Isaam, om han har en ”gang” ligesom Mahmoud.

Uddrag 7.6: Jeg er heller ikke kriminel desværre

- 1 Isaam: <nej det er bare jeg har> [<] (.) jeg har ikke
- 2 noget bare derhjemme gå ud sammen med
- 3 venner jeg er ikke sådan en klan ikke en bandit
- 4 Mahmoud: det er jeg sgu heller ikke
- 5 Isaam: eller kriminel ((pustet ustemt r))
- 6 Mahmoud: jeg er heller ikke kriminel ((pustet ustemt r))
- 7 desværre
- 8 Bashaar: nej det siger vi heller ikke du er
- 9 Isaam: <ha> [>]
- 10 Andreas: <ha> [<]
- 11 Mahmoud: <nej (.) jeg siger> [<] hh det er bare vi laver
- 12 nogle små klaner for sjovt
- 13 Andreas: mm
- 14 Mahmoud: ja (1.7) det er det
(2.1)
- 15 Andreas: hvad laver I i fritiden så
- 16 Bashaar: skyder folk
- 17 Andreas: ha

18 Mahmoud: jeg tror ha du har set (.) <du kan allerede
19 høre> [>] ham her har set for mange film
20 Isaam: skyder AK81'ere
21 Isaam: ha skyder AK81'ere ha (.) røver banker (.)
22 stjæler kebab

(Gruppeinterview, Mahmoud, Isaam & Bashaar, 28.05.09)

På mit spørgsmål svarer Isaam, at han ikke er med i en klan, men bare henholdsvis er derhjemme og går ud med vennerne. Herefter tilføjer han: ”jeg er ikke sådan en klan ikke en bandit”. Ud over at han afviser at være med i en klan, karakteriserer han endvidere folk, der er med i klaner som banditter. Set i lyset af, at Mahmoud kort forinden, som vi så det i uddrag 7.5 (a&b), har fortalt om sin tilknytning til ”Thugs”, konstruerer Isaam således også Mahmoud som en bandit. Mahmoud opfatter det imidlertid således, idet han i linje 4 understreger: ”det er jeg sgu heller ikke”, hvorved han gør Isaams tilskrivning til genstand for forhandling. Isaam tilføjer i linjen efter: ”eller kriminel”, hvorved han yderligere fremstiller klanmedlemmer, og dermed også Mahmoud, som kriminelle. Mahmoud afviser imidlertid også denne tilskrivning i turen efter, idet han siger: ”jeg er heller ikke kriminel desværre”. Bashaar forsikrer ham i linje 8 om, at det ikke er det, de siger. Set i lyset af min og Isaams reaktioner i linje 9 og 10, fremstår det som, at dette nok må regnes for at være tilfældet. Mahmouds reaktion i linje 11-12, hvor han gentager: ”vi laver bare nogle små klaner for sjovt”, vidner om, at han udmærket er klar over, hvad de har gang i – nemlig at fremstille ham som en kriminel bandit på grund af sit tilhørsforhold til ”Thugs”.

Efter en pause på 2.1 sekunder, spørger jeg dem, hvad de ellers laver i fritiden. Til min store morskab, svarer Bashaar i linje 16: ”skyder folk”. Dette kan anskues som, at han lægger en ironisk distance til det, at de har konstrueret Mahmoud som en kriminel bandit. Det kan også anskues som, at han lægger en ironisk distance til de stereotype opfattelser, der findes af minoritetsdrenge som kriminelle i dele af det danske samfund, som man eksempelvis ser det skildret i populærkulturelle tv-serier som

”Yallahrup Færgeby”. I linje 19 påpeger Mahmoud over for mig, at Bashaars beskrivelse af deres fritidsaktivitet er påvirket af, at han ser for mange film. Isaam går derimod med på legen, idet han tilføjer: ”skyder AK81ere”, ”røver banker” og ”stjæler kebab”. Således anvender han ligesom Bashaar også stereotype opfattelser af minoritetsunge som kriminelle i sit identitetsarbejde, hvorved han udviser kendskab til denne diskurs (se også uddrag 8.7).

På baggrund af de uddrag jeg har gennemgået i dette afsnit, er det interessant at se, at Mahmoud i nogle sammenhænge udviser tilhørsforhold til sin klan og bandemiljøer generelt, mens han i andre sammenhænge, som vi netop har set det, tager afstand fra tildelingen af rollen som kriminelt bandemedlem. Det tyder således på, at der, som vi har set det med de andre seje maskuline gadeidentiteter og gangsteridentiteter, er begrænsninger forbundet med at konstruere sig som klanmedlem. I dette tilfælde kan man argumentere for, at begrænsningen består i, at han ikke vil fremstå som kriminel og voldelig over for mig i interviewet, idet dette potentielt kunne sætte ham i et dårligt lys. Disse begrænsninger var ikke til stede i uddrag 7.3, hvor klanidentiteten blev forbundet med loyalitet og stolthed over tilhørsforholdet til sin klan. Dette tyder endnu en gang på, at de unges identitetskonstruktioner er determinerede interaktionelt og ikke er reserveret til bestemte sammenhænge, idet de bliver konstrueret i både skole- og fritidsrelaterede sammenhænge. Endvidere er det interessant at se, hvordan Bashaar og Isaam anvender stereotype forestillinger om minoritetsunge i Danmark som ressource til henholdsvis at drille hinanden og positionere hinanden på forskellige måder.

7.5 Identitetstræk associeret med maskulin urban gadeidentitet

Dette kapitel omhandlede mine deltageres konstruktion af maskulin urban gadeidentitet. Som aspekter af denne identitet beskrev jeg konstruktion og tilskrivning af henholdsvis gangsteridentitet, sej maskulin gadeidentitet og klanidentitet. Fælles for konstruktionen af disse er, at de tre drenge signalerer

gadesmarthed og maskulinitet. Det gjorde de dels gennem leg med stereotype forestillinger om udførelsen af kriminelle handlinger, dels ved at udvise rå fremtræden og dels gennem at signalere tilhørsforhold til forskellige klaner. Et andet fællestræk for disse identiteter er, at de alle indgår som elementer i forhandlingen af sociale relationer. Dette viste jeg eksempler på i henholdsvis uddrag 7.1, hvor Mahmoud og Bashaar udfordrede Ahmeds autoritet som pædagog og i uddrag 7.2 (a&b), hvor Mahmoud i konstruktionen af sej maskulin gadeidentitet positionerede sig i opposition til Ahmed og Shahid. Endelig viste jeg også, hvordan klanidentiteter i uddrag 7.5 (a&b) og 7.6 indgik som led i de sociale forhandlinger mellem mine deltagere. Dette kom til udtryk, hvor Isaam og Bashaar tilskrev Mahmoud rollen som kriminelt bandemedlem – en rolle de begge tog afstand fra. Således blev denne identitet anvendt i forbindelse med at drille Mahmoud.

Kapitlet omhandlede også, at der i nogle sammenhænge er begrænsninger forbundet med konstruktionen af sej maskulin gadeidentitet. Dette kom bl.a. til udtryk i uddrag 7.5 (a&b) og 7.6, hvor rollen som voldeligt klanmedlem blev problematiseret. En mulig forklaring på, at Mahmoud ikke i gruppeinterviewet ville tilskrives denne rolle, kan være, at han ikke ville fremstilles som bandemedlem overfor en voksen. Vi så ikke de samme begrænsninger for konstruktionen af klanidentitet i interaktionen med jævnaldrene unge. I uddrag 7.1 belyste jeg endvidere, hvilke begrænsninger, der var forbundet med Bashaar og Mahmouds konstruktion af gangsteridentitet. Her så vi, hvordan Ahmed klart markerede en grænse i forhold til deres opførsel i baren. Ligeledes markerede Ahmed også en grænse overfor Mahmoud i uddrag 7.2b, hvor han bad Mahmoud om at lade være med at tale grimt til ham. Således kan man argumentere for, at alder og profession kan anses for at være variabler, der har betydning for konstruktionen af denne type identiteter.

Både i uddrag 7.1 og 7.2b signalerede Mahmoud gennem sit sprog gadesmarthed og maskulinitet, idet han anvendte en række træk, der kan genkendes som senmoderne urban ungdomsstil.

Det samme gjorde sig gældende hos Bashaar. Dette er i overensstemmelse med, hvad Madsen (2008) finder blandt hendes unge tækwondokæmpere. Endvidere er det også i overensstemmelse med Jonssons (2007) beskrivelser af, hvordan lignende lingvistiske praksisser forbindes med maskulinitet og sejhed. I uddrag 7.2b, hvor Mahmoud konstruerede sej maskulin gadeidentitet i interaktionen med Ahmed og Shahid, så vi også, hvordan Mahmoud overfor Ahmed var i stand til at skrue op og ned for anvendelsen af senmoderne urban ungdomsstil. I dette tilfælde signalerede han et stilskeft fra sej maskulin gadeidentitet til en identitet som en, der ikke længere lavede ballade. Dette er et eksempel på sprogning, idet Mahmoud trækker på forskellige lingvistiske ressourcer afhængigt af, hvad han ønsker at opnå, og hvordan han ønsker at fremstå.

Generelt involverede konstruktionen og tilskrivningerne af urban maskulin gadeidentitet aspekter som hiphop- og rapkultur (NWA), inddragelse af populærkultur ("Blood in blood out"), bandekultur (Thugs, NB og Guripas), gadesmarthed, sejhed samt anvendelse af træk, der kan genkendes som senmoderne urban ungdomsstil. Mange af disse aspekter karakteriserer, hvad Madsen (2008:220) finder i forbindelse med konstruktionen af denne identitet i hendes studie af minoritetsunge. I konstruktionen maskulin urban gadeidentitet indgik endvidere en række stereotype forestillinger om minoritetsunge. Eksempelvis fremstod Bashaar og Isaam som voldelige kriminelle perkere, da jeg spurgte til, hvad de lavede i deres hverdag, idet de svarede: "skyder folk", "skyder AK81ere", "røver banker" og "stjæler kebab". Således viser de med et humoristisk overskud, at de i deres identitetsarbejde er bevidste om de makrodiskurser, der er om minoritetsunge i det danske samfund og i de danske medier.

I denne forbindelse vil jeg understrege, at ungdomskulturelle praksisser, hvor mine deltagere trækker på tegn, der signalerer tilhørsforhold til den kriminelle verden og bandekultur, er noget ganske andet end reel kriminel aktivitet. Jeg tegner altså ikke et billede af tre kriminelle voldelige unge, men derimod et billede

af tre unge, der på forskellige måder anvender gadesmarthed, og de stereotype værditilskrivninger, der er forbundet med dette i konstruktionen af deres identiteter og forhandling af sociale relationer. Hvad angår begrænsningerne i forhold til at signalere maskulin urban gadeidentitet, kan vi endvidere konkludere, at drengene er sammensatte, men dog ”hele” personer, hvorfor der er begrænsninger i forhold til, hvor kriminelle de kan ”spille”, når de samtidig vil fremstå skoleambitiøse og som seriøse rappere, hvilket jeg belyste i kapitel 6. I kapitel 8 belyser jeg imidlertid, hvordan etnicitet indgår som identitetstræk hos mine deltagere.

KAPITEL 8: ETNICITET SOM IDENTITETSTRÆK HOS MINE DELTAGERE

8.1 Introduktion

I indledningen beskrev jeg, hvordan den politiske rapper Vakili gav udtryk for at være opvokset i et samfund, der: *”hele tiden fortæller os, at vi ikke er danskere”*. Han artikulerer hermed den fordom, at minoritetsunge ikke er ”rigtige danskere”, og at deres etnicitet eksempelvis defineres på baggrund af deres hudfarve, religion og deres diasporakultur. Etnicitet er imidlertid også et identitetstræk, jeg finder hos mine deltagere, og jeg vil i dette kapitel belyse, hvordan de bruger det som ressource i deres selvfremstilling. Endvidere viser jeg, at etnicitet, på linje med andre identiteter, er et dynamisk begreb, og at det hos mine deltagere er konstitueret af mere end blot deres kulturelle tilknytning til deres diaspora. Inden jeg ser nærmere på, hvordan mine deltagere anvender etnicitet i deres selvfremstilling, vil jeg med udgangspunkt i Harris (2006) give en kort introduktion til begrebet etnicitet.

Harris (2006) undersøger, hvordan minoritetsunge i londonforstaden Blackhill anvender etnicitet i deres selvfremstilling. Han anlægger et syn på etnicitet, der er inspireret af sociologen Stuart Halls begreber ”new ethnicities” og ”cultural hybridity”. Med disse begreber beskriver Hall (1992) det forhold, at et

individ permanent flytter fra en kultur til en anden og derved bliver tvunget til at forholde sig til nye kulturelle normer og regler dog uden at blive fuldstændig assimileret og derved miste kontakten til sin oprindelige kulturelle identitet. Hall (1992:310) karakteriserer disse individers situation således:

“They bear upon them the traces of the particular cultures, traditions, languages and histories by which they were shaped [...] they are the products of the new diasporas created by the post-colonial migrations. They must learn to inhabit at least two identities, to speak two languages, to translate and negotiate between them.”

At skulle forholde sig til flere forskellige kulturelle påvirkninger i konstruktionen af sin etnicitet, er netop det, Harris (2006) beskriver hos sine minoritetsunge. Han gør endvidere i sin undersøgelse op med traditionelle og essentialistiske opfattelser af begreberne etnicitet og kultur til fordel for et mere dynamisk etnicitetsbegreb. Harris (2006:112) finder i stedet, at etnicitet kan opdeles i mindst tre strenge:

1. Den lokale forankring, som er karakteriseret ved de unges tilknytning til det land eller område de lever i,
2. den globale traditionelle forankring eller de unges diasporaforbindelse, som er markeret ved lingvistisk og kulturel tilknytning til hjemlandet
3. og endelig de samtidige globale praksisser, der deles af unge over hele verden, som eksempelvis rapkultur.

Ved at anskue etnicitet på denne måde udvider Harris begrebet således, at etnicitet ikke længere skal ses som noget, der udelukkende kan fastsættes på baggrund af fysiske kendetegn eller kulturelt og nationalt ophav. Etnicitet anskues her som et dynamisk begreb, der konstrueres af en blanding af individuelle globale og lokale tilhørsforhold, der bliver defineret som relevante af den enkelte i interaktionen med andre. Jeg finder en lignende måde at konstruere etnicitet på, blandt de unge jeg

undersøger, idet de, ligesom Harris (2006) beskriver det, manøvrerer inden for et spændingsfelt mellem deres lokale forankring til Danmark og Amager og deres globale diasporaforbindelse. Hvordan mine deltagere mere specifikt manøvrerer inden for dette kulturelle spændingsfelt i konstruktionen af deres etnicitet, skal vi nu se nærmere på. Jeg vil tage udgangspunkt i, hvordan Mahmoud konstruerer etnicitet i forskellige situationer, og vil derfor kort belyse hans tilknytning til Marokko.

8.2 Mahmouds tilknytning til Marokko

Mahmoud er altså født og opvokset i Danmark, men har gennem sine forældre kulturel tilknytning til Marokko. Begge Mahmouds forældre er født og opvokset i Marokko, men han ved ikke, hvornår de kom til Danmark. Mahmoud har desuden familie i Marokko, bestående af en onkel og moster. For første gang i sit liv besøgte Mahmoud Marokko i sommerferien 2009, hvor han tog på ferie med sine brødre for at være sammen med familien dernede. De optagelser, jeg anvender i dette kapitel til at belyse, hvordan Mahmoud konstruerer sin etnicitet, er optaget før Mahmoud besøgte Marokko.

At Mahmoud ikke har været i Marokko, var noget, jeg og hans venner fra klubben fandt ud af en dag, vi var på tur til Amager Strand. På det tidspunkt var der ikke lang tid til sommerferien og mange af de unge, inklusive Mahmoud, skulle på ferie i deres forældres hjemland. I det følgende feltdagdagbogseksempel beskriver jeg de unges reaktion, da de finder ud af, at Mahmoud ikke tidligere har været i Marokko. Vi sidder på standen og spiser halal-hotdogs, som vi har lavet på den medbragte grill. Mens vi spiser, råber Mahmoud til Kamal, der har rejst sig for at hente flere pølser:

”Ka’ du ikke bare kaste et par pølser til mig, det er sådan vi spiser i Marokko”. De andre griner og synes tydeligvis, det er sjovt, at han gør grin med Marokkanere og fremstiller dem som primitive.

Senere siger han: ”Spis med hænderne [til Isaam, der sidder og fumler med kniv og gaffel i en bøtte salat] det er sådan vi gør i Marokko”. Emnet for samtalen er rejser. De fortæller hver især, hvor de skal hen på sommerferie. Næsten alle skal besøge noget familie i deres forældres hjemlande. En af de andre finder ud af, at Mahmoud aldrig har været i Marokko eller for den sags skyld uden for Danmark. Først er der ikke nogen, der tror på ham, men da han siger, at det er seriøst, synes de fleste, at det er ret sjovt. Han er tydeligt ikke særlig glad for at snakke om det. De andre driller ham derfor lidt. Azzam siger: ”er du født i Danmark...og så var du så glad for at være her at du aldrig ville væk”. Mahmoud svarer ikke, men ser bare ned i jorden og mumler et eller andet. Azzam fortsætter: ”hvis du aldrig har været udenfor [Danmark] så lukker de dig aldrig ind igen”. De andre griner og en siger: ”ja du kommer aldrig tilbage”. Lidt efter er der en, der spørger, om det virkelig er rigtigt, at han ikke har været ude at rejse (Feltdagbog, Andreas, 02.06.09).

Det er interessant at se, hvordan Mahmoud her fremstiller marokkanere som primitive og siger: ” det er sådan vi gør i Marokko”. Således markerer han et tilhørsforhold til Marokko samtidig med, at han tager afstand fra den måde marokkanerne lever på, idet han gør grin med måden, de spiser på, til stor morskab for de andre. Her ser vi altså et eksempel på spændingsfeltet mellem hans globale tilknytning til Marokko og hans lokale forankring til Danmark, som han tydeligvis forstår at bruge som ressource til at blive centrum for de andres opmærksomhed. Vi skal senere se flere eksempler på, hvordan lokal forankring bruges som ressource i hans fremstilling af sin etnicitet.

I dagbogscitatet beskriver jeg også, hvordan de unge reagerer, da de finder ud af, at Mahmoud ikke har været i Marokko før. Først tror de ikke på ham. De tror ham først, efter at han har

forsikret dem om, at han mener det seriøst. At de reagerer således, kan ses som et udtryk for, at de oplever det som atypisk, at han ikke har været i Marokko før. Jeg beskriver herefter, hvordan de driller ham og insinuerer, at han er mere glad for at være i Danmark, end de er, hvilket kommer til udtryk i ytringen: ”er du født i Danmark...og så var du så glad for at være her at du aldrig ville væk”. At de driller ham, kan således endvidere ses som et udtryk for, at de finder det atypisk, at han ikke har været i Marokko. På baggrund af Mahmouds opførsel, som jeg opfattede den, er det nærliggende at antage, at det i denne situation bliver forbundet med lav status i gruppen, at Mahmoud ikke har været i Marokko. Modsat er det at fremstille marokkanere som primitive på en sjov måde forbundet med høj status, idet Mahmouds fremstillinger er centrum for morskaben, mens de spiser.

Mahmouds venner i klubben er ikke ene om at blive overrasket over, at Mahmoud ikke har været i Marokko. Det samme gælder Adam, der også har baggrund i Marokko, og er en ven af pædagogmedhjælperen Ilias. I dette uddrag sidder Mahmoud og Adam i Adams bil uden for klubben og taler om Mahmouds forestående tur til Marokko. Efter at de har talt et stykke tid, spørger Mahmoud:

Uddrag 8.1: har du ikke været i Marokko før?

- 1 Mahmoud: har de Air Max og sådan noget
- 2 Adam: i Marokko
- 3 Mahmoud: ja
- 4 Adam: har du ikke været i Marokko før
((lyder overrasket, spørgende intonation))
- 5 Mahmoud: nej mand
- 6 Adam: har du ikke det
- 7 Mahmoud: wallah
(1.8)
- 8 Adam: er I så
- 9 Mahmoud: de har Air Max
- 10 Adam: ja ja det har de helt sikkert
(Selvinitieret optagelse, Mahmoud, 04.06.09)

Mahmoud vil i uddraget vide, om man kan købe en speciel Nike sko i Marokko. Dette afstedkommer, at Adam i linje 4 spørger Mahmoud, om han ikke har været i Marokko før, hvilket Mahmoud bekræfter i linje 5. Man kan argumentere for, at Adam måske havde ventet et andet svar, idet han i linje 6 gentager spørgsmålet. Med den forstærkende bekræftelse "wallah" i linje 7 bekræfter Mahmoud endnu en gang, at han ikke har været i Marokko. "Wallah" kan i dette tilfælde også anskues som en afsluttende bemærkning og hermed et signal om, at Mahmoud ikke ønsker at tale mere om emnet. Den efterfølgende pause på 1.8 sekunder er interessant i denne forbindelse. På den ene side understøtter den min opfattelse af Mahmouds "Wallah" som en lukning af emnet. På den anden side kan den ses som endnu et udtryk for, at Adam havde forventet et andet svar. I linje 8 påbegynder Adam et opfølgende spørgsmål til emnet, idet han siger: "er I så", hvor "I" sandsynligvis refererer til Mahmouds familie. Således fremstår det som om, Adam enten ikke opfatter eller ikke respekterer Mahmouds "Wallah" som en lukning af emnet. Indholdet af Adams spørgsmål får vi aldrig at høre, idet Mahmoud afbryder ham i linje 9 og vender tilbage til det oprindelige emne – nemlig hvorvidt man kan købe Air Max sko i Marokko. Set i forhold til Mahmouds lukning af emnet i linje 7 efterfulgt af emneskiftet og afbrydelsen i linje 9, mener jeg, at der er basis for at antage, at Mahmoud ikke ønsker at tale om, at han ikke har været i Marokko, som det også var tilfældet i dagbogsnotatet fra Amager Strand.

Mahmoud havde altså aldrig været i Marokko, men dette forhindrer ham ikke i at fortælle om, hvordan han oplever forholdene i Marokko, hvilket vi skal se flere eksempler på senere. Jeg har også antydnet, at de unge i klubben og Adam markerer det som atypisk, at Mahmoud ikke har været i Marokko, og at det hos Mahmoud fremstår som et følsomt emne. Vi skal nu se nærmere på, hvordan Mahmoud konstruerer sin etnicitet, og hvordan den anvendes som ressource i hans selv fremstilling.

8.3 Lokal forankring frem for global tradition

De eksempler, vi skal se på i dette afsnit, er fra den samme optagelse af Mahmoud i klubben. I løbet af den del af optagelsen, jeg fokuserer på her, taler han henholdsvis med klubmedarbejderen Ilias og Adam på tyve år, som er en af Ilias' venner. De har begge ligesom Mahmoud baggrund i Marokko. I det første uddrag befinder Mahmoud sig i klubbens køkken, hvor Ilias er ved at skære frugt til den daglige samling. De taler om Mahmouds forestående tur til Marokko i sommerferien, idet Mahmoud siger:

Uddrag 8.2: Ew jeg gider ikke til Marokko

- 1 Mahmoud: jeg har hørt at der er store dyr i Marokko
- 2 Ilias: HVAD
- 3 Mahmoud: store dyr
- 4 Ilias: dyr er der
- 5 Mahmoud: jeg er bare bange for hveps og sådan noget
- 6 Ilias: *shu* jeg blev bidt den her gang
- Arab-dk: shu: hvad (her i betydningen ej)
- 7 Mahmoud: gør det ondt
- 8 Ilias: nej
- 9 Mahmoud: jeg har hørt at der er store dyr inde i
- 10 lejligheden
- 11 Ilias: ja (.) <firben> [>]
- 12 Mahmoud: <der er ikke> [<] i vores
- 13 Ilias: HVORFOR ER DER IKKE I JERES HAR
- 14 DU VÆRET DER FØR
- 15 Mahmoud: HALLO (.) nå hvad
- 16 Ilias: du har da ikke været der før <du kan ikke
- 17 vide> [>]
- 18 Mahmoud: <nej men> [<] min bror har fortalt mig [navn]
- 19 han sagde fordi det er dem der bor ude på
- 20 landet og <sådan noget der er> [>] ((”landet”
- 21 udtales uden stød))
- 22 Ilias: <jeg bor heller> [<] ikke ude på landet hos os
- 23 vi har firben
- 24 Mahmoud: sig koran

- ((senere taler de om kakerlakker))
- 25 Ilias: ja dem er der hundrede procent dem ser du
- 26 Mahmoud: sig wallah
- 27 Ilias: dem kommer du til at se mange af
- 28 Mahmoud: sig koran
- 29 Ilias: hvad tror du jeg lyver over for dig
- 30 Mahmoud: hvad med din familie hvad er de ikke bange
- 31 hvad er de ikke bange
- 32 Ilias: du ved *adams* min fætter de tager dem med
- 33 hånden og sådan noget står og (0.9) brænder
- 34 dem
- Tyrk-dk: adams: Mand (her med engelsk
flertalsendelse)
- 35 Mahmoud: ew jeg gider ikke til Marokko (1.7) vi har
- 36 allerede bestilt billetter
(1.5)
- 37 Ilias. vil du ikke rejse alligevel
- 38 Mahmoud: jo jo men det er fucked up <det der> [>]
- 39 Ilias: <hvorfor> [<] rejser din far ikke eller mor
- 40 Mahmoud: ((sukker)) min far er syg
(Selvinitieret optagelse, Mahmoud, 04.06.09)

Mahmoud giver i dette uddrag udtryk for sine bekymringer i forhold til alle de farlige dyr, han kommer til at møde, når han skal til Marokko. Han har hørt, at der også er dyr inde i lejlighederne, men giver efterfølgende i linje 12 udtryk for, at det ikke er tilfældet i den lejlighed, han skal bo i dernede. Ilias afviser i linje 13 dette som en påstand, Mahmoud ikke har belæg for, idet Ilias stiller spørgsmålstejn ved, hvordan han kan vide det, når han aldrig har været der. Mahmoud svarer i linje 15 på Ilias's afvisning med udbruddet: "HALLO nå hvad". Herved fremstår det som om, han bliver irriteret over Ilias udsagn, ligesom vi så det i uddrag 8.1 og i feltdagbogseksemplet fra Amager Strand. Det fremstår således som, at Mahmoud også her oplever det som et følsomt emne. I linje 16 stiller Ilias endnu en gang spørgsmålstejn ved Mahmouds påstand. I den efterfølgende tur svarer Mahmoud, at det er noget, hans bror har fortalt ham, og tilføjer, at han desuden har hørt, at firbenene kun

lever indendørs, når man bor på landet. Dette er tydeligvis ikke foreneligt med den opfattelse Ilias har, idet han i linje 22-23 står fast ved, at der også findes firben indendørs i byerne. Mahmoud udbryder i linje 24: ”sig koran”. Udtrykket ”sig koran” kan i denne sammenhæng anskues som et udtryk for, at Mahmoud vil sikre sig, at Ilias siger sandheden. Livet i Marokko kommer i denne del af uddraget til at fremstå Mahmoud fjernt, set i forhold til den måde, han forholder sig til dyrelivet og boligforholdene dernede. Jeg belyser i næste del af uddraget, hvordan denne afstand yderligere bliver ekspliciteret.

I linje 25 falder snakken på kakerlakker, og at det er et dyr, Mahmoud helt sikkert kommer til at se mange af, når han kommer derned. Mahmoud spørger i denne forbindelse i linje 30-31, om Ilias's familie ikke er bange for dyrene. Det mener Ilias, ikke de er, idet de, som han beretter i linje 32-33, fanger dem med hænderne, hvorefter de brænder dem. Mahmoud giver umiddelbart herefter udtryk for, at han ikke har lyst til at rejse til Marokko alligevel. Da Ilias i linje 37 spørger, om han ikke vil rejse alligevel, svarer Mahmoud tøvende ja, men tilføjer: ”det er fucked up det der”. Herved markerer han igen tydeligt en distance til livet i Marokko. Man kan således også her argumentere for, at det er de lokale etnicitetsaspekter, som er dominerende, i den måde han fremstiller sig på.

Harris (2006) finder lignende beretninger hos sine unge. De fokuserer også, i beretningerne om deres diaspora, på alt det, de oplever som anderledes og fremmed. Eksempelvis beretter de om sygdomme forbundet med dårligt drikkevand, dårlige toiletforhold samt angst for flyvende og bidende insekter. Harris ser i mange tilfælde de unges oplevelse af deres diasporakultur som fremmed som udslagsgivende for deres konstruktion af England som ”hjemme” (Harris 2006:143). På samme måde mener jeg, at man kan argumentere for, at dette er tilfældet hos Mahmoud. I de følgende uddrag belyser jeg, hvordan Mahmoud yderligere konstruerer sig som fremmed i forhold til hans opfattelse af Marokko.

Dette uddrag er fra en samtale mellem Mahmoud og Adam. De er gået uden for klubben, og sidder nu i Adams bil og taler. Uddraget er en fortsættelse af uddrag 8.1:

Uddrag 8.3: Tror du lige at der er noget der hedder fødselsdag dér?

- 1 Mahmoud: jeg køber ligesom Imrans har du set dem de
2 der røde
3 Adam: du skal bare forhandle
4 Mahmoud: de der røde nej min onkel tager med mig så de
5 ikke snyder mig (1.2) køber de:m jeg laver lige
6 en ring med min efterna:vn
7 Adam: bare sig du ikke er fra Danmark
8 Mahmoud: ha det er det jeg siger ha
9 Adam: du skal bare være lige så bumset som dem
10 dernede wallah du skal
11 Mahmoud: ha ja jeg tager ikke noget fedt tøj jeg er bange
12 for at de der de siger ujan giver mig et spark i
13 hovedet ((udbruddet ”ujan” er efterfulgt af
lyden af en sparkebevægelse))
((tre minutter senere, siger Mahmoud))
14 Mahmoud: min f [/] det er det der er fucked up min
15 fødselsdag ikke jeg er derovre i min
16 fødselsdag
17 Adam: det bliver grineren nok
18 Mahmoud: årh ja hvad hvad tror du lige tror du der er
19 noget der hedder fødselsdag dér de tager mig i
20 ørene og siger tillykke ikke andet
21 Adam: hvad skal jeg sige
22 Mahmoud: nej forstår du
23 Adam: den tredvte har jeg fødselsdag
(Selvinitieret optagelse, Mahmoud, 04.06.09)

Dette uddrag illustrerer, hvordan Mahmoud i samspil med Adam tilskriver marokkanere en række forskellige identitetstræk. Mahmoud beretter i uddraget, om alle de ting han vil købe, når han kommer til Marokko. Adam råder ham i linje 3, 7 og 9 til at forhandle prisen og sige, at han ikke er fra Danmark samt tage

noget bumset tøj på, så han ligner dem fra Marokko. Mahmoud tager samtlige råd til sig og tilføjer i linje 4 og 11, at han dels vil tage sin onkel med ud at shoppe, for at forhindre at de snyder ham og dels ikke vil tage noget fedt tøj på, fordi han er bange for at blive overfaldet. Lidt efter i linje 14 giver Mahmoud udtryk for, at han er ked af, at han er i Marokko på sin fødselsdag. ”Det der er fucked up” er, at han i Marokko ikke kan fejre fødselsdag på samme måde, som han er vant til i Danmark. I stedet for forestiller han sig, at de bare tager ham i ørerne og sige tillykke, som han beretter i linje 18-20.

Mahmoud fremstiller altså i dette uddrag, sammen med Adam, marokkanere som henholdsvis bumsede, voldelige, svindlere og endelig som uciviliserede, idet de, ifølge Mahmoud, ikke holder fødselsdag på samme måde, som man gør i Danmark. Det er således ikke noget positivt billede, han tegner af Marokko. Han tager derimod afstand fra den måde, de lever på, som vi tidligere har set det. Dette markeres særligt tydeligt i linje 9-10 og 12, hvor de omtaler Marokkanerne, som ”dem dernede” og ”de der”. På baggrund af de tilskrivninger de konstruerer, og måden de konstruerer dem på, fremstår det som om, at det igen er det lokale aspekt af hans etnicitet, der anvendes som ressource i hans selv fremstilling. Her fremstiller han sig som en, der går i smart tøj og helst vil holde fødselsdag, som man gør i Danmark, men det er der ikke plads til i Marokko. Han markerer således, at han ikke er en af ”de der” eller ”dem dernede”, men derimod en senmoderne storbydreng fra Danmark. Sprogligt fremstiller han sig også som en sådan, idet han anvender en række træk, der kan identificeres som senmoderne urban ungdomsstil.

I uddrag 8.2 i linje 20 har han ikke stød i ordet ”landet”, hvor man ville forvente stød i standarddansk. Yderligere siger han i linje 24 og 28: ”sig koran”, som i disse tilfælde anvendes som en verificering af sandheden. Senere i linje 26 bruger han ordet ”wallah”, som her ligeledes anvendes som en verificeringspartikel. Disse træk kan alle identificeres som tilhørende denne stil. I uddrag 8.3 anvender han i ytringen: ”jeg laver lige en ring med *min* efternavn” (linje 5-6) fælleskøn et sted, hvor man i

standarddansk ville bruge intetkøn. Dette er et træk, Quist (2000:153) også finder blandt de minoritetsunge, hun undersøger. Desuden bemærker hun, at denne afvigelse fra standardnormen oftest findes som en forskydning fra fælles- til intetkøn og ikke omvendt, hvilket tilskrives det forhold, at lang de fleste af alle danske substantiver er fælleskøn. Mahmoud har endvidere i linje 15-16 en standardafvigende brug af præpositionen ”i”, hvilket på linje med de andre nævnte træk også er beskrevet som et træk, man finder hos senmoderne kulturelt blandede unge (Madsen 2008, Quist 2000 og Maegaard 2007).

I de foregående eksempler viste jeg, hvordan Mahmoud orienterer sig mod sin lokale forankring til Danmark i konstruktionen af sin etnicitet. En lignende måde at konstruere etnicitet på finder jeg også hos Isaam. Dette feltdagbogsnotat er fra en hjemkundskabstime, hvor Tahir, Isaam og Mahmoud står og bager fastelavnsboller. Astrid har netop talt med dem om rapmusik, og de kommer i denne forbindelse til at tale om tv-programmet ”X-factor”:

Mahmoud siger, at han holder med Mohammed i x-factor. Tahir siger, at det er klart, fordi de begge er marokkanere. Mahmoud siger, at det ikke er derfor, og at Mohammed fra x-factor er fra Iran. De diskuterer det frem og tilbage og vil vædde om det. Til sidst overdøver Isaam dem og siger *Han er dansker mand! Han er født i Danmark* (Feltdagbog, Astrid, 26.02.09).

Det er interessant at se, hvordan de unge her vægter forskelle etnicitetsaspekter som vigtige. Astrid beskriver i dette dagbogsnotat, hvordan Tahir forklarer Mahmouds favorisering af deltagere i et tv-program med, at de har samme globale tilhørsforhold til Marokko. Mahmoud afviser dette med den begrundelse, at Mohammed fra ”X-factor” er fra Iran og ikke Marokko. Således orienterer både Tahir og Mahmoud sig her i forhold til Mahmouds globale tradition. Globale etnicitetsaspekter fremhæves altså her, ifølge Astrids beskrivelse, som

afgørende for hvem Mahmoud holder med i ”X-factor”. Efter at de to har diskuteret, hvorvidt tv-stjernen er fra Iran eller Marokko, skærer Isaam igennem, idet han, som Astrid beskriver det, siger: ”Han er dansker, mand! Han er født i Danmark”. Med denne ytring fremstår det som om, han vægter Mohammed fra ”X-factor’s” lokale tilknytning til Danmark, som bestemmende for hans etnicitet, frem for hvorvidt han er marokkaner eller iraner. Mohammed fra ”X-factor” er altså, ifølge Isaam, først og fremmest dansker. Dette er altså endnu et eksempel på, at de unge forstår etnicitet som mere end blot et udtryk for den tilknytning, de eller andre har til deres diasporakultur. Et lignende eksempel på orientering mod lokal knytning ser vi hos Bashaar i dette dagbogseksempel, hvor de unge har spisefrikvarter:

[en lærer] siger til Tahir, at han skal sætte sig ned og spise, og Bashaar siger til ham *Vi er jo ikke i Afghanistan*. Tahir svarer: *Nej eller i Irak*. Til dette svarer Bashaar: *Nej vi er bare her i 7. klasse* (Feltdagbog, Astrid, 09.03.09).

I dette dagbogseksempel bliver Tahir og Bashaar bedt om at sætte sig ned og spise deres mad. Bashaar siger, som en opfølgning på lærerens anmodning: ”vi er jo ikke i Afghanistan”, som er det land, hvor Tahir er født. Herved orienterer Bashaar sig i forhold til Tahirs globale tilknytning til sin diasporakultur og understreger endvidere, at deres opførsel nok ville have gået i Afghanistan, men ikke her i Danmark. Således fremstiller han også Afghanere, og hermed Tahir, som nogen der ikke spiser pænt. Tahir giver tilbage på Bashaars drilleri, idet han, som Astrid beskriver det, siger, at de heller ikke er i Irak, som er det land, hvor Bashaar er født. Herved insinuerer han, at irakere ikke er meget bedre end Afghanere. De markerer altså begge en humoristisk distance til deres diaspora. Herefter svarer Bashaar udglattende: ”nej vi er bare her i 7. klasse”. Således er det i sidste ende deres lokale tilknytning, Bashaar trækker på i konstruktionen af dem som mindretalsunge på Amager.

Jeg har nu belyst, hvordan henholdsvis Mahmoud, Isaam og Bashaar anvender deres lokale forankring til Danmark i konstruktionen af deres egen og andres etnicitet. Jeg ser nu nærmere på en række uddrag, der illustrerer, hvordan mine deltagere også anvender deres globale tilknytning til deres diasporakultur som ressource i deres selvfrestillinger.

8.4 Global tilknytning som ressource i selvfrestilling

Det første uddrag er et fra et feltdagbogsnotat, hvor Astrid observerer de unge i en fransktime, mens de arbejder med en tekst om fransktalende lande:

Den tekst, de arbejder med, handler om fransktalende lande, og da [læreren] rømser fransktalende lande op og nævner Marokko, laver Mahmoud en lille ”dans” på stolen. Da Lamis læser teksten op og siger Marokko, hiver Mahmoud i sin trøje (på sådan en pop-smart måde) og laver et cool ansigtsudtryk (Feltdagbog, i fransk, Astrid, 17.03.09).

I dette uddrag beskriver Astrid, hvordan Mahmoud anvender sin tilknytning til Marokko, som en positiv ressource. Dels anvendes den til at få opmærksomhed fra læreren og dels til at spille smart over for de andre unge i klassen. Således kan man argumentere for, at han i denne situation orienterer sig mod sin globale diasporakultur og anvender denne som ressource, til at opnå det han ønsker. Han markerer altså her tilhør frem for afstand til sin diasporakultur.

Det næste uddrag, som er fra en dansktime, illustrerer den samme måde at konstruere etnicitet på. Mahmoud og Isaam sidder ikke ved samme bord, men de sidder alligevel så tæt på hinanden, at de kan tale sammen i løbet af timen. Mahmoud har kort forinden fortalt noget om sin far, som han nu ikke vil have, at jeg skal høre på optagelsen. Derfor siger Mahmoud til Isaam,

at de skal stoppe med at snakke sammen, så længe han har mikrofon på, fordi han hele tiden kommer til at ”stikke” (udlevere) sig selv. Herefter siger han:

Uddrag 8.4: Hvad bob tror du vi er danskere?

- 1 Mahmoud: ej det var bare løgn alt det jeg sagde (.) det var
2 mig og Isaam vi løj bare (.) det var bare en
3 bobber (0.7) eller det var en *ran* som de siger i
4 Nordvest
5 Isaam: hvad
6 Mahmoud: *ran*
7 Isaam: *ran*
8 Mahmoud: vi siger det også hvad bob tror du vi er
9 danskere
10 Isaam: bob det betyder *ran* ((spørgende))
11 Mahmoud: *ran* du siger *ran* det er noget jeg fyrer af (1.0)
12 det er det samme (15.5) min far ikke han er
13 den sødeste far (0.9) han har aldrig slået mig
14 (.) han er meget flink
15 Isaam: han har sku aldrig slået dig
16 Mahmoud: det er det
(Selvinitieret optagelse, Mahmoud, 21.10.09)

Mahmoud henvender sig, i begyndelsen af dette uddrag, til os, der kommer til at høre optagelsen, idet han siger, at det var løgn, alt det han tidligere sagde om sin far. Han understreger endvidere, i linje 2-3, at det bare var en ”bobber”. Ordet ”bobber” tilskrives i linje 11 betydningen ”noget man fyrer af”. Efter en kort pause på 0.7 sekunder korrigerer Mahmoud sig selv, idet han siger, at det var en ”ran”. Ifølge Mahmoud betyder en ”ran” det samme som en ”bobber”. At dømme efter Isaams reaktioner i linje 5, 7 og 10, er det ikke et ord, han kender betydningen af. Mahmoud fremstår overrasket over, at Isaam ikke kender til udtrykket, idet han i linje 8-9 med ytringen: ”vi siger det også hvad bob tror du vi er danskere” understreger, at ”ran” er noget de siger, mens ”bob” er noget danskere siger. Herved konstruerer han sig selv som ”ikke dansker”, også selvom han selv først sagde ”bobber”. Således kan man

argumentere for, at han her over for Isaam konstruerer sin etnicitet, idet at han orienterer sig mod sin globale diasporatilknytning. Jeg spørger mine deltagere i et enkeltinterview, hvad "ran" betyder, og de svarer alle, at det betyder "en løgn" eller "noget man fyrer af". Ingen af dem ved dog, hvilket såkaldt nationalsprog dette træk er tilknyttet. Derfor har jeg ikke kunnet markere dette i udskriften.

I mine data har jeg fundet en del eksempler på, at globalt forankrede etnicitetskategorier bliver anvendt blandt mine deltagere i forbindelse med evaluering af andres færdigheder og handlinger, eller de bliver brugt som tiltaleform. Uddrag 8.5 og 8.6 er eksempler på dette. I uddrag 8.5 er Mahmoud og Bashaar i klubben, hvor de ser på, mens Shahid og hans lillebror Bilal spiller bordtennis. Mahmoud har lige sagt, at han også gerne vil spille, hvorefter Bashaar siger:

Uddrag 8.5: Pakistanske server

- 1 Bashaar: *Ew* jeg sværger pakistanere de er hårde til det
  - 2 der spil
(1.0)
  - 3 Mahmoud: de der de er helt dårlige mand
  - 4 Bashaar: koran de ikke er (.) Bilal er ikke
  - 5 Shahid: jeg flækker dig
  - 6 Mahmoud: jeg flækker dem alle sammen
(fire minutter senere i samme optagelse))
  - 7 Mahmoud: jeg vandt servern
  - 8 Bilal: ja den var heldig
  - 9 Mahmoud: et nul (0.5) *habibi* mine serv de er hardcore det
  - 10 er ikke sådan nogle små pakistanske server
- Arab-dk: habibi: kære
(Trådløs optagelse, Mahmoud og Bashaar, 06.10.09)

Det er interessant at se, hvordan Bashaar her orienterer sig mod Sharid og Bilals tilknytning til Pakistan, da han i første linje bekendtgør, at de er hårde til bordtennis. Senere i uddraget i linje 9-10 gør Mahmoud noget lignende, idet han i sammenligningen med sine egne hardcore server kategoriserer

Bilals server som nogle ”små pakistanske server”. Her orienterer han sig, ligesom Bashaar, mod Bilals tilknytning til Pakistan i sin vurdering af hans serv. Mahmoud og Bashaar lader altså i begge tilfælde en etnicitetskategori stå i stedet for de personer, der udfører handlingen. Vi skal se en lignende måde at orientere sig mod etnicitet i uddrag 8.6. Vi er med Isaam i klubben, og han skal netop begynde at skrive på sin klima-rap, da han møder klubmedarbejderen Azzam.

Uddrag 8.6: Hvad sker der du sudan

- 1 Isaam: hvad sir du (.) sker der du sudan
  - 2 Azzam: sudan
  - 3 Isaam: ja (.) hvad er det du spiller smart jeg elsker dig
  - 4 du er så sej
  - 5 Azzam: xxx hvad <ha> [>]
  - 6 Isaam: <ha> [<]
  - 7 Isaam: wallah
  - 8 Azzam: hvad er det der
  - 9 Isaam: *microfon microfon* ha
  - Arab-dk: microfon: mikrofon
  - 10 Azzam: du optager mig eh (.) den optager ikke nu
  - 11 Isaam: jo wallah den gør
- (Trådløs optagelse, Mahmoud og Bashaar, 06.10.09)

Isaam henvender sig til Azzam med ytringen: ”sker der du sudan”, som kan opfattes som noget i retning af ”hej, hvordan går det sudaner”. Isaam orienterer sig her altså, som vi så det i uddrag 8.5, også i forhold til Azzams globale diaspora-tilknytning i stedet for at kalde ham ved hans navn. Isaam bruger altså her en global etnicitetskategori som tiltaleform. I dette tilfælde er der meget, der tyder på, at det sker som led i en leg, hvor Isaam vil drille Azzam med, at han bliver optaget (linje 5-11). Som vi så i kapitel 6 fylder rapidentiteter meget i mine deltageres selvfrestillinger. I næste afsnit ser jeg på, hvordan rapkultur, som udtryk for en global ungdomskultur, også indgår som element i mine deltageres konstruktion af deres etnicitet.

8.5 Global ungdomskultur som ressource i selvfremsstilling

I dette uddrag skal vi se, hvordan Isaam konstruerer sin etnicitet ved at trække på en global rapkultur i kraft af sine rapfærdigheder og sit kendskab til amerikansk gangsterrap. Uddraget er fra en matematiktime, hvor Isaam og Nadim generelt har været urolige. Nadim Spørger Isaam om følgende:

Uddrag 8.7: For jeg er P E R L E

- 1 Nadim: syng en sang til alle
- 2 Isaam: hh øh vi har sort hår og alt det der vi har pistol
- 3 vi har bil det kan I se for jeg er P E R L E
((Samme melodi og flow som 50 cent og
Snoop Dogs nummer "Pimp", hvor de rapper
"I'm a P-I-M-P"))

(Selvinitieret optagelse, Isaam, 26.05.09)

Nadim, en dreng fra klassen, beder her Isaam synge en sang for dem alle sammen. Isaam begynder herefter at rappe. I sin rap trækker han på en række stereotyper om indvandrere i Danmark. Han karakteriserer dem bl.a. som sorthårede, som nogen der har pistoler og kører rundt i biler. I det han siger "vi", markerer han et tilhørsforhold til denne gruppe. Han afslutter rappen med at sige: "for jeg er P E R L E", hvor ordet perle staves. Herved markerer han eksplicit tilhørsforhold til gruppen "perler". Perle er et andet ord for "perker", som blev alment kendt på baggrund af en politisag, hvor en politimand blev anklaget for at kalde en mand med minoritetsbaggrund for perker under en anholdelse. Senere forklarede både politimanden og Hanne Beck Hansen, den tidligere politidirektør ved Københavns Politi, at der var blevet sagt "perle" og ikke "perker". Det er denne episode Isaam trækker på i sin rap. Isaam trækker således her på rapkultur i sin fremsstilling af sig selv som "perle" og derved som led i konstruktionen af sin etnicitet. Jeg antager, at han trækker på rapkultur dels på baggrund af, at han rapper og dels på baggrund af, at han rapper med samme flow som gangsterrapperne Snoop Dog og 50cent i deres nummer "Pimp". Endvidere staver han "P E R L E" på samme måde som Snoop og 50cent også staver "P I

M P” i deres nummer. Herved markerer han reference til gangsterrapkultur i sin etnicitetskonstruktion.

Det er imidlertid ikke kun rapkultur Isaam bruger som led i sin fremstilling af sin etnicitet. Der indgår også både lokale og globale etnicitetsaspekter. Det lokale aspekt består i, at han i sin rap kategoriserer sig som ”perle”, idet ”perle” er en kategori, der refererer til en lokal dansk diskurs omkring indvandregrupper. Der er imidlertid også globale etnicitetsaspekter indlejret i Isaams konstruktion af denne perleidentitet. Dette skal ses i forhold til, at gruppen ”perler” er konstitueret på baggrund af en diasporatilknytning til en fremmed kultur, hudfarve, sprog etc. Således illustrerer dette uddrag Harris (2006) pointe omkring, at alle tre etnicitetsstrege er til stede i minoritetsunges konstruktion af deres etnicitet.

8.6 Samspillet mellem globale og lokale aspekter

I dette kapitel belyste jeg, hvordan mine deltagere bruger etnicitet som identitetsmarkør i deres selv fremstillinger. Med et teoretisk udgangspunkt i Harris (2006) forståelse af begrebet etnicitet viste jeg, hvordan mine deltagere konstruerer deres egen eller andres etnicitet i et samspil mellem både globale og lokale etnicitetsaspekter. Jeg belyste med udgangspunkt i Mahmouds selv fremstillinger, at mine deltagere i nogle sammenhænge fremhæver deres lokale forankring til deres nærområde i konstruktionen af deres etnicitet, mens de i andre tilfælde trækker på tilknytningen til deres globale diasporakultur. Jeg viste også eksempler på, hvordan etniske kategorier kan anvendes til at beskrive andre personers handlinger og færdigheder eller kan bruges som tiltaleform.

I forhold til de eksempler vi har set på etnicitetskonstruktion hos Mahmoud, kan vi konkludere, at han frem for alt konstruerer sig som en person fra Amager, men også har mulighed for at anvende sin tilknytning til sin globale diasporakultur som positiv ressource til at opnå, det han ønsker. Det vil altså sige, at han i nogle situationer gerne vil vise, at han er fra Marokko,

mens han i andre situationer egentlig ikke ønsker at udleve det. Dette kommer særligt til udtryk i de uddrag, hvor Mahmoud markerer afstand til livet i Marokko, idet han karakteriserer marokkanere som uciviliserede, bumsede, svindlere og farlige. Essensen af disse tilskrivninger er, at Mahmoud fremstiller Marokko som noget fremmed, hvorfor man kan argumentere for, at hans fremstillinger ikke forekommer meget anderledes end en dansk diskurs om folk i andre lande. Så selvom Mahmouds forestående besøg i Marokko på den ene side kan være med til at knytte ham til sin diasporakultur, kan vi på den anden side også se, hvordan den virker som middel til fremhævelse af hans danskhed. Dette er ligeledes et forhold Harris (2006:143) finder, blandt de unge han undersøger.

Endelig kan jeg konkludere, at mine deltageres etnicitet er konstitueret af mindst tre træk: Deres lokale forankring til Amager eller Danmark, deres tilknytning til deres respektive globale diasporakultur og deres tilknytning til forskellige globale ungdomskulturer, som i dette tilfælde er rapkultur. Som Harris (2006:112) finder jeg imidlertid også, at deres lokale tilknytning som regel vil være til stede på en eller anden måde i denne blanding. I næste kapitel samler jeg op på, hvad jeg har fundet i mine analyser i kapitel 6, 7 og 8, hvorefter jeg diskuterer de bredere perspektiver af mine fund.

KAPITEL 9: KONKLUSION

Jeg belyser i denne afhandling, hvordan tre minoritetsdrengene fra Amager konstruerer og forhandler identiteter i forskellige skole- og fritidsmiljøer. Således belyser jeg drengenes identitetsarbejde i en række forskellige hverdagssituationer, hvor de både kommer af egen fri vilje og i situationer, hvor deres tilstedeværelse ikke er op til dem selv. Jeg stillede i indledningen spørgsmålet: *Hvilke sociale og sproglige ressourcer anvender mine deltagere i deres identitetsarbejde i*

forskellige skole- og fritidssammenhænge, og hvordan bruger de disse ressourcer?

Et kvalitativt studie af unges identitetsarbejde som dette leder ikke til enkle konklusioner eller simple resultater. Jeg er bevidst om, at mine deltagere har et stort repertoire af identiteter, som anvendes i forskellige sammenhænge til at fremstå på forskellige måder, og at jeg med min afhandling kun har beskrevet en del af de identiteter, de har til rådighed. Med udgangspunkt i en blanding af etnografiske observationer og sekventielle analyser af drengenes identitetsarbejde belyser jeg i afhandlingen, hvordan de konstruerer, tilskriver og forhandler henholdsvis *rapidentiteter*, identiteter associeret med *skoleambitioner*, *maskulin urban gadeidentitet*, og endelig belyser jeg, hvordan *etnicitet* indgår som identitetstræk i deres selvfrestillinger. Jeg viser i afhandlingen, at mine deltagere konstruerer samtlige af disse identiteter i både fritids- og skolesammenhænge, hvorfor ingen af disse identiteter således kan siges at være reserverede til bestemte sammenhænge. De begrænsninger, de på forskellig vis er underlagt, er derimod interaktionelt bestemte mellem de unge og de personer, de møder i forskellige hverdagssituationer. Jeg viser endvidere, at de unge i deres identitetsarbejde er bevidste om forskellige makrodiskursive stereotyper og fordomme om minoritetsunge i det danske samfund, og at de forholder sig til og artikulerer disse på forskellige måder.

Et af de mest signifikante resultater, jeg finder i mine analyser af henholdsvis *rapidentiteter* og *positiv skoleorientering*, er, at de unge konstruerer dem som to identiteter, der er sammenhængende. Det gør de blandt andet ved at konstruere seriøs *rapidentitet* som en identitet, der er forbundet med at være positivt indstillet over for skolen. I kraft af dette argumenterer jeg for, at de genforhandler de traditionelle stereotyper ”sej” og ”stræber”, hvorved de gør det muligt både at være seriøse gadesmarte rappere og ambitiøse i forhold til skolen. Dette er også en karakteristisk, en af pigerne fra deres klasse giver af drengene, idet hun i et interview konstruerer dem både som

gadesmarte og skoleambitiøse. I forbindelse med konstruktionen af disse identiteter viser jeg, hvordan drengene sprogligt anvender en række træk, der kan genkendes som senmoderne urban ungdomsstil, der, ifølge Madsen (2008), kan karakteriseres som forbundet med gadesmarthed. På baggrund af dette argumenterer jeg for, at selvom de konstruerer sig som ambitiøse i skolen, giver de ikke afkald på deres gadesmarthed.

Dette bryder med den tendens, at identiteter, der signalerer gadesmarthed og sejhed, oftest er forbundet med negative holdninger til skolen, og de normer og værdier denne repræsenterer, hvilket blandt andre Eckert (1989) og Quist (2005) finder i deres studier af unges identitetsarbejde i skolemiljøer. At drengene konstruerer gadesmarthed og skoleambitioner som sammenhængende, bryder endvidere med det stereotype samfundsskabte billede af minoritetsunge, som gadebandemedlemmer og uambitiøse i forhold til skolen – en fordom den politiske rapper Valiki også behandler i forbindelse med kategorien ”den kloge perker”. Mit fund af sammenhængen mellem positiv skoleorientering og gadesmarthed er imidlertid i overensstemmelse med, hvad Madsen (2008) også finder blandt sine unge taekwondokæmpere. Hun finder også, på samme måde som jeg, at senmoderne urban ungdomsstil anvendes i konstruktionen af begge identiteter. I min afhandling viser jeg yderligere, at identiteter forbundet med gadesmarthed, ikke blot er forbeholdt de unges fritid, men også konstrueres i skolerelaterede sammenhænge, på samme måde som at ambitiøs skoleorientering også konstrueres og forhandles som social ressource i fritidsmiljøer. Disse identiteter er således ikke reserverede til bestemte sammenhænge, men derimod interaktionelt bestemte mellem de unge og de personer de møder i forskellige hverdagssammenhænge. Endelig viser jeg, i forbindelse med forhandlingen af sociale relationer mellem mine deltagere, at både skoleambitioner og rapidentiteter er forbundet med høj status blandt drengene.

I forbindelse med gennemgangen af rapidentiteter belyser jeg også, hvordan mine deltagere konstruerer identiteter i deres

raptekster. Jeg illustrerer i denne forbindelse, hvordan drengene over en periode på godt et år redefinerer deres rappersona, således at de går fra at fremstille sig selv som ”minigangsters” til seriøse rappere. På baggrund af dette argumenterer jeg for, at udviklingen i deres tekster er blevet mere individbaseret frem for baseret på stereotype billeder af kriminelle og voldelige minoritetsunge. Dette skift kæder drengene i gruppeinterviewet sammen med deres øvrige personlige udvikling, hvorved forholdet mellem deres rappersona og deres øvrige fritids- og skoleliv ikke fremstår adskilte. Dette kommer endvidere til udtryk i det uddrag, hvor jeg illustrerer tilblivelsen af en ny raptekst. Helt centralt for deres forklaring af forholdet mellem etableringen af en seriøs rapidentitet frem for, hvad jeg kategoriserer som maskulin urban gadeidentitet, er, at drengene giver udtryk for, at rappen ”reddede” dem, og at rappen var årsag til deres gode ”fremskidt”. Således argumenterer jeg for, at de trækker på en diskurs om social integration, som er inspireret af deres involvering i rapfællesskabet Ghetto Gourmet og andre projekter, der kombinerer rapkultur og rapmusik med socialt arbejde. Endelig er det også interessant at se, hvordan skolen på forskellig vis formår at integrere de unges interesse for rap i det faglige arbejde, hvorved mine deltageres rapfærdigheder bliver behandlet som en skolerelateret ressource.

Konstruktionen af *maskulin urban gadeidentitet* udgør i drengenes identitetsarbejde en modpol til seriøs rapidentitet og positiv skoleorientering. Karakteristisk for konstruktionen af denne identitet er, at mine deltagere trækker på ressourcer associeret med stereotype forestillinger om mindretalsunge i heterogene urbane miljøer. Dette kommer til udtryk i konstruktionen af, hvad jeg beskriver som gangsteridentitet, sej maskulin gadeidentitet og klanidentitet. Fælles for konstruktionen af disse er, at drengene i alle tilfælde signalerer gadesmarthed og maskulinitet. Jeg viser i afhandlingen, at mine deltagere eksempelvis konstruerer sådanne identiteter gennem leg med stereotype forestillinger om kriminelle handlinger, ved at udvise rå fremtræden og ved at signalere tilhørsforhold og afstand til klaner og bander.

I afhandlingen er jeg endvidere optaget af de begrænsninger, der er forbundet med konstruktionen af maskulin urban gadeidentitet. Disse begrænsninger kommer blandt andet til udtryk i gruppeinterviewet, idet Mahmoud her problematiserer, at Isaam og Bashaar tilskriver ham rollen som voldeligt klanmedlem. Her argumenterer jeg for, at Isaam og Bashaar anvender stereotype forestillinger om unge minoritetsdrengene som voldelige bandemedlemmer for at drille Mahmoud. Begrænsningen består således i, at Mahmoud ikke vil fremstilles som voldelig og kriminel i denne sammenhæng overfor en voksen. De samme begrænsninger ser vi ikke, når Mahmoud fremstiller sig som loyalt klanmedlem over for Isaam i et frikvarter på skolen, eller når Madiha tilskriver ham rollen som klanmedlem i klubben. Konstruktion og tilskrivning af rollen som klanmedlem er således ikke reserveret til hverken fritids- eller skolesammenhænge.

Jeg viser i afhandlingen også, at der er begrænsninger forbundet med konstruktionen af gangsteridentitet og sej maskulin gadeidentitet. Dette kommer især til udtryk i interaktionen mellem de unge og deres klubpædagog, Ahmed. Både i forhold til konstruktion af gangsteridentitet og sej maskulin gadeidentitet markerer Ahmed efter noget tid en grænse over for de unge, hvor han dels beder dem stoppe det, de har gang i og dels beder om dem lade være med at tale grimt til ham. I begge tilfælde udviser de unge tydeligt kendskab til, hvornår grænsen er overtrådt. Denne viden anvender de også som ressource i forhandlingen af sociale relationer i interaktionen med Ahmed. Mahmoud er eksempelvis bevidst om, hvor grænsen går i forhold til at tale gadesmart til Ahmed. Dette markerer han også sprogligt, idet han ganske markant ændrer sin udtale fra senmoderne urban ungdomsstil til standarddansk, hvorved han signalerer et skift fra maskulin urban gadeidentitet til en identitet som en, der ikke længere laver ballade eller fremstår gadesmart. Dette er et eksempel på, at de unge altså kan skrue op og ned for senmoderne urban ungdomsstil og derved signalere det, de ønsker i en given situation. Ifølge Jørgensen (2008) kan en

sådan sproglig adfærd karakteriseres som sprogning. Jeg konkluderer således, at de begrænsninger, der er forbundet med konstruktionen af maskulin urban gadeidentitet, er interaktionelt bestemte og ikke bestemte af, om de unge befinder sig i skole- eller fritidsmiljøer. Endvidere konkluderer jeg, at det er begrænset, hvor kriminelle, gadesmarte og voldelige drengene kan ”spille”, idet de i nogle sammenhænge også gerne vil fremstå som seriøse rappere og skoleambitiøse

Jeg viser altså i afhandlingen, at konstruktion af maskulin urban gadeidentitet involverer aspekter som hiphop- og rapkultur, inddragelse af populærkultur, bandekultur og gadesmarthed samt anvendelse af sproglige træk, der kan genkendes som senmoderne urban ungdomsstil. Dette er i overensstemmelse med, hvad Madsen (2008) også finder i forbindelse i hendes studie af minoritetsunge. Yderligere finder jeg, at mine deltagere i deres identitetsarbejde viser, at de er bevidste om de makrodiskurser, der eksisterer omkring mindretalsunge i de danske medier og i det danske samfund som helhed. Det er eksempelvis tilfældet, når Isaam og Bashaar med et humoristisk overskud svarer: ”skyder folk”, ”røver banker”, ”skyder AK81ere” og ”stjæler kebab”, da jeg spørger, hvad de går rundt og laver til hverdag. Mine deltagere er imidlertid også bevidste om stereotype fordomme omkring minoritetsunges etnicitet – en fordom den politiske rapper Vakili også artikulere, idet han giver udtryk for, at han oplever at være vokset op i et samfund, der ”*hele tiden fortæller os, at vi ikke er danskere*”.

Denne fordom kommer også til udtryk, da Isaam i en matematiktime rapper: ”vi har sort hår og alt det der vi har pistol vi har bil det kan i se for jeg er P E R L E”. Her artikulere han fordommen om, at minoritetsunges *etnicitet* stereotyp defineres på baggrund af ydre karakteristika (”sort hår og alt det der”) og diasporakultur. Et af de mest interessante resultater, jeg finder i forbindelse med mine analyser af konstruktion og tilskrivning af etnicitet, er, at etnicitet hos mine deltagere er konstitueret af mere end blot deres kulturelle tilknytning til deres diaspora. I stedet har jeg vist, at drengene konstruerer deres etnicitet med

udgangspunkt i en række globale og lokale tilhørsforhold. Dette er således i overensstemmelse med, hvad Harris (2006) og Ag (2010) finder blandt de minoritetsunge, de undersøger.

Med udgangspunkt i Mahmouds selvfrestillinger belyser jeg i afhandlingen, hvordan mine deltagere i nogle sammenhænge fremhæver lokal forankring til deres nærområde i konstruktionen af deres etnicitet, mens de i andre sammenhænge trækker på tilknytningen til deres globale diasporakultur. Hvad angår Mahmoud, konkluderer jeg, at han frem for alt konstruerer sig som en person fra Amager, men at han også har mulighed for at anvende sin tilknytning til Marokko som positiv ressource til at opnå det, han ønsker i forskellige sammenhænge. Dette betyder, at han i nogle sammenhænge gerne vil fremhæve sin tilknytning til Marokko, mens han i andre sammenhænge ikke ønsker at udleve denne tilknytning. På baggrund af at han i nogle sammenhænge fremstiller Marokko som noget fremmed, argumenterer jeg i afhandlingen for, at hans frestillinger ikke fremstår meget anderledes end en dansk turistediskurs om folk i andre lande.

Således har jeg vist, at mine deltageres etnicitet er konstitueret af mindst tre træk: lokal forankring til Danmark, deres tilknytning til deres respektive diaspora og deres tilknytning til forskellige globale ungdomskulturer. At alle tre strenge er til stede i deres etnicitetskonstruktioner, kommer eksempelvis til udtryk i Isaams ”perle-rap”. Således er det, i forhold til hvad jeg finder, unuanceret udelukkende at bestemme minoritetsunges etnicitet på baggrund af stereotype kategorier.

Jeg tegner altså i denne afhandling et billede af tre unge storbydrengene, der i en sammenblanding af sproglige og sociale praksisser viser, at det er muligt både at være gadesmarte rappere og ambitiøse i forhold til skolen, og at deres etnicitet ikke kun er konstitueret på baggrund af fysiske synlige tegn, men derimod konstitueret af mindst tre aspekter, hvoraf deres lokale tilknytning til Danmark altid vil være til stede. Selvom mine deltageres identiteter er sammensatte af disse forskellige

identitetstræk, skal drengene ikke opfattes som splittede. De skal derimod opfattes som ”hele” personer, idet dynamikken og samspillet mellem disse forskellige identiteter fortæller, hvem drengene er. Min afhandling bidrager endvidere med perspektiver, der rækker ud over sociolingvistikken.

9.1 Perspektiver

Mit studie af unges sociale og sproglige hverdag bidrager også med viden om, hvordan minoritetsunge, der er involveret i forskellige integrationsprojekter, reproducerer diskursen om social integration. I afhandlingen viser jeg, at mine deltagere konstruerer en sammenhæng mellem deres interesse for rapmusik, deres tilknytning til Ghetto Gourmet og deres seriøsitet i forhold til skolen. Således reproducerer Isaam i gruppeinterviewet den samme diskurs om rapmusik som led i social integration, som deres manager Joseph Mbida står for. Han gør dette i kraft af, at han giver udtryk for, at rappen ”reddede” dem, og at rappen er årsagen til deres gode ”fremskridt”. På Ghetto Gourmets hjemmeside indtager rapmusik samme status, idet Mbida giver udtryk for, at projektet blandt andet gennem rap og anden musikalsk udfoldelse hjælper de unge fra ”ghettoerne” med at opbygge et fundament, hvorpå de kan skabe en meningsfyldt tilværelse uden vold og kriminalitet (Mbida 2008). I forhold til at mine deltagere konstruerer en sammenhæng mellem rapidentiteter og skoleorientering, tyder det på, at det arbejde Ghetto Gourmet og lignende projekter udfører, har en indvirkning på drengenes hverdagsliv, og at det påvirker måden, hvorpå de anskuer dem selv som individer i det samfund, de lever i.

Ud over at projekter som Ghetto Gourmet er med til at udvikle drengenes raptalenter, finder jeg i min afhandling også belæg for, at sådanne projekter motiverer drengene til at tage skolen seriøst. Dette har jeg både vist i mine analyser af samtaledata og belyst i forhold til mine etnografiske observationer. Endvidere er det interessant at se, hvordan skolen også imødekommer de unges interesse for rapmusik ved at lukke den ind i det

danskfaglige felt. På den måde er skolen også med til at gøre det muligt for de unge at kombinere skoleambitioner og rap-identiteter. Også drengenes klubpædagoger Ahmed og Ilias er vigtige voksenpersoner og ”rollemodeller” i de unges hverdag – både i og uden for klubben. Det er imidlertid også interessant at se, at drengene ikke kun reproducerer diskursen om rapmusik som led i social integration. Drengene bliver også, i kraft af deres rolle som udøvende rappere, selv aktører i debatten om minoritetsunge og socialt arbejde, idet de med deres raptekster, ligesom deres musikalske forbilleder, ønsker at sprede et budskab, hvilket ifølge Bashaar er: ”at der er indvandrere der godt kan noget”.

LITTERATUR

- Adler, Patricia A., & Adler, Peter (1994): *Observational Techniques*. In: N. Denzin and Y. S. Lincoln (eds.), *Handbook of Qualitative Research*. Newbury Park: Sage, 377-392.
- Ag, Astrid (2010): *Sprogbrug og Identitetsarbejde hos Senmoderne Storby piger*. Københavns Universitet.
- Agha, Asif (2007): *Language and Social Relations*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Androutsopoulos, Jannis (2001): *From the Streets to the Screen and Back Again. On the Mediated Diffusion of Ethnolectal Patterns in Contemporary German*. In: *LAUD Linguistic Agency A522*, Univ. Essen, <http://www.linse.uni-essen.de/laud/catalogue.htm> (29.12.09).
- Antaki, Charles & Sue Widdicombe (1998): *Identity as an Achievement and as a Tool*. In: Charles Antaki & Sue Widdicombe (eds.), *Identities in Talk*. London: Sage, 1-14.
- Auer, Peter (1995): *The Pragmatics of Code-Switching. A Sequential Approach*. In: Lesley Milroy & Pieter Muysken (eds.), *One Speaker, Two Languages, Cross-disciplinary perspectives on code-switching*. Cambridge: Cambridge University Press, 115-135.
- Beck Nielsen, Søren (2007): *Udskrevet, men ikke Afskrevet. En Konversationsanalytisk Undersøgelse af Magtarbejde Indlejret i Social Handling under Geriatiske Udskrivningssamtaler*. Københavns Universitet.
- Blommaert, Jan (2005): *Discourse. A Critical Introduction*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Bryman, Alan (ed.) (2001): *Ethnography vol. II*. London: Sage
- Bucholtz, Mary & Kira Hall (2005): *Identity and Interaction. A Sociocultural Linguistic Approach*. *Discourse Studies* 7, 585-614.
- Creese, Angela, Arvind Bhatt, Nirmala Bhojani & Peter Martin (2008): *Fieldnotes in Team Ethnography. Researching Complementary Schools*. *Qualitative Research* 8 (2). Sage Publications, 197-215.
- Duranti, Alessandro (1997): *Linguistic Anthropology*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Eckert, Penelope (1989): *Jocks and Burnouts. Social Categories and Identity in the High School*. New York: Teachers College Press.
- Erickson, Ken & Donald Stull (1998): *Doing Team Ethnography. Warnings and Advice*. London: Sage.

- Gulløv, Eva & Susanne Højlund (2003): *Feltarbejde Blandt Børn. Metodologi og Etik i Etnografisk Børneforskning*. København: Nordisk Forlag.
- Hackenberg, Robert (1993): *Reflections on the Death of Tonto and the New Ethnographic Enterprise*. *High Plains Applied Anthropologist* 13, 12-27.
- Haglund, Charlotte (2005): *Social Interaction and Identification among Adolescents in Multicultural Suburban Sweden. A Study of Institutional Order and Sociocultural Change*. Stockholm University.
- Hall, Stuart (1992): *The Question of Cultural Identity*. In: Stuart Hall, David Held & Tony McGrew (eds.), *Modernity and its Futures*. Cambridge: Polity Press, 273-316.
- Harris, Roxy (2006): *New Ethnicities and Language Use*. London: Palgrave Macmillan.
- Heller, Monica (2007): *Bilingualism as Ideology and Practice*. In: Monica Heller (ed.), *Bilingualism a Social Approach*. London: Hampshire, 1-24.
- Hewitt, Roger (1992): *Language, Youth and the Destabilisation of Ethnicity*. In: Celia Palmgren, Karin Lövgren and Göran Bolin (eds.): *Ethnicity in Youth Culture*. Stockholm University, 27-42.
- Jonsson, Rickard (2007): *Blatte Betyder Kompis. Om Maskulinitet och Språk i en Högstadieskola*. Stockholm: Ordfront förlag.
- Jørgensen, J. Normann (2008): *Languaging. Nine Years of Poly-lingual Development of Young Turkish-Danish Grade School Students*. Copenhagen: Danish School of Education..
- Jørgensen, J. Normann (2008a): *Poly-lingual Languaging. Evidence from Turkish-Speaking Youth*. In Lytra & Jørgensen, 129-150.
- Lytra, Vally & J. Normann Jørgensen (eds.) (2008): *Multilingualism and Identities Across Context, Cross-Disciplinary perspectives on Turkish-Speaking Youth in Europe*, Copenhagen studies in Bilingualism vol.36. University of Copenhagen.
- Lytra, Vally & Taşkin Baraç (2008): *Language Practices. Language Ideologies and Identity Construction in London Turkish Complementary Schools*. In: Lytra & Jørgensen, 15-43.
- Madsen, Lian Malai (2008): *Fighters and Outsiders. Linguistic Practices, Social Identities, and Social Relationships Among Urban Youth in a Martial Arts Club*, University of Copenhagen.
- Madsen, Lian Malai (under udgivelse): *Late Modern Urban Youth Style in Interaction*. In: Friederike Kern & Margret Selting (eds.), *Panethnic Styles of Speaking in European Metropolitan Cities*.

- Maegaard, Marie (2007): *Udtalevariation og Forandring i Københavnsk. En Etnografisk Undersøgelse af Sprogbrug, Sociale Kategorier og Social Praksis blandt Unge på en Københavnsk Folkeskole*. Københavns Universitet.
- Mbida, Joseph (2008): *Historien bag Ghetto Gourmet*. http://ghettogourmet.ning.com/notes/Notes_Home (02.01.10)
- Møller, Janus Spindler (2009): *Poly-lingual Interaction Across Childhood, Youth and Adulthood*. University of Copenhagen.
- Møller, Janus Spindler (2009a): "Two Frankfurters" and a "Shawarma" for "Yoshimitsu". In: Møller (2009), 145-164.
- Møller, Janus Spindler (2009b): *Stereotyping Categorisations of Speech Styles among Linguistic Minority Danes in Køge*. In: Marie Maegaard, Frans Gregersen, Pia Quist and J. Normann Jørgensen (eds.), *Language Attitudes, Standardization and Language Change*. Novus Forlag, 231-254.
- Møller, Janus Spindler & Jørgensen, J. Normann (2009): *Poly-lingual Languageing in Peer Group Interaction*. In: Møller (2009), 46-59.
- Møller, Janus Spindler & Schønning, Signe Wedel (2009): *Self-recordings as a Social Activity*. In: Møller (2009), 165-186.
- Pharao, Nicolai & Gert Foget Hansen (2005): *Prosodiske Træk i Et- og Tosprogede Unges Københavnsk*. In *Danske Talesprog* 6, 1-50.
- Pharao, Nicolai & Gert Foget Hansen (2006): *Prosodic Aspects of the Copenhagen Multiethnolect*. In: *Nordic Prosody. Proceedings of the IXth Conference, Lund 2004*: Peter Lang, 87-96.
- Quist, Pia (2000): *Ny Københavnsk "Multiethnolect". Om Sprogbrug blandt Unge i Sprogligt og Kulturelt Heterogene Miljøer*. In *Danske Talesprog* 1, 143-212.
- Quist, Pia (2005): *Stilistiske Praksisser i Storbyens Heterogene Skole. En Etnografisk og Sociolingvistisk Undersøgelse af Sproglig Variation*. Københavns Universitet.
- Quist, Pia (2008): *Sociolinguistic Approaches to Multiethnolect. Language Variety and Stylistic Practice*. *International Journal of Bilingualism* 12, 43-61.
- Rampton, Ben (1995): *Crossing. Language and Ethnicity among Adolescents*. London: Longman.
- Rampton, Ben (2006): *Language in Late Modernity. Interaction in an Urban School*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Rosaldo, Renato (1993): *Culture and Truth. The Remaking of Social Analysis*. Boston: Beacon.

- Steensig, Jakob (2005): *Transskription*. In: Mie Femø Nilsen og Søren Beck Nilsen, *Samtaleanalyse*. Frederiksberg: Forlaget Samfundslitteratur, 175-200.
- Stæhr, Andreas (under udgivelse): *Identitetskonstruktion og Forhandling af Identiteter i forhold til Medlemskategorier og Orientering mod Medlemsbundne Aktiviteter*. In: *Københavnstudier i Tosprogethed*.
- Zimmerman, Don H. (1998): *Identity, Context and Interaction*. In: Charles Antaki & Sue Widdicombe (eds.), *Identities in Talk*, Sage, 87-106.

Avisartikler:

- Berlingske Tidende (2009): Uvilje mod udlændinge vil koste, Business, side 10, 01.11.09.
- Politiken (2009): Interview: Når jeg går en tur på Nørrebro, banker mit hjerte, IBYEN, side 11, 21.08.09.

Internetsider:

- www.afs.kk.dk : *Amager Fælled Skole* (09.12.09)
- www.kk.dk/statistik: *Statistik, Center for rådgivning og udvikling, Koncern- service, Københavns Kommune* (09.12.09)
- www.tosprogede.kk.dk/Folkeskolen/Statistik.aspx: Københavns kommune, Integration og Mangfoldighed (28.12.09).
- www.uvm.dk/Uddannelse/Tvaergaende%omraader/Temaer/Maanedens%20gode%20eksempel.aspx Undervisningsministeriet (10.12.09)

RESUMÉ

Denne afhandling omhandler tre unge senmoderne storbydrenges sproglige og sociale hverdag i en skole og i en ungdomsklub på Amager. Fokus for afhandlingen er at belyse, hvordan drengene konstruerer og forhandler identiteter i interaktionen med hinanden og deres omgivelser i forskellige skole- og fritidssammenhænge. Ved at belyse drengenes identitetsarbejde i disse situationer kan jeg sige noget om, hvordan nogle identiteter følger dem i forskellige sammenhænge, og hvordan andre identiteter er underlagt begrænsninger.

I afhandlingen belyser jeg med afsæt i en etnografisk og interaktionel sociolingvistisk tilgang spørgsmålet: *Hvilke sociale og sproglige ressourcer anvender mine deltagere i deres identitetsarbejde i forskellige skole- og fritidssammenhænge, og hvordan bruger de disse ressourcer?*

Mit studie tager udgangspunkt i godt et års etnografisk feltarbejde, hvor jeg har observeret de tre minoritetsdrengene i skolen og i en ungdomsklub. Desuden har jeg observeret de unge i forskellige sammenhænge i deres lokalområde. Således belyser jeg drengenes identitetsarbejde i forskellige hverdagsituationer, hvor de både kommer af egen fri vilje og i situationer, hvor deres tilstedeværelse ikke er op til dem selv. Mine data består foruden deltagerobservationer af forskellige former for samtaledata, enkelt- og gruppeinterviews, hjemmeopgaver og raptekster, som mine deltagere selv har skrevet.

I mine analyser fokuserer jeg på, hvilke sociale og sproglige ressourcer mine deltagere anvender i konstruktionen af henholdsvis *rapidentiteter*, identiteter associeret med *skoleambitioner*, *maskulin urban gadeidentitet* og endelig, hvordan *etnicitet* indgår som identitetstræk i de unges selvfremsstilling. Jeg når frem til, at drengene konstruerer samtlige af disse identiteter i både fritids- og skolesammenhænge, hvorfor ingen af disse identiteter kan siges at være reserverede til bestemte sammenhænge. De begrænsninger, de på forskellig vis er underlagt, er derimod interaktionelt bestemte mellem de unge og de personer, de møder i forskellige hverdagsituationer. I afhandlingen finder jeg desuden, at drengene i deres identitetsarbejde er bevidste om forskellige makrodiskursive stereotyper og fordomme

om minoritetsunge i det danske samfund. Dette kommer bl.a. til udtryk i konstruktionen af *maskulin urban gadeidentitet*.

Hvad angår *rapidentiteter* og *skoleambitioner* konstruerer drengene dem som to identiteter, der hænger sammen, hvorved de forener det at være en gadesmart rapper med at være skoleambitiøs. Således genforhandler drengene de traditionelle stereotyper ”sej” og ”stræber”. Det interessante i denne forbindelse er, at drengene giver udtryk for, at deres interesse for rapmusik er årsag til, at de tager skolen seriøst og ikke er kriminelle. Drengene artikulerer også fordommen om, at minoritetsunges *etnicitet* stereotyp defineres på baggrund af hudfarve, sprog og diasporatilknytning. Dette stereotype billede er for unuanceret, idet jeg hos mine deltagere finder, at deres *etnicitet* både er konstitueret på baggrund af deres lokale tilknytning til Danmark, deres globale diasporatilknytning og tilhørsforhold til global ungdomskultur, så som rapmusik.

Jeg tegner altså i denne afhandling et billede af tre storbydreng, der i en sammenblanding af sproglige og sociale praksisser viser, at det er muligt både at være seje rappere og ambitiøse i forhold til skolen, og at deres *etnicitet* ikke kun er konstitueret på baggrund af fysiske tegn, men derimod konstitueret af mindst tre aspekter, hvoraf deres lokale tilknytning til Danmark altid vil være til stede.

SUMMARY

This thesis deals with the lives of three late modern urban boys on Amager - linguistically and socially. My study focuses on how they interactionally construct and negotiate their identities in various school and recreational contexts. By studying my participants in these two contexts I shall be able to say something about how some identities follow individuals across different situations, and how other identities are submitted to limitations. From an ethnographic and interactional sociolinguistic perspective I address the following question:

What social and linguistic resources do my participants employ in their interactional identity work in various school and recreational contexts and how do they use these resources?

The study is based on ethnographic field work carried out over a period of almost a year in a school and in a youth club. Furthermore I have observed the three minority boys in different situations in their local community. By doing so I illustrate how my participants carry out identity work in different everyday contexts where their participation is voluntary and in situations where their presence is compulsory. My data consist of participant observation, different conversational data, interviews, essays and rap texts written by my participants.

In my analysis I focus on the various linguistic and social resources my participants employ in the construction and negotiation of identities associated with rap culture, school ambitions, urban streetwise masculinities and ethnicity. I find that all these are constructed in both school and recreational contexts and therefore none of these can be viewed as belonging to certain contexts. Their limitations are, on the other hand, interactionally determined. I also find that the boys are aware of various macro discursive stereotypes regarding minority youth in Danish society. This for example involves the construction of urban streetwise masculinities.

Regarding the construction of identities associated with rap culture and school ambition my participants treat them as related and combined and thereby renegotiate the traditional stereotypical assumptions of the categories “cool” and “nerdy”. According to the boys rap music is the reason why they take school seriously. My participants also articulate the stereotypical assumption that ethnicity is defined by skin colour, language and diasporic link to other cultures. According to my findings this view is far too simplified. I argue that my participant’s ethnicity is constructed at least by three distinctive strands: their local connection to Denmark, their global diasporic link, and their connection to global contemporary youth cultures such as rap music.

In this thesis I thus draw a picture of three urban boys who, in a combination of linguistic and social practices, show that it is possible to combine cool streetwise rap attitude with ambitious school identities and that their ethnicity is not only constituted by physical appearance but on the other hand constituted by three different aspects where their local connection to Denmark is the ever present, the unerasable.